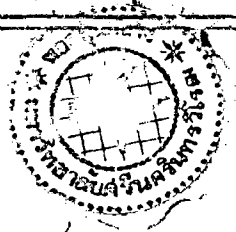

วารสาร

สภาคณาจารย์

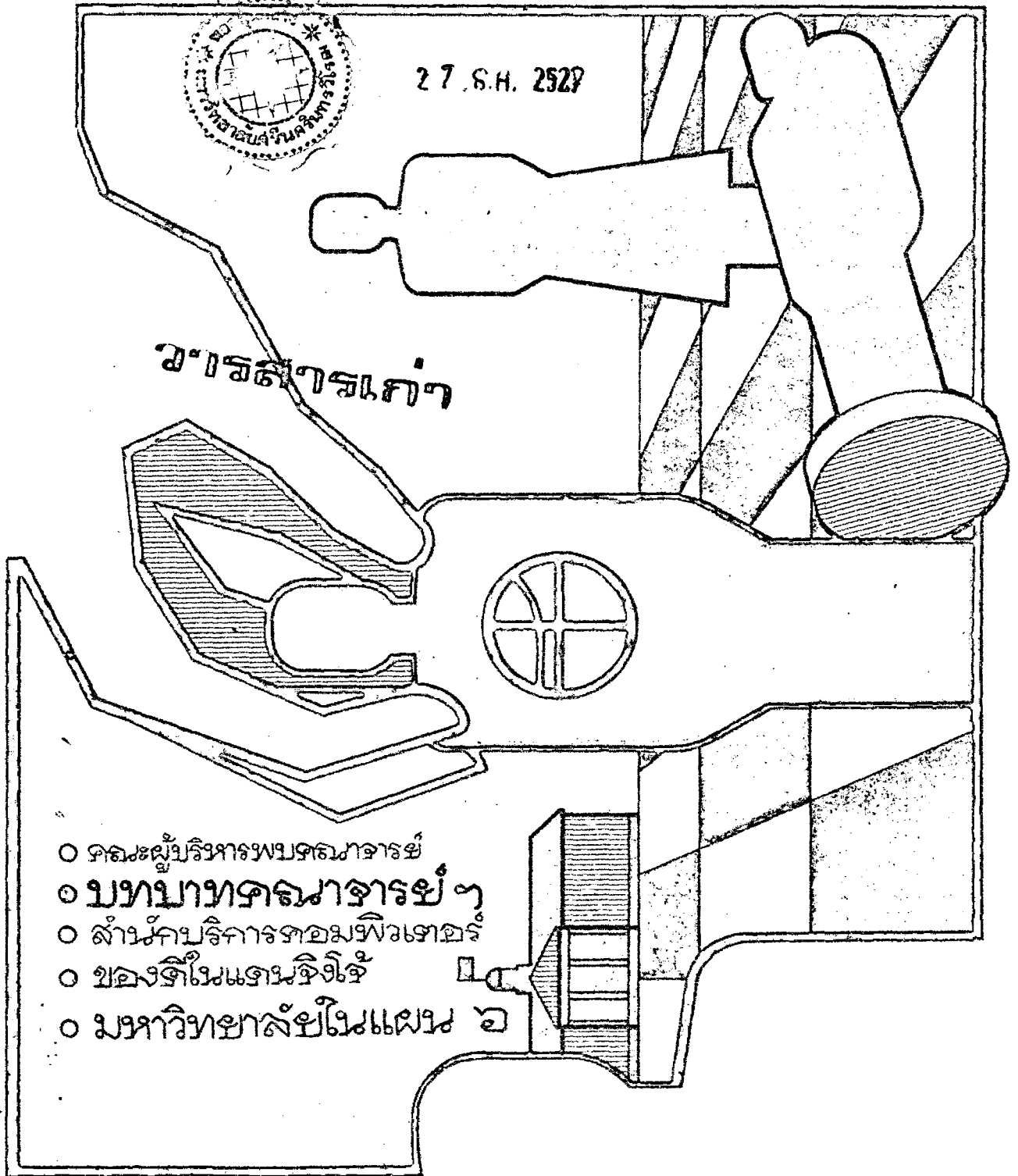
ประสานมิตร

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

27 S.H. 2527

วารสารเก่า

- คณะผู้บริหารพบคณาจารย์
- บทบาทคณาจารย์ฯ
- สำนักบริการข้อมูลข่าวสาร
- ขงงใจใหม่แดนใจใจ
- มหาวิทยาลัยใหม่แผน ๖

ผู้เข้าร่วมโปรแกรมฝึกอบรมเข้าร่วมด้วยความสมัครใจตามความต้องการของตน ยกตัวอย่าง การเขียน multiple choice question อาจารย์ที่บรรจุใหม่ หรืออาจารย์ที่ไม่ได้เรียนวิชาการศึกษามาโดยตรงก็จะสนใจมากันมาก เช่น ทีมอเนช มีคณะแพทยศาสตร์ อาจารย์ก็จะมาเข้าฝึกอบรม นอกนั้น อาจารย์วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ กฎหมาย ก็มาฝึกอบรมโปรแกรมนี้ด้วย โปรแกรมฝึกอบรมที่จัดพิมพ์ขึ้นจะแจกไปตามหน่วยงานต่าง ๆ อาจารย์สนใจโปรแกรมใดก็จะทำเครื่องหมายลงในช่องหัวข้อที่ต้องการ ไม่ต้องทำเรื่องขออนุมัติอื่นใดอีก และอบรมฟรี

ผู้รวมรายการ : การฝึกอบรมเช่นนี้จะ เป็นประโยชน์สำหรับครูอาจารย์ที่อยู่ใกล้มหาวิทยาลัยเท่านั้น คนที่อยู่ห่างออกไปจะทำอย่างไร

ผู้บรรยาย : โครงการฝึกอบรมเป็นโครงการของมหาวิทยาลัยที่จัดขึ้นเพื่ออาจารย์ของมหาวิทยาลัย บุคคลอื่น หรือครูอาจารย์ภายนอก จะมีโครงการทางหากอีกโครงการหนึ่งคือโครงการศึกษาต่อเนื่อง

ผู้รวมรายการ : ถ้าเช่นนั้น จัดอบรมเรื่องใดเสร็จแล้วก็จบ ไม่มีการอบรมเรื่องนั้นอีก

ผู้บรรยาย : ไม่จบ แต่ปัญหาบางท่านจะทยอยลงไป เช่น ทีมมหาวิทยาลัยแมคควารี ศูนย์ส่งเสริมการสอน (The Centre for Advancement in Teaching) ไม่ได้เน้นเรื่องวิจัย แต่เน้นการสอน จัดทำชุดฝึกอบรมระยะสั้น (minicourses) ฝึกอบรมอาจารย์ หารูปแบบวิธีสอนที่ดี ประหยัดเวลา ซึ่งจะมีงานอยู่เรื่อย ๆ

ผู้รวมรายการ : ปัญหาในการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนเมื่อการกล่าวถึงกันมาก แต่อาจเป็นเพราะประเพณีไทยเราที่เกรงใจกัน เมื่อเข้าสู่ระบบมหาวิทยาลัยแล้ว ผู้สอนจะสอนเป็นหรือไม่เป็นก็ไม่มีใครกล้าทำอะไร เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ปัญหาการสอนของประเทศเรามีอยู่มาก จากประสบการณ์เคยพบว่า อาจารย์บางท่านสอนไม่เก่ง สถาบันก็ไม่มีทรัพยากรช่วยเหลือในเรื่องนี้ ประกอบกับอาจารย์มหาวิทยาลัยมีอิสระมาก ดังนั้น แนวคิดการฝึกอบรมนี้ที่ ข้อสำคัญคือคนคิดมีมาก ใครจะเป็นคนทำ เป็นคนเสียสละเพื่อบริการ เพราะฉะนั้นถ้าไม่มีผู้เสียสละลงมือทำสิ่งเหล่านี้จะไม่เกิดขึ้น

ผู้รวมรายการ : คณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวิธีการสอน หรือไปฝึกอบรมเรื่องวิธีการสอนใหม่ ๆ น่าจะเป็นผู้เผยแพร่แก่คณาจารย์ทั่วไป และเป็นผู้ริเริ่มเกี่ยวกับโครงการนี้

ผู้บรรยาย : การจัดอบรมนั้น บางหน่วยขึ้นอยู่กับคณะศึกษาศาสตร์ออนไลน์ ที่มหาวิทยาลัยเมลเบิร์น ส่วนที่มหาวิทยาลัยแมคควารีเป็น Unit หรือขึ้นกับ School of Education บางหน่วยเป็นเอกเทศ เช่น ที่มหาวิทยาลัยมอแนซ การฝึกอบรมจะทำได้ถ้าไม่มีหน่วยงาน คณะศึกษาศาสตร์อาจจะมีส่วนในการริเริ่ม

3. งานบริการสื่อการสอน แทบทุกมหาวิทยาลัยในออสเตรเลียจะมีฝ่ายบริการสื่อการสอน หรือฝ่ายบริการเทคโนโลยีทางการศึกษา (Educational Technology Services) ตั้งอยู่ที่ในหน่วยอุดมศึกษานี้ และถือว่าเป็นงานสำคัญส่วนหนึ่งที่จะให้บริการด้านการเรียนการสอนแก่มหาวิทยาลัย นอกเหนือไปจากที่มีอยู่บ้างแล้วตามคณะและภาควิชาต่าง ๆ

ฝ่ายบริการสื่อการสอนนี้จะมีหน่วยงานของตนเป็นเอกเทศ เช่น ที่มหาวิทยาลัยมอแนซ จะมีห้องสตูดิโอ มีรถเคลื่อนที่พร้อมติดตั้งอุปกรณ์สำหรับถ่ายทำภาพยนตร์ และทำรายการโทรทัศน์นอกมหาวิทยาลัย และมีห้องอุปกรณ์ที่ทันสมัย นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ของฝ่ายบริการสื่อการสอนยังมีหน้าที่ดูแลอุปกรณ์และเครื่องเสียงตามห้องบรรยายและห้องประชุมของมหาวิทยาลัย โสตทัศนอุปกรณ์จะขึ้นอยู่กับหน่วยทั้งหมด โดยที่คณะ ภาควิชา มีเครื่องของตนเองส่วนหนึ่ง แต่ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ศูนย์ ตัวอย่างสมมติว่าจะจัดบรรยายครั้งนี้ ก็จะใช้โทรศัพท์ไปที่ศูนย์แจ้งจำนวนผู้เข้าร่วมรายการ ขอให้จัดห้อง ชุดเครื่องเล่น เทปโทรทัศน์ เครื่อง Overhead ใต้วาย ศูนย์ก็จะจัดให้เรียบร้อย จะทำแผ่นใสก็เหมือนกัน ถ้าแจ้งว่าจะทำเองก็จะให้วัสดุมา ถ้าจะให้ทำให้อาจารย์ไปให้ ศูนย์จะจัดบริการตามใบสั่งที่แจ้งไว้ หรือคณะแพทยศาสตร์ต้องการให้บันทึกเทปโทรทัศน์เรื่องเด็กหลอดแก้ว ทางแผนกนั้นก็เลยยกกองไปถ่ายทำให้ หรืออาจจัดทำรายการในสตูดิโอให้โดยเรียบร้อย เป็นต้น

ผู้บรรยาย : จะขอใช้บริการใดตลอดเวลาใช่ไหม

ผู้บรรยาย : ใช่ เพียงแต่เขียนใบสั่ง แจ้งกำหนดเวลาที่ใช่ ขนาดของห้อง อุปกรณ์ที่ต้องใช้ ทาง ETS ก็จะจัดให้ พอเสร็จก็จะมาเก็บอุปกรณ์ ปิดห้องเอง

ผู้บรรยาย : ETS จะจัดอุปกรณ์ทุกอย่างตามที่ขอไว้ใช่ไหม

ผู้บรรยาย : ใช่ เขาจะจัดตามใบสั่งจอง เรามี Lecture theatre มีห้องบรรยายมากมาย ห้องบรรยายตามตึกต่าง ๆ จะเป็นห้องคิว ห้องประชุมกลุ่มย่อย เช่น ห้องนักศึกษาระดับปริญญาโท เอ็กซิทริมาแล้วจะเห็นว่าหน้าที่หลักของหน่วยอุดมศึกษา (Higher Education Units) จะมีอยู่สามประการดังกล่าวดังข้างต้นคือ การวิจัย การฝึกอบรมอาจารย์ และการบริการสื่อการสอน

สภาคณาจารย์ ธันวาคม 2527

แต่บางมหาวิทยาลัยอาจจะแยกย่อยละเอียดไปกว่านั้น เช่น หน่วยวิจัยและที่ปรึกษาคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยมอแกนซ์ จะมีหน้าที่อยู่หลายประการ คือ จัดประชุมสัมมนาและปฏิบัติการเกี่ยวกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย ให้คำปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล เสนอแนะมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิจัยเกี่ยวกับอุดมศึกษา และให้บริการสื่อการสอน

ศาสตราจารย์ริชาร์ด จอห์นสัน ได้ศึกษางานของหน่วยอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย 24 แห่งในออสเตรเลีย และพบว่า เกือบทุกหน่วยทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาอาจารย์ การประเมินผลการสอน การประเมินนโยบาย งานวิจัยสถาบัน การจัดอบรมเพื่อให้ความรู้ใหม่แก่อาจารย์ การเป็นแหล่งวิชาการสำหรับบริการแก่อาจารย์ การอบรมเกี่ยวกับวิธีสอน การประเมินผลรายวิชา งานสอน และงานทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

จากการไปศึกษาดูงานครั้งนี้ส่วนหนึ่งที่ผู้บรรยายได้ฝึกอบรมคือ การทำอุปกรณ์การสอน เช่น แผนใส การผลิตสไลด์ ตอนจบการฝึกอบรม มีการให้เสนอโครงการว่ากลับไปจะทำอะไร ผู้บรรยายได้เสนอแนวคิดว่า จะจัดศูนย์ฯ ในลักษณะเป็นสำนักคล้ายสำนักทดสอบาคือ Higher Education Research Bureau ชื่อย่อ HERB คำว่า "herb" แปลว่า เครื่องชูรส หรือสมุนไพร เช่น ผักชี ต้นหอม ที่เราใช้เป็น ส่วนปรุงแต่งให้อาหารดีขึ้น ในหน่วยงานที่จะจัดขึ้นใหม่นี้จะมี 5 ฝ่าย คือ 1. ฝ่ายฝึกอบรม 2. วิจัย 3. ให้คำปรึกษาแนะนำด้านการเรียนการสอน 4. แหล่งวิชาการ (resource center) เกี่ยวกับการเรียนการสอน และ 5. การให้บริการสื่อการสอน หน่วยงานนี้เป็นผู้จัดการสัมมนาต่าง ๆ โดยประสานงานกับหน่วยงานอื่น ตัวอย่างเช่น กับคณะมนุษยศาสตร์ มาสอนการเขียน composition ร่วมมือกับสำนักทดสอบ ให้นำสอนเรื่อง Test analysis เป็นต้น

โครงการอภิปรายกลุ่มหนังสือ

สำหรับโครงการอภิปรายกลุ่มหนังสือ หรือ The Book Group Discussion Scheme เป็นโครงการทางการศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งจัดโดยสภาการศึกษาผู้ใหญ่แห่งรัฐวิกตอเรีย (The Council of Adult Education) เป็นโครงการที่น่าสนใจและถือว่าเป็น "ของดี" อีกประการหนึ่ง หลักการและวิธีดำเนินการโดยย่อดังต่อไปนี้

หลักการ

โครงการนี้มีหลักการง่าย ๆ เพื่อจัดกลุ่มการอ่านหนังสือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นโดยการอภิปราย และใช้หนังสือเป็นสื่อ และเป้าหมายรองคือ การส่งเสริมการอ่านสำหรับผู้ใหญ่โดยจัดหาหนังสือดีให้อ่าน

วิธีดำเนินการ

ทางแผนกบริการการอภิปราย (Discussion Service Department) จะส่งเสริมให้ผู้ใหญ่ในชุมชนได้รวมกลุ่มกันประมาณ 6 - 15 คน และแจ้งให้ทางแผนกบริการการอภิปรายทราบ ทางแผนกบริการการอภิปรายของสภาการศึกษาผู้ใหญ่จะส่งใบสมัครเข้ากลุ่มไปให้กรอก พร้อมกับคำอธิบายเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิก วิธีดำเนินการอภิปราย และคำแนะนำในการอ่านหนังสือ ฯลฯ และสมาชิกจะต้องเสียค่าธรรมเนียมประมาณปีละ 17 เหรียญออสเตรเลีย ปัจจุบันนี้ทั่วรัฐวิกตอเรียจะมีกลุ่มอภิปรายอยู่ประมาณ 700 กลุ่ม ซึ่งมีสมาชิกโดยเฉลี่ยกลุ่มละ 10 คน หรือรวมมีสมาชิกอยู่ประมาณ 7,000 คน

หน้าที่ของกลุ่มคือจะต้องอ่านหนังสือให้จบเดือนละหนึ่งเล่ม ตามที่แผนกบริการการอภิปรายส่งมาให้ หลังจากนั้นจะต้องมาประชุมกันตามเวลาและสถานที่ซึ่งกำหนดไว้ เพื่ออภิปรายประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับหนังสือที่ได้อ่าน ความประเด็นและคำแนะนำที่มีในหนังสือคู่มือการอภิปราย หรือที่เรียกว่า Discussion Notes ซึ่งในหนังสือคู่มือการอภิปรายจะมีประเด็นอภิปราย และเรื่องย่อของหนังสือ โดยเขียนเป็นภาษาง่ายและขอมไม่เกิน 3,000 คำ

สำหรับการประชุมของกลุ่มอาจจะกำหนดสถานที่แน่นอน หรือหมุนเวียนไปตามบ้านสมาชิก แต่จะต้องแจ้งให้ทางแผนกบริการการอภิปรายทราบแน่นอน เพื่อจะได้ไปติดตามผลได้ถูกต้อง เช่น ประชุมกันทุกวันจันทร์ที่สามของเดือน เวลา 19 - 21 นาฬิกา ที่ศาลาประชาม เป็นต้น

หนังสือที่อ่านทางแผนกบริการการอภิปรายจะจัดส่งไปให้ โดยทางกลุ่มเลือกไว้แล้ว 36 เล่ม จากหนังสือรายการหนังสือชื่อ Dialogue ซึ่งในนี้จะมีบอกชื่อหนังสือ รหัสประจำ และคำอธิบายย่อ ๆ เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง หนังสือส่วนใหญ่จะเป็นพวกวรรณคดี วิชาการ ศิลปะ คนตรี และนวนิยาย ฯลฯ ทางแผนกบริการการอภิปรายจะส่งหนังสือไปให้เดือนละเล่ม โดยบรรจุกล่องไปให้ 15 ชุด (นอกจาก

จะมีหนังสืออ่านแล้ว ยังมีคู่มือการอภิปราย เอกสารประกอบอย่างอื่น ตลอดจนรายชื่อหนังสืออ่านเพิ่มเติม) แต่ที่ท่องเลือกเผื่อไว้เพราะต้องการกันความนึกหวัง อาจจะมีกลุ่มอื่นสั่งจองมาก่อน จึงต้องเลือกสำรองไว้หลายอันด้วย

ในกลุ่มจะมีสมาชิกคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นเลขานุการกลุ่ม ซึ่งมีหน้าที่หลายอย่าง คือเป็นผู้ไปรับกล่องหนังสือที่สถานีรถไฟสำหรับมาแจกให้สมาชิกไปอ่าน เมื่ออ่านและอภิปรายเสร็จแล้ว เลขานุการกลุ่มจะรวบรวมส่งคืน พร้อมกับขอคิดเห็นจากการอ่านของสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งขอคิดเห็นนี้คล้ายเป็นการประเมินผลและการฝึกเขียนสำหรับสมาชิกด้วยในตัว ทางแผนกบริการการอภิปรายจะนำขอคิดเห็นเหล่านี้ไปรวบรวมพิมพ์เป็นเล่มในหนังสือชื่อ Group Affairs ส่งกลับไปให้สมาชิกอ่านต่อไปอีก นอกจากนี้เลขานุการยังมีหน้าที่ประสานงานกับแผนกบริการการอภิปราย เนื่องจากเลขานุการกลุ่มมีภาระมากกว่าคนอื่น จึงได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมสมาชิก และเลขานุการนี้อาจจะหมุนเวียนกันเป็นหรือเป็นประจำไปตลอดปีก็ได้

ในแต่ละปีกลุ่มจะได้อ่านหนังสือ 11 เล่ม และได้พบปะเพื่ออภิปราย 11 ครั้งเช่นเดียวกัน (ยกเว้นเดือนมกราคม) ในการพบปะแต่ละครั้งสมาชิกจะได้รับหนังสือเล่มใหม่จากเลขานุการเพื่อไปอ่านสำหรับมาอภิปรายเดือนต่อไป และเลขานุการก็จะรวบรวมเล่มเก่าที่อ่านแล้ว พร้อมทั้งเอกสารอื่น ๆ บรรจุส่งกลับคืนทางรถไฟโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการส่ง เพราะทางสภาการศึกษาผู้ใหญ่มีสัญญาการรับส่งกับทางรถไฟของรัฐอยู่แล้ว

สรุปและขอเสนอแนะ

ของคี่ที่เล่ามาทั้งสองเรื่องนี้ให้ขอคิดที่เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะประการแรกเกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์ในมหาวิทยาลัยนั้น ถ้าได้นำแนวคิดนี้มาใช้ในสถาบันอุดมศึกษาของไทยเราคงจะทำให้มหาวิทยาลัยพัฒนาไปมากในด้านการสอนของอาจารย์ และผลที่ตามมา ก็จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนิสิตนักศึกษาด้วย ฉะนั้นมหาวิทยาลัยของไทยน่าจะมีหน่วยอุดมศึกษาเพื่อทำหน้าที่ตามประการ คือ วิจัย ฝึกอบรมอาจารย์ และให้บริการสื่อการสอน

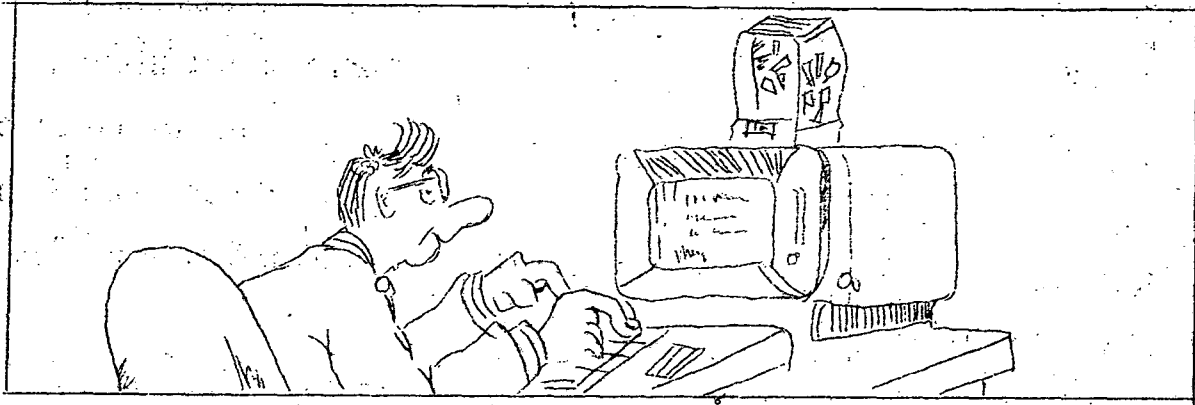
เมื่อพิจารณาของหน่วยคุณศึกษาของมหาวิทยาลัยในออสเตรเลียดังกล่าวแล้วเทียบกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในปัจจุบัน จะเห็นว่า เป็นงานที่จัดทำหรือแบ่งอยู่ในหกหน่วยงาน คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา ฝ่ายสำนักหอสมุด ฝ่ายสำนักทดสอบ ฝ่ายสถาบันวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และฝ่ายภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของคณะศึกษาศาสตร์ ถ้าเป็นไปได้ในอนาคต มหาวิทยาลัยของเราสามารถจัดรูปองค์การของหน่วยงานต่าง ๆ เสียใหม่ โดยพยายามรวมเอา งานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาจารย์ใหม่มาอยู่ในที่เดียวกันได้ หรือประสานงานกันได้ เพื่อทำหน้าที่พัฒนาการเรียนการสอนและการพัฒนาอาจารย์ดังกล่าวข้างต้น คงจะเกิดประโยชน์แก่การพัฒนาอาจารย์ และ การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยอย่างยิ่ง

สำหรับกิจกรรมโครงการอภิปรายกลุ่มหนังสือที่เราว่าแล้วนั้น คงจะเกิดประโยชน์มากถ้าได้นำมาใช้เพื่อส่งเสริมการอ่านในโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ และโครงการส่งเสริมการอ่าน เพื่อกันลืมหนังสือในโครงการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เพื่อเป็นการสนับสนุนโครงการการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ และโครงการส่งเสริมการอ่านสำหรับบุคคลทุกประเภท และทุกกลุ่มอายุ ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

ห้องสมุดทั่วไป เช่น ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดของเทศบาล ห้องสมุดประจำอำเภอ และที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน น่าจะได้นำแนวคิดนี้ไปปฏิบัติ และถ้าจะรวมโครงการอภิปรายกลุ่มหนังสือ เป็นกิจกรรมหนึ่งของการบริการผู้อ่าน คงจะได้ประโยชน์สำหรับผู้อ่านมาก และยังจะเป็นการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในบรรดาผู้ที่อ่านออกเขียนได้แล้วแต่ไม่ชอบอ่านหนังสือ ตลอดจนผู้ใหญ่ หรือเด็กที่เพิ่งอ่านออกเขียนได้ใหม่อีกเป็นจำนวนมาก

ที่เล่ามาทั้งสองเรื่องคือการพัฒนาอาจารย์มหาวิทยาลัย และโครงการอภิปรายกลุ่มหนังสือ เป็นเพียง "ของดีในแดนจิตใจ" บางประการ ถ้าจะให้เลาถึงสิ่งที่ได้ไปเห็นมาและที่ประทับใจทั้งหมด คงจะได้เป็นหนังสือเล่มโตมาก จึงขอยุติไว้เพียงแค่นี้

????????????????????

บริการคอมพิวเตอร์?

สัมภาษณ์ ดร.สุนทร แก้วฉาย ประธานคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ
สำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้สัมภาษณ์ : กรุณาเล่าความเป็นมาของโครงการให้ผู้อ่านได้ทราบ หลายคนเคยได้ยินชื่อ
แต่ไม่ทราบว่าโครงการทำอะไรบ้าง

สุนทร : โครงการนี้เริ่มต้นตั้งแต่ปี 2523 ช่วงที่มหาวิทยาลัยกำลังเตรียมวางแผนพัฒนา
การศึกษาระยะที่ 5 (2525-2529) ที่ประชุมผู้บริหารของมหาวิทยาลัยเห็น
สมควรให้มีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในกิจการของมหาวิทยาลัยอย่างเป็นระบบ
เสียที เพราะเห็นว่ามหาวิทยาลัยของเรามีการเรียนการสอนและใช้ประโยชน์
คอมพิวเตอร์มานานพอสมควรแล้ว พอมีบุคลากรที่มีประสบการณ์อยู่บ้าง เพียงแต่
ต้องอาศัยเครื่องมือเครื่องมือของคนอื่น แม้ว่าเราจะมีมินิคอมพิวเตอร์อยู่
เครื่องหนึ่ง แต่ก็ไม่ได้ใช้งานเต็มที่ เนื่องจากขาดระบบงานที่เป็นกิจกรรม
ต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยจึงตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่งเรียกว่าคณะกรรมการ
ยกร่างโครงการคอมพิวเตอร์ ให้ทำหน้าที่ยกร่างโครงการขอตั้งหน่วยงานบริการ
คอมพิวเตอร์ขึ้นในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 ผลปรากฏว่า โครงการได้รับ
การสนับสนุนจากคณะกรรมการทบทวนมหาวิทยาลัย และจัดเป็นโครงการที่มีลำดับ
ความสำคัญสูงของมหาวิทยาลัย ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 5 ปัจจุบัน

หน่วยงานนี้เป็นเพียงโครงการอยู่ในความดูแลของรองอธิการบดีฝ่ายวางแผน
และพัฒนา จนกว่าจะมีการตั้งเป็นหน่วยงานตามกฎหมาย ปัจจุบันมีบุคลากร
ประจำ 3 คน

ผู้สัมภาษณ์ : อาจารย์เข้ามาเกี่ยวข้องกับโครงการนี้อย่างไร

สุนทร : ความจริงก็ไม่ได้มีอะไรพิเศษ ผมเป็นคนหนึ่งที่สนับสนุนโครงการนี้โดยผูกเชียว
ในที่ประชุมผู้บริหาร ก็ตามประเพณีแหละได้รับเลือกให้เป็นประธานกรรมการ
ยกร่างโครงการ นอกจากผมก็มีกรรมการอีกหลายท่าน รวมทั้งผู้แทนวิทยาเขต
อีก 2 ท่านมาร่วมเป็นกรรมการด้วย การยกร่างโครงการก็เป็นไปด้วยดี
ดังกล่าไปแล้วตอนต้น

ผู้สัมภาษณ์ : การสนับสนุนของมหาวิทยาลัยเป็นอย่างไร

สุนทร : ในขั้นแรกเป็นเพียงยกร่างโครงการ จึงไม่มีอะไรชัดเจนแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม
ก็ตามเราสามารถวิเคราะห์ถึงการสนับสนุนได้จากหลายกรณี ได้แก่ การผลักดัน
ให้มีการบรรจุโครงการจัดตั้งหน่วยงานบริการคอมพิวเตอร์ในแผนพัฒนา
การศึกษาระยะที่ 5 ประการหนึ่ง การขอตั้งงบประมาณดำเนินการให้แก่
โครงการตั้งแต่เริ่มปีที่ 1 ของแผนพัฒนาในระยะที่ 5 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน
และการก่อสร้างที่ทำการของโครงการ ซึ่งอยู่ที่ชั้นที่ 4 ของอาคารหอสมุดกลาง
จึงกล่าวได้ว่าคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยทั้งชุดก่อนและชุดปัจจุบันได้ให้การสนับสนุน
ด้วยดี

ผู้สัมภาษณ์ : แล้วมีปัญหาอะไร ทราบว่าอาจารย์ขอลาออกจากประธานคณะกรรมการ
ดำเนินงาน

สุนทร : ก็ไม่มีเรื่องอะไรมาก พูดยังบางคนก็อาจไม่เข้าใจ คิดว่าความอุดมคติมากไปหน่อย
หรือผมจริงใจหรือเปล่าที่ว่าหวังผลประโยชน์ของราชการจริง เรื่องมันเป็น
อย่างนั้นะครับ ขอเล่าเรื่องย้อนหลังสักเล็กน้อย หลังจากที่โครงการจัดตั้ง
หน่วยงานคอมพิวเตอร์ได้รับการบรรจุในแผนพัฒนาระยะที่ 5 ของมหาวิทยาลัยแล้ว
ผมก็ได้เขียนชี้แจงรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนาสมัยนั้นคือ ดร.ประเสริฐ
วิทยารัฐ ว่าเราจำเป็นต้องเสนอขอมีเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อคณะกรรมการ

บริหารงาน และกำหนดนโยบายคอมพิวเตอร์ของรัฐ จึงจำเป็นต้องจัดทำ
 โครงการขึ้น เสนอไปตามลำดับชั้นจนถึงคณะกรรมการบริหารงานคอมพิวเตอร์
 ของรัฐ และเพื่อให้การยกวางโครงการรวดเร็วยิ่งขึ้น และมีความมั่นใจ
 จึงได้เรียนเชิญ ดร.ระวิพันธุ์ โสมนะพันธุ์ เป็นประธาน โดยผมอาสาเป็น
 กรรมการและเลขานุการเสียเอง คณะกรรมการดังกล่าวทำงานเสร็จและ
 เสนอโครงการให้คณะกรรมการประสานงานของทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณา
 ในปี พ.ศ. 2525 เสนอไปสองรอบก็ยังไม่เรียบร้อย มีข้อห่วงถึง 2 - 3
 ประการ ทางเราคิดว่าจะนำมาแก้ไข สำคัญสำคัญของข้อห่วงถึงก็คือขนาดของ
 คอมพิวเตอร์ที่ขอมิ และให้ชี้แจงว่าถ้างบประมาณมีน้อยจะตัดสินใจเลือกทำงาน
 ขึ้นไปก่อนหลัง ที่นี้ในระหว่างที่ยังไม่มีเครื่องเราก็เห็นกันว่าจำเป็นต้องวาง
 รากฐานระบบงาน เตรียมคน และเตรียมสถานที่ไว้ให้พร้อม ผมจึงเรียน
 ปรีกษากับ ดร.ประเสริฐ วิทยาธร ว่าเราจำเป็นต้องมีคณะกรรมการ
 ดำเนินงานขึ้นจัดการกับเรื่องดังกล่าว (ขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยได้ขออัตรา
 กำลังเริ่มต้นให้ 4 อัตรา สำหรับบรรจุในปีงบประมาณ 2527) หลังจากที่
 มองหาคนมาทำงานอยู่พักหนึ่ง ดร.ประเสริฐ วิทยาธร ในฐานะรอง
 อธิการบดีฝ่ายวางแผนฯ สมัยนั้นก็ชี้มาที่ผมบอกว่า ไหน ๆ ก็ทำมาแต่ต้นแล้ว
 ใจช่วยประสานงานต่อไป ฉะนั้นในเดือนเมษายน 2526 ก็เกิดคณะกรรมการ
 ดำเนินงานชุดปัจจุบันขึ้น รวมทั้งที่ปรับปรุงแล้ว ได้แก่ ผศ.บุญกุล กระจาย
 รศ.ปรีชา ลิมไทย อาจารย์รัชชัย อนันตะ อาจารย์ปรีชา ลุ่มช้าง
 อาจารย์อรุวรรณ คณิตเจริญรัตน์ อาจารย์ลำอังกค์ งามวิชา และเดือน
 ตุลาคม 2526 เป็นครั้งแรกที่โครงการามีบุคลากรประจำชุดแรก จำนวน
 3 คน เข้ามาปฏิบัติงานเต็มเวลา ที่นี้ก็ถึงจุดสำคัญว่าทำไมผมจึงลาออก
 ในช่วงเวลาที่ผ่านมาผมเป็นผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง ในฐานะเป็นผู้
 บริหารก็มีโอกาสอยู่บ้างที่จะผลักดันโครงการฯ และมีแขนขาช่วยทำงานอีกโง
 ทีเดียว เมื่อพ้นตำแหน่งตั้งแต่ต้นปีแล้ว ก็พบว่า งานประจำในห้องสมุดที่
 ต้องทำมีมาก ทำให้ไม่มีความมั่นใจว่าจะช่วยผลักดันโครงการให้ก้าวหน้าได้

สักเท่าใด จึงตัดสินใจลาออก เพื่อให้ผู้ที่ไม่มีงานบริการประจำเต็มเวลา
มารับผิดชอบจะดีกว่า

ผู้สัมภาษณ์ : แต่ตอนนี้ทราบว่าอาจารย์ยังคงทำงานต่อไป

สุนทร : ก็พอดีท่านอธิการบดีได้กรุณาอนุมัติให้ทางห้องสมุดจ้างบุคลากรมาช่วยงานผม
1 อัตรา ซึ่งผมหวังว่าคงจะช่วยแบ่งเบาภาระงานจุกจิกและงานประจำบ้าง
ลงไปบ้าง

ผู้สัมภาษณ์ : เป้าหมายของโครงการคืออะไร

สุนทร : อาจจะสรุปจากท่าทีหึ่งของผู้บริหารระดับสูง และคณะกรรมการดำเนินงาน
ปัจจุบันได้ว่า เป้าหมายใหญ่ของโครงการสำนักบริการคอมพิวเตอร์มีอยู่ 2
ประการ ประการแรก มุ่งที่จะพัฒนาระบบงานของมหาวิทยาลัยให้สามารถใช้
คอมพิวเตอร์ช่วยทำ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่ งานวิจัยสถาบัน
งานลงทะเบียน ออกเกรด หนังสือรับรองผลการศึกษา งานการคลัง หรืองาน
ห้องสมุด เป็นต้น ประการที่สอง มุ่งที่จะให้ชุมชนศรีนครินทร์วิโรฒ เป็นชุมชน
ที่รู้เรื่องคอมพิวเตอร์ และใช้คอมพิวเตอร์เป็น ในส่วนนี้ได้แก่ การใช้
คอมพิวเตอร์ในการเรียน และการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ การแก้ปัญหาโจทย์
ในบทเรียน การวิจัย และอื่น ๆ ฉะนั้นเพื่อให้เป้าหมายทั้งสองประการ
บรรลุผล โครงการจำเป็นต้องจัดตั้งระบบงานขึ้น มีบุคลากรเป็นของตนเอง
และมีเครื่องมือเครื่องมือจนสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
สิ่งเหล่านี้อยู่ในระยะตั้งต้นทั้งสิ้น

ผู้สัมภาษณ์ : มีปัญหาหนักอกหนักใจหรือไม่ เพราะรู้สึกว่ามีหลายคนจ้องมองความคืบหน้าของ
โครงการนี้อยู่

สุนทร : จะว่ามีก็มิได้อยู่เหมือนกัน หลายคนเมื่อถามถึงโครงการ ก็มักจะถามว่าเมื่อไร
จะซื้อเครื่องเสียที คนจำนวนไม่น้อยที่ไคย็นเรื่องคอมพิวเตอร์จนชินหูจนลืมนึก
ไปว่าคอมพิวเตอร์มีข้อยกเว้นจากเครื่องจักรเครื่องกลหลาย ๆ ชนิดที่เรา
พบเห็นในชีวิตประจำวัน นอกจากราชการมีข้อจำกัดในการซื้อหาแล้วจะต้อง
มีการดูแลรักษาดีตามสมควร ซึ่งเสียค่าใช้จ่ายมากทีเดียว ประมาณ 8-12

เปอร์เซ็นต์ของราคาเครื่อง ถ้าคิดออกมาเป็นเงินแล้วเท่ากับจ้างคนหลายคน
ที่เดียว เพราะฉะนั้นเมื่อเราคิดตั้งเครื่อง เราก็คควรคาดหวังที่จะใช้ประโยชน์
อย่างเต็มที่จึงจะคุ้ม เราจะทำเช่นนี้ได้ก็ต่อเมื่อมีการเตรียมงานไว้พร้อมตาม
สมควร มีบุคลากรที่ได้รับการฝึกฝนพร้อมที่จะทำงานตามแบบใหม่ได้ โดยไม่ต้อง
เสียเวลาฝึกฝนมากนัก ผมยอมรับว่าปัจจุบันปัญหาเรื่องคนที่จะมาทำงานเป็น
ปัญหาใหญ่ทีเดียว เราไม่สามารถแข่งขันกับทางธุรกิจเขาได้ เพราะฉะนั้น
บุคลากรที่เราได้มาเราก็พยายามพัฒนาตามสมควร พยายามให้เขามั่นใจใน
ความมั่นคงและความก้าวหน้าในระยะยาว แต่ก็เป็นสิ่งที่เราได้แต่หวังเท่านั้น
ปัจจุบันคณะกรรมการจึงคิดหาทางแก้ไขอยู่

ผู้สัมภาษณ์ : โครงการมีแผนการดำเนินงานระยะสั้นและระยะยาวอย่างไรบ้าง

สุนทร : เราประสบปัญหาในการหาคนมาทำงานกับเรามาก มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ระบบ
คอมพิวเตอร์ 4 อยู่ตำแหน่งหนึ่ง เปิดสอบมาแล้วไม่น้อยกว่า 4 - 5 ครั้ง
ก็ยังหาคนมาบรรจุไม่ได้ มีคนมาสมัครอยู่ข้างเหมือนกัน แต่พอสอบหรือเรียก
บรรจุก็ลละสิทธิ์เสียทุกทีไป คณะกรรมการจึงเห็นวาระระยะสั้นคงต้องหาทางสร้าง
คนขึ้นเอง เพราะฉะนั้นจึงเสนอโครงการคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นโครงการ
บริการวิชาการเพื่อการฝึกอบรมและให้บริการด้านคอมพิวเตอร์ ตอนนี้ได้รับ
ความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้บริหารวิทยาเขตประสานมิตรแล้ว และท่าน
อธิการบดีได้อนุมัติให้ดำเนินโครงการได้ ในตอนต้นจะจัดหาไมโครคอมพิวเตอร์
เข้ามาจำนวนหนึ่งก่อน สำหรับให้การฝึกอบรมแก่บุคลากรของมหาวิทยาลัย
ผู้ที่ได้รับฝึกชองงานด้านการประมวลผลหน่วยงานของตนก่อน นอกจากนั้นก็
ให้บริการแก่บุคคลอื่น ๆ ด้วยเมื่อมีความพร้อม ขั้นตอนที่สำคัญในขณะนี้คือ
การรออนุมัติจากสำนักงบประมาณก่อน ผมลืมเล่าให้ฟังไปว่าตั้งแต่เดือน
สิงหาคมศกนี้เป็นต้นมา ใครจะมีจะใช้ จะขอรับบริจาค จะซื้อคอมพิวเตอร์
และอุปกรณ์เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จะต้องได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณก่อน
มิฉะนั้นจะดำเนินการใด ๆ ไม่ได้ นี่ก็ว่าไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
โครงการของเรารอขั้นตอนนี้อยู่ เสนอขอไปตั้งแต่ต้นเดือนตุลาคม นี้ก็เกือบ

3 เดือนเต็มแล้ว เดิมตั้งใจว่าเดือนธันวาคมนี้คงเปิดอบรมได้ ก็เป็นอันต้องเลื่อนไป ช่วงนี้คณะกรรมการจึงจัดการบรรยายและสาธิตเป็นครั้งคราวเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรของเราตื่นตัวและสนใจ สำหรับระยะยาวโครงการจำเป็นต้องก่อตั้งเป็นหน่วยงานตามกฎหมายให้ได้ มีฐานะเป็นหน่วยงานทางวิชาการ คล้าย ๆ สำนักหอสมุดกลางหรือสถาบันวิจัย เมื่อมีการดำเนินงานคล่องตัวขึ้น ก็ย่อมมีขีดความสามารถที่จะดึงบุคลากรใหม่มาทำงานได้มากขึ้น เพราะอย่างน้อยสามารถประกันความมั่นคงและความก้าวหน้าได้แน่นอน

ผู้สัมภาษณ์ : อาจารย์เอ๋ยถึงคณะกรรมการดำเนินงาน ยังไม่ได้ตามรายละเอียดว่าคณะกรรมการชุดนี้มีบทบาทอย่างไรบ้าง

สุนทร : เนื่องจากผมเกี่ยวข้องกับโดยตรง จึงรู้ที่มาของคณะกรรมการชุดนี้ดีพอสมควร เมื่อเรามีโครงการขึ้นมาแล้ว มีงบประมาณแล้ว แต่ยังไม่มีคนทำงาน ตอนนั้นคณะกรรมการยกร่างโครงการขออนุมัติมีคอมพิวเตอร์ ชุดที่ ดร.ระวิพันธุ์ เป็นประธาน และผมเป็นเลขานุการ ก็เลยรับผิดชอบการดำเนินโครงการโดยปริยาย เนื่องจากทุกคนก็มีภาระของตน ความก้าวหน้าของโครงการจึงเป็นไปอย่างเชื่องช้า หลังจากผมได้เรียนให้ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยทราบอุปสรรคดังกล่าว ทางมหาวิทยาลัยจึงขอให้ผมฟอร์มกรรมการ โดยขออาจารย์อาสาสมัครจากหน่วยงานและคณะต่าง ๆ ขึ้นมา ดังรายชื่อที่เอ๋ยถึงตอนต้น กรรมการชุดนี้จึงไม่เพียงแต่ทำหน้าที่ประสานงานและเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานแก่ทางมหาวิทยาลัย แต่ลงมือทำงานด้วย อย่างโครงการจัดอบรมด้านคอมพิวเตอร์ที่กำลังจะเปิดเร็ว ๆ นี้ ก็เป็นผลงานของคณะกรรมการชุดนี้ ปัจจุบันเราแบ่งการทำงานออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายอำนวยการ ทำหน้าที่รับผิดชอบงานด้านการบริหารและการจัดการในเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของโครงการ ฝ่ายพัฒนาระบบ ทำหน้าที่ศึกษาและออกแบบระบบงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะใช้คอมพิวเตอร์ทำงาน และฝ่ายการศึกษาและอบรม มีหน้าที่ให้บริการและจัดการศึกษาอบรมด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อสร้างบุคลากรให้กับมหาวิทยาลัย และให้บริการแก่ชุมชน

ฟังดูก็คือยุ่งเหยิง แต่ในภาวะที่เรามีบุคลากรประจำเพียง 2 - 3 คน
นอกจากนั้นต้องฟังฟังคนอื่น ๆ ทั้งสิ้น จึงหวังผลให้หรือหาทันนอกทันใจคงไม่ได้
อย่างงานศึกษาและพัฒนาระบบ เป็นงานที่ต้องใช้ผู้ซึ่งได้รับการฝึกฝนอบรมมา
โดยเฉพาะ เราก็มักมีคนทำเต็มเวลาเพียงคนเดียวเท่านั้น เพราะฉะนั้นกว่า
โครงการนี้จะสามารถสนองตอบความต้องการของมหาวิทยาลัยได้ทั้งหมดคงจะ
ต้องใช้เวลาพอสมควร

ผู้สัมภาษณ์ : โครงการฝึกอบรมที่จะจัดขึ้นจะเป็นประโยชน์กับบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ได้เป็นบุคลากร
ของมหาวิทยาลัยซึ่งจะทำงานคำนวณผลข้อมูลหรือไม่

สุนทร : ตามหลักการแล้วจะเป็นโครงการเสริมการเรียนการสอนในรายวิชาคอมพิวเตอร์
ของคณะต่าง ๆ ใดอย่างก็ เพราะทางโครงการจะให้บริการเครื่องตลอดเวลา
ที่ไม่ใช้ในการฝึกอบรม ส่วนผู้ที่ไม่ได้เรียนวิชาคอมพิวเตอร์ในชั้นเรียนปกติ
บุคลากรอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย และบุคคลภายนอกมีสิทธิ์มาเลือกเรียนใน
หลักสูตรต่าง ๆ ที่ตนสนใจและจะนำไปใช้ประโยชน์ โดยมีเครื่องให้ฝึกพร้อม
ในช่วงแรกเราจะนำเครื่องเข้ามาประมาณ 10 - 15 ชุดก่อน และค่อย ๆ
จัดหาเพิ่มตามกำลังความสามารถ

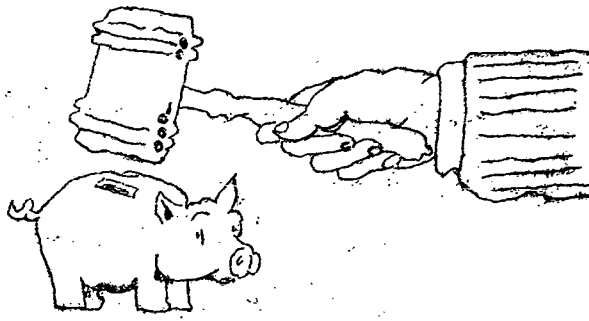
ผู้สัมภาษณ์ : อยากทราบเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย และค่าธรรมเนียมในการฝึกอบรม มีบริการฟรี
บ้างไหม

สุนทร : พวกโลกเซอร์ต่าง ๆ ที่เราจัดมาแล้วล้วนฟรีทั้งนั้น แต่ในการจัดหลักสูตรอบรมนี้
ทางโครงการต้องเสียค่าใช้จ่ายหลายทาง จึงหลีกเลี่ยงไม่เก็บค่าฝึกอบรมไม่ได้
แต่ก็พยายามเก็บให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ ยกเว้นที่เป็นนโยบายของมหาวิทยาลัย
ให้คงเว้น เราก็จะงดเว้น ค่าใช้จ่ายที่คิดไว้อย่างไม่เป็นทางการ ประมาณ
รายละ 700 - 800 บาท ต่อหลักสูตร 30 ชั่วโมง ราคานี้รวมค่าเอกสาร
ค่าเครื่องพิมพ์ และค่าใช้จ่ายเครื่องระหว่างฝึกอบรม ส่วนราคาค่าเช่าเครื่องก็
พยายามคิดให้ต่ำที่สุด แต่ขณะเดียวกันก็คำนึงถึงว่าให้โครงการสามารถเติบโต
ได้บ้าง

ผู้สัมภาษณ์ : ครอบคลุมเวลาอาจารย์มามากแล้ว อาจารย์จะมีข้อคิดเห็นอะไรเพิ่มเติม
อีกบ้าง ขอเชิญครับ

สุนทร : สิ่งที่ผมอยากให้ตระหนักกันให้มาก ก็คืองานคอมพิวเตอร์ เป็นงานบริการ
อย่างหนึ่งเช่นเดียวกับงานบริการห้องสมุด และบริการอื่น ๆ ของ
มหาวิทยาลัย ผู้ที่เข้ามาปฏิบัติงานในหน่วยนี้ต้องใช้ความรู้ความสามารถที่
ฝึกฝนมาเพื่อให้บริการแก่หมู่คณะให้ได้รับประโยชน์จากเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
ให้มากที่สุด เพราะฉะนั้นในส่วนนี้จะทำได้ก็ต้องมีทรัพยากร ได้แก่ เงิน
เครื่องมือ คน และสถานที่ที่เหมาะสม แต่ก็มีปัญหาอยู่ว่างานบริการในสังคมเรา
ขาดคนที่มีวิญญานนักบริการ ซึ่งก็คือคนที่รู้สึกว่าเป็นเกียรติที่ได้ทำอะไร ๆ ให้
คนอื่น หรือพอใจที่ได้อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของสังคม ที่วิญญานเหล่านี้เกิดขึ้น
คงอาจเป็นเพราะสังคมเราไม่ค่อยจะเกื้อกูลต่อคนประเภทนี้ ในระบบ
มหาวิทยาลัยนี้ยังเห็นได้ชัดคอย่าให้ผมชักแม่น้ำทั้งห้าเลย เนื่องจากผมทำงาน
อยู่ห้องสมุดจึงเห็นสิ่งเหล่านี้มามาก และภูมิใจที่พวกเราในวงการห้องสมุดยัง
ยืนหยัดอยู่เหนียวแน่น เป็นกลุ่มที่น่าภูมิใจที่สุดกลุ่มหนึ่งในสายตาของผม ฉะนั้น
เมื่อมีความจำเป็นต้องมาดูแลงานคอมพิวเตอร์ ผมก็พยายามที่จะพบวิญญาน
นักบริการเท่าที่พึงมีในตัวมาด้วย แต่จะทำได้สักแค่ไหนก็ย่อมขึ้นอยู่กับ
องค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย เฉพาะอย่างยิ่งถ้าสามารถแปรส่วนที่สังคมไม่ค่อยจะ
เกื้อกูลเราเป็นอะไรสักอย่างที่ทำให้ผู้ร่วมงานไม่รู้สึกค่าต้อยและเสียเปรียบ
จนเกินไปได้ ก็น่าจะยังมีความหวังอยู่

????????????????????

กลั่นมาจากห้อง 927

รวบรวมโดย "ทีมงานประชุม"

1. การให้ออนข้าราชการระหว่างการทำงานชดใช้ทุน

"ให้ผู้ที่ลาศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศต้องกลับไปทำงานชดใช้ทุน ณ สังกัดเดิม ที่ใดทำสัญญาไว้ หากประสงค์จะโอนไปรับราชการ ณ หน่วยงานอื่น จะต้องทำงานชดใช้ทุน มาแล้วเป็นเวลาถึงหนึ่งองเวลาที่ จะชดใช้ทุนตามสัญญาจึงมีสิทธิขอโอน" (ประชุมรองฯ ครั้งที่ 11/2526)

2. ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2527 เป็นต้นไป ให้แต่ละหน่วยงานเสนอขอตั้งงบประมาณ เงินรายได้ เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการไปฝึกอบรมและศึกษาบางรายวิชาทั้งในและต่างประเทศ (ประชุมรองฯ ครั้งที่ 3/2526)

3. เมื่อข้าราชการลาไปเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ ให้ผ่านคณะกรรมการบริหาร วิชาการพิจารณา ก่อน แล้วจึงนำเสนอที่ประชุมรองอธิการบดี คณบดี และผู้อำนวยการพิจารณา (ประชุมรองฯ ครั้งที่ 12/2526)

4. ที่ประชุม อ.ก.ม. มีมติให้ไล่ออก ฐานละทิ้งหน้าที่เกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร เจ้าตัวมีบันทึกถึงอธิการบดีว่ามีไค้ตั้งใจจะประพฤติดี เพราะได้เสนอใบลาออกแล้ว แต่ในกระบวนการนั้น เมื่อกองการเจ้าหน้าที่ได้รับใบลาแล้ว จะต้องตรวจสอบการชดใช้ทุนก่อน และเจ้าตัวต้องรับทราบคำสั่งอนุมัติให้ลาออกก่อนจึงจะหยุดปฏิบัติราชการได้ แต่กรณีนี้เจ้าตัวยื่น

ใบลาออกแล้วได้เดินทางไปต่างประเทศ โดยไม่รอรับทราบคำสั่ง แม้จะทำด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการ ก็ยังถือว่าผิดวินัยฐานละทิ้งหน้าที่เกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร (อ.ก.ม. ครั้งที่ 1/2526)

5. การคัดเลือกบุคคลเพื่อเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่ง ให้ถือปฏิบัติดังนี้

1) อัตราที่นำปริมาณงานไปข้อกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้น ให้สอบคัดเลือกในแต่ละวิทยาเขต

2) ตำแหน่งที่เป็นอัตราว่าง ให้ผู้มีคุณสมบัติครบในทุกวิทยาเขตสมัครสอบได้ (อ.ก.ม. ครั้งที่ 2/2526)

6. ลูกจ้างประจำ ตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีดชั้น 2 ขาดราชการติดต่อกันเกินกว่า 15 วัน จากรายงานของผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด เชื่อได้ว่า สาเหตุมาจากปัญหาเรื่องหนี้สิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีพฤติการณ์จงใจละทิ้งหน้าที่ราชการโดยแท้ เป็นการกระทำผิดวินัยตามมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 โดยอนุโลม และเป็นการกระทำความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง จึงมีมติให้ไล่ออก ตั้งแต่วันที่เริ่มขาดราชการเป็นต้นไป (อ.ก.ม. ครั้งที่ 3/2526)

7. ที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง และมีความเห็นว่า ผลการสอบสวนยังไม่ได้ข้อมูลชัดเจนว่านาง ก. จงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวหรือไม่ จึงเห็นควรให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมในบางประเด็น... และในการพิจารณาโทษทางวินัยควรที่จะได้สำเนาเอกสารการสอบสวนของกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและของกรรมการสอบสวนวินัยทั้งหมด ให้กรรมการอ.ก.ม. ได้พิจารณาในรายละเอียดก่อน แล้วเสนอที่ประชุมใหม่ในคราวประชุมครั้งต่อไป (อ.ก.ม. ครั้งที่ 3/2526)

8. กรณีที่จะเลื่อนเงินเดือนประจำปี ๑ ขั้นปกติ ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2519) ข้อ 7(5) ระบุว่า "ในรอบปีที่แล้วมาต้องไม่ลาบ่อยครั้ง หรือมาทำงานสายกว่าเวลาที่ทางราชการกำหนดเนื่อง ๆ"

ที่ประชุมจึงมีมติกำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับ "การลาบ่อยครั้ง" เพื่อประกอบการพิจารณาไว้ ดังนี้

สภาคณาจารย์ ธันวาคม 2527

"ผู้ที่ลาจิจและลาป่วย (เว้นลาป่วยซึ่งต้องรักษาตัวเป็นเวลานาน) รวมกัน ตั้งแต่ 12 ครั้งขึ้นไป ให้ถือว่าเป็นการลาป่วยครั้ง ไม่ควรให้เลื่อนชั้นเงินเดือน แต่ถ้าผู้ที่ลา ถึง 12 ครั้งนี้มีวันลา รวมกันไม่เกิน 45 วัน และผู้บังคับบัญชารับรองว่าเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานดี เหตุที่ลาป่วยครั้งเป็นเพราะความจำเป็นแล้ว จะพิจารณาให้เลื่อนชั้นเงินเดือนก็ได้" ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่ปีงบประมาณ 2528 เป็นต้นไป (อ.ก.ม. ครั้งที่ 4/2526)

9. เกณฑ์พิจารณาความดีความชอบ (เรื่อง 2 ชั้น)

1) การขอเลื่อนชั้นเงินเดือนให้คนสังกัดเป็นผู้ขอ เว้นแต่ในกรณีข้าราชการ ผู้นั้นไปช่วยราชการที่ใดเต็มเวลาราชการให้หน่วยงานนั้นเป็นผู้ขอ โดยให้นำชื่อข้าราชการ ผู้นั้นไปนับจำนวนในวันที่ 1 กรกฎาคม ที่หน่วยงานนั้น และหากจะพิจารณาความดีความชอบ เป็นกรณีพิเศษ ให้ใช้โควตาของหน่วยงานที่ไปช่วยราชการนั้น

2) ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน 2 ชั้น จะต้องไม่เป็นผู้นับรับ เงินเดือน 2 ชั้น ในระยะ 2 ปีย้อนหลัง

3) การขอเลื่อนชั้นเงินเดือน 2 ชั้น ให้แก่ผู้ที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ 2 ให้ เขียนคำชี้แจงเหตุผลประกอบ

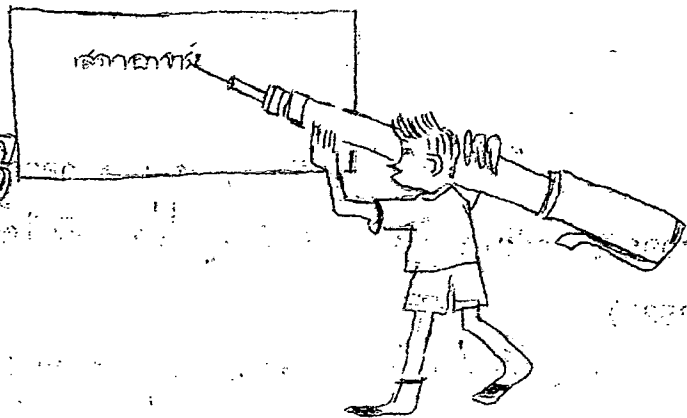
4) เศษของโควตาที่ต่ำกว่า .75 ของทุกหน่วยงานให้รวมไว้ที่ส่วนกลาง (อ.ก.ม. ครั้งที่ 4/2526 แก้ไขโดย อ.ก.ม. ครั้งที่ 5/2527)

10. เจ้าหน้าที่ธุรการ 2 ถูกจับกุมในข้อหาวิ่งราวทรัพย์สินจากร้านทอง ถูกส่งตัว ค่าเป็นคดีส่งฟ้องศาลอาญา และศาลได้พิพากษาลงโทษข้อหาวิ่งราวทรัพย์สินตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 336 จำคุก 4 ปี ข้อหาพกอาวุธ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 371 ปรับ 80 บาท รวมจำคุก 4 ปี ปรับ 80 บาท จำเลยรับสารภาพลดโทษกึ่งหนึ่งเป็นจำคุก 2 ปี ปรับ 40 บาท ของกลางริบ คดีถึงที่สุดแล้ว

อ.ก.ม.พิจารณาแล้ว เห็นว่าได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่ว โดยกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกตามมาตรา 81 แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 และเป็นกรกระทำผิดความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ตามมาตรา 87 แห่งพระราชบัญญัติ คังกล่าว ประกอบกับกฎก.พ. ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2518) ข้อ 1(1) จึงมีมติให้ไล่ออกจาก ราชการ ตั้งแต่วันที่ข้าราชการและกระทำผิดจนถูกจับ (อ.ก.ม. ครั้งที่ 7/2526)

บรรณานุกรม

สภาคณาจารย์ในมือท่านฉบับนี้ เป็นฉบับที่ 3 และเป็นฉบับสุดท้ายของ
สภาคณาจารย์ มศว ประสานมิตร ชุดปัจจุบัน (พ.ศ. 2526 - 2527)

คณะผู้จัดทำได้พยายามสรรหาเรื่องเสนอท่าน เพื่อให้ท่านทราบและเห็นแนวโน้มของ
มหาวิทยาลัยของเราโดยส่วนรวมว่าจะก้าวเดินไปทางใด โดยเราได้้นำเสนอเรื่อง
"คณะผู้บริหารพบคณาจารย์" ซึ่งเป็นเรื่องบังชี้ถึงอนาคตได้ส่วนหนึ่ง เรื่องที่น่าสนใจ
อื่น ๆ ในเล่มก็แสดงให้เห็นถึงความคิดหรือแนวทางปฏิบัติเพื่อบรรลุถึงแนวนโยบายคั่งกล่าว
สำหรับเรื่อง "คอมพิวเตอร์?" ได้มาจากการสัมภาษณ์และได้นำลงเพื่อให้ท่านสัมผัส
โครงการนี้มากขึ้น ส่วนเรื่อง "ถลันมาจากห้อง 927" นั้น เราได้พิจารณานำลงเพื่อ
ให้เห็นสังขรณ์ที่ว่า "ทำดีได้ดี"

คณะผู้จัดทำใคร่ขอภัยต่อความบกพร่องทั้งหลายที่พึงมี และขออ้อมรับคำแนะนำเพื่อสร้างสม
เป็นประสบการณ์ ถ้ามีส่วนดีประการใดก็ขอยกให้ท่านผู้อ่านทุกท่าน เนื่องจากผู้จัดทำมี
กำลังใจเท่าที่เพราะมีผู้อ่านนั่นเอง

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักหอสมุดกลาง คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
และสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ที่มีส่วนช่วยในการดำเนินการจัดพิมพ์ อัครสำเนาไว้
ณ ที่นี้ด้วย

จากใจจริง

บ.ก.

19 ธ.ค. 27

สภาคณาจารย์
มศว ประสานมิตร

ฉบับที่ 3

ธันวาคม 2527

ประธานสภาคณาจารย์แถลง	1
โดย สมเกียรติ กรีทอง	
คณะผู้บริหารพบคณาจารย์	5
โดย วีระ สุภากิจ	
มหาวิทยาลัยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 6	30
โดย บังอร ภาวภิรมย์ขวัญ	
บทบาทของคณาจารย์ต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคล	37
โดย สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์	
งานวิจัยในมหาวิทยาลัย	46
โดย—เพ็ญแข—ประจวบจันทน์	
กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมในระดับอุดมศึกษา	52
โดย พิสิทธิ์ สารวิจิตร	
ของดีในแดนใจ : การศึกษาและการพัฒนามหาวิทยาลัย	57
โดย สุนทร โคตรบรรเทา	
บริการคอมพิวเตอร์	68
โดย สุนทร แก้วฉาย	
กลิ่นมาจากห้อง 927	76
โดย "ทีมงานประชุม"	
บรรณาธิการ	80

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นแหล่งเสนอความคิดเห็นเพื่อการสร้างสรรค์ทั้งทางวิชาการ และการบริหารงานของมหาวิทยาลัย
- เพื่อเป็นการเผยแพร่กิจกรรมต่าง ๆ ของสภาคณาจารย์

คณะผู้จัดทำ

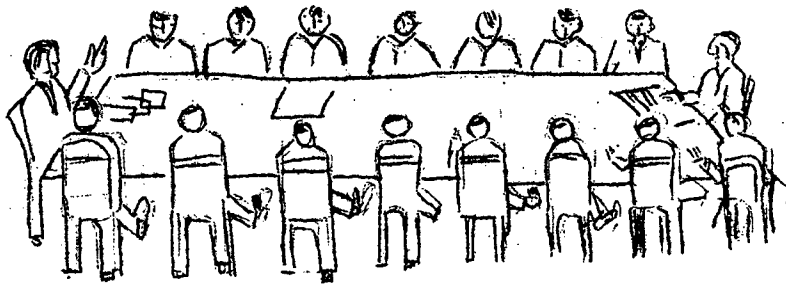
นายจาร์ก	วิเชียร เกื้อ
นายบุญธรรม	อินทร์จันทร์
นายวีระ	สุภากิจ
นายสมรภูมิ	ขวัญกุม
นายอำไพ	จิตต์วัฒน์

สำนักหอสมุดกลาง ผู้พิมพ์

เจ้าของ

สภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

วารสารสภาคณาจารย์ มศว ประสานมิตร เป็นเอกสารภายในมหาวิทยาลัย
ขอคิดเห็นใด ๆ ในเอกสารนี้ เป็นของผู้เขียนเท่านั้น ไม่ใช่ทัศนะของ
สภาคณาจารย์

ก ร ร ม ก า ร ส ภ า ค ณ า จ า ร ย

มศร ประสานมิตร : 2526 - 2527 :

นายสมเกียรติ	กรีทอง	ประธาน
นายทวีสิทธิ์	สิทธิกร	รองประธานคนที่ 1
		กรรมการฝ่ายกิจการนิสิต
นางสาววิพุธ	โสภวงศ์	รองประธานคนที่ 2
		กรรมการฝ่ายวิชาการ

กรรมการฝ่ายวิชาการ

นายพิสิทธิ์	สารวิจิตร	ประธาน
นางนงนวล	พงษ์ไพบูลย์	
นายพูลศักดิ์	เทศนิยม	

กรรมการฝ่ายสวัสดิการ

นางบังอร	ภวภิรมย์ขวัญ	ประธาน
นายไชยา	กฤษการ	
นางสาวลาศทองใบ	ภวภิรมย์	
นายสุรเดช	วันทยา	
นางสาวอุไร	สังชนันท์	

กรรมการฝ่ายกิจการนิสิต

นายปรีชา	ลิมไทย	ประธาน
นายเฉลิมศักดิ์	สุภาผล	
นายเทเวศร์	พิริยะพณฑท์	
นายสุพจน์	บุญสิทธิ์	

กรรมการฝ่ายบริหาร

นายสังวาลย์	คล้ายกระแสด	ประธาน
นายเฉลิมชัย	เมืองงาม	
นายชำนาญ	แสงแก้ว	
นายสุทัศน์	ชูใหม่	

กรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์

นายวีระ	สุภากิจ	ประธาน
		เลขานุการสภาคณาจารย์
นายจารึก	วิเชียร เกื้อ	
นายบุญธรรม	อินทร์จันทร์	
นายสมรภูมิ	ขวัญกุม	ผู้ช่วยเลขานุการสภาคณาจารย์
นายอำไพ	จิตต์วัฒน์	

ประธานสภาคณาจารย์แถลง

สมเกียรติ กรีทอง*

ในโอกาสที่ครบวาระการดำรงตำแหน่งประธานสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร ในวันที่ 31 ธันวาคม ศกนี้ กระผมขอขอบคุณคณาจารย์ข้าราชการทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือแก่สภาคณาจารย์ในเรื่อง และโอกาสต่าง ๆ กัน

โดยหน้าที่ของสภาคณาจารย์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาคณาจารย์นั้น สภาคณาจารย์ซึ่งเป็นตัวแทนของคณาจารย์และข้าราชการ มีหน้าที่เสนอข้อแนะนำ ให้คำปรึกษาแก่มหาวิทยาลัยในด้านวิชาการ ด้านบริหาร ด้านสวัสดิการ เป็นต้น ดังนั้นสภาฯ จึงได้พยายามกระทำหน้าที่ตลอดมา ดังสรุปผลงานของสภาฯที่แนบท้ายบทความนี้

---

* รองศาสตราจารย์สมเกียรติ กรีทอง อาจารย์ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
คณะวิทยาศาสตร์ มศว ประสานมิตร
สภาคณาจารย์ ธันวาคม 2527

กระผมตั้งใจที่ได้เห็นความเจริญก้าวหน้าและความเป็นปึกแผ่นของสภาคณาจารย์ เนื่องจากทุกฝ่ายได้ร่วมมือกันด้วยดี ขอให้ท่านช่วยสนับสนุนและสนใจต่อสภาคณาจารย์ให้มาก การสนับสนุนของท่านเมื่อรวมกันเข้าก็เหมือนอะตอมของเหล็กที่เกาะจับกันเป็นแท่งเหล็กที่ แข็งแกร่งและมีประโยชน์ ซึ่งจะส่งผลให้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับความต้องการของท่าน และช่วยเสริมสร้างความเข้าใจตรงกันทุกฝ่าย

ในนามของคณะกรรมการสภาคณาจารย์ชุดปี 2526 - 2527 ใครขอส่งความปรารถนาดีเนื่องในโอกาสปีใหม่มายังคณาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ทุกท่าน ขอให้ท่านประสบความสำเร็จก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีสุขภาพดีทั้งกายและใจตลอดไป

วรยศสุดท้ายที่ใครกล่าวคือคณะกรรมการชุดนี้ขออลาทาน เพื่อคณะกรรมการสภาคณาจารย์ชุดใหม่จะได้มารับภาระหน้าที่ต่อไปตามระเบียบ สวัสดิ์ศรีครับ.

สรุปผลงานของสภาคณาจารย์วิทยาเขตประสานมิตร มกราคม 2526 - ธันวาคม 2527

1. ร่วมกับสภาคณาจารย์กลาง มศว เสนอปรับปรุงระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี
2. ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสรรหาอธิการบดี
3. สำนวณความคิดเห็นและความเหมาะสมของระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาอธิการบดี พ.ศ. 2526
4. ปรับปรุงห้อง 315ก ตึก 3 ที่มหาวิทยาลัยอนุญาตให้เป็นสถานที่ทำงานของสภาคณาจารย์
5. เสนอการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาคณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน และผู้อำนวยการสำนัก พ.ศ. 2522
6. ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสรรหาคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
7. จัดรายการสภาคณาจารย์พบผู้บริหาร เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2526
8. ดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสรรหาคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

9. เสนอมหาวิทยาลัยให้ซ่อมแซมปรับปรุงถนนหน้าตึก 3 หลังตึก 2 และถนน
ระหว่างตึก 2 กับคณะพลศึกษา

10. เสนอมหาวิทยาลัยให้จัดเวลาว่างสำหรับนิสิตทั้งหมดสัปดาห์ละครั้งวัน เพื่อ
นิสิตได้ใช้เวลาในช่วงนั้นจัดกิจกรรมที่จะพึงมี

11. เสนอให้มหาวิทยาลัยจัดการบริหารอาคารตึก 4 เนื่องจากคณะสังคมศาสตร์
ได้ย้ายออกไปเพื่อความเรียบร้อย

12. เสนอให้มหาวิทยาลัยทบทวนเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบ

เนื่องจากในการประชุม อ.ก.ม. ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ครั้งที่
15/2524 วันที่ 15 กรกฎาคม 2524 ได้มีมติไม่เปลี่ยนแปลงในเรื่องเกณฑ์การพิจารณา
ความดีความชอบของข้าราชการในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังในบันทึกการประชุม
ของ อ.ก.ม. ในครั้งนั้น ข้อ 5.1 ในหัวข้อย่อยที่ 2 ว่า ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้น
เงินเดือน 2 ขั้น จะต้องไม่เป็นผู้อยู่ได้เงินเดือน 2 ขั้นในระยะ 2 ปีย้อนหลัง หรือได้รับการ
ปรับเงินเดือนจากการเลื่อนตำแหน่งเกินกว่า 1 ขั้น

สภาคณาจารย์ได้เสนอความคิดเห็นว่า การพิจารณาความดีความชอบเลื่อนขั้น
เงินเดือน 2 ขั้นประจำปีนั้น ไม่ควรผูกพันกับการเลื่อนตำแหน่งโดยวิธีการต่าง ๆ ที่กฎหมาย
หรือระเบียบทางราชการได้กำหนดไว้แล้ว เพราะเป็นเอกสิทธิ์เฉพาะราย และมีขั้นตอนปฏิบัติ
ต่างจากวิธีการพิจารณาความดีความชอบประจำปีเป็นกรณีพิเศษอยู่แล้ว คือผู้ที่ได้รับราชการ
มาด้วยความอุทิศสละ มีผลงานดีเด่นประจำปี ควรจะได้รับการพิจารณาความดีความชอบใน
ส่วนนั้นต่างหาก และถ้าข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิ์ในการเลื่อนตำแหน่งตามเกณฑ์การเลื่อนตำแหน่ง
เช่น ปรับตำแหน่ง หรือได้เลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ ก็ควรจะให้ได้รับสิทธิ์นั้นอย่างเต็มที่ด้วย
ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ตั้งใจทำงาน และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่
ผู้ปฏิบัติราชการทุกคน

ที่ประชุม อ.ก.ม. ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ครั้งที่ 5/2527 เมื่อวันที่
19 เมษายน 2527 มีมติให้ตัดข้อความในข้อ 2 ของข้อ 2.1 ความว่า หรือได้รับการปรับ
เงินเดือนจากการเลื่อนตำแหน่งเกินกว่า 1 ขั้น ออก

13. เสนอแนะมหาวิทยาลัยทำการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ขององค์การนิสิต
เสียใหม่ โดยวางระบบกระจายเสียงไปยังตึกต่าง ๆ และโรงอาหารในมหาวิทยาลัย โดย
ยังคงมีศูนย์การส่งกระจายเสียงที่ตึก 3 เช่นเดิม

14. เสนอให้จัดดำเนินการสัมมนาอาจารย์และข้าราชการใหม่ เนื่องจาก
มหาวิทยาลัยได้จัดสัมมนาอาจารย์ใหม่ครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ. 2521 และจัดสัมมนา
ข้าราชการใหม่ครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ. 2524 เพื่อให้อาจารย์และข้าราชการใหม่ได้ทราบ
ถึงระเบียบปฏิบัติของทางราชการและมหาวิทยาลัย ตลอดจนได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์
อันจักนำไปสู่การปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของทางราชการและความร่วมมือ
ในการปฏิบัติงาน เพื่อความเจริญก้าวหน้าของมหาวิทยาลัย

15. จัดดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสภาคณาจารย์ ประจำปี 2528 - 2529

ในวาระคดีขึ้นปีใหม่

ขออวยชัยให้ปรีดีเปรมเกษมศรี

ทั้งทุกข์โศกโรคภัยอย่าได้มี

ให้เป็นที่สรรเสริญเจริญคน

ถึงคราวเคราะห์ดับเข็ญกลับเป็นโชค

ยศลาภโกรกกระหน้าคังน้ำฝน

เกียรติยศชื่อเสียงในเวียงมณ

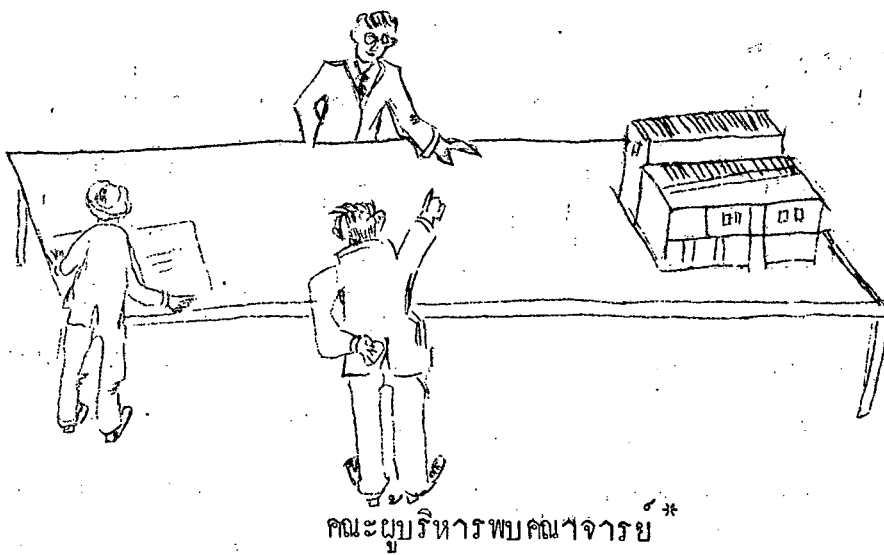
ทุกคุณกล่าวขวัญจ่านรจา

การกระทำทั้งหลายในทางชั่ว

ที่เคยมีไว้หมองตรองเถิดหนา

สิ่งไม่ดีพินิจให้กาลเวลา

แล้วลองมาเริ่มปีใหม่ไม่สายเอ๋ย

อธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์) กล่าวถึงความมุ่งหมาย
 ที่เชิญคณาจารย์ประชุมว่า เพื่อเป็นการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น แต่แรกจะเชิญ
 ประชุมในวันที่ 29 มิถุนายน 2527 ซึ่งเป็นวันคล้ายวันประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
 แต่วันนั้นตรงกับช่วงพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย จึงคิดเลื่อนเป็นวันที่ 16 กันยายน
 ซึ่งมีความหมายถึงวันประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อถึงวันนั้นคณะ
 ศึกษาศาสตร์จัดงานใหญ่ (วันสาโรช บัณฑิต - โครงการปทานุกรมการศึกษาและจิตวิทยา
 - ผู้เขียน) และวันนั้นตรงกับวันอาทิตย์ ท่านคิดว่าปีหนึ่งคณะผู้บริหารควรจะได้พบปะกับ
 คณาจารย์อย่างน้อย 1 ครั้ง เมื่อปีที่แล้วสภาคณาจารย์ได้เชิญท่านและคณะพบกับคณาจารย์
 ที่ห้อง 222 (วันที่ 4 สิงหาคม 2526 - ผู้เขียน)

อธิการบดีกล่าวแสดงความเกี่ยวกับหลักการดำเนินงาน ซึ่ง ดร.สาโรช บัณฑิต ได้สอน
 ไว้ว่ามีหลักใหญ่ 3 ประการ 1. Planning การวางแผน 2. Executing การ
 ดำเนินการ ซึ่งจะได้ผลดีต้องอาศัย supervision - coordination และ
 communication และ 3. Appraising การประเมินผลงาน ซึ่งมีใช้ตนเองเท่านั้น
 ที่จะประเมิน แต่ผู้อื่นที่เกี่ยวข้องเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการประเมินด้วย ผู้ที่เกี่ยวข้องดังกล่าว

* วีระ สุภากิจ สรุปจากการประชุมคณาจารย์ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2525 เวลา
 10.00 - 12.20 น. ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 สภาคณาจารย์ ธันวาคม 2527

ไค้แก ผู้บังคับบัญชา หรือหน่วยงานนโยบายเหนือขึ้นไปที่จะดูแลการดำเนินงานว่าสอดคล้องหรืออยู่ในกรอบนโยบายที่วางไว้หรือไม่ หน่วยเหนือดังกล่าว ไค้แก สภามหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย และคณะรัฐมนตรีฝ่ายที่สองที่จะมีบทบาทต่อการประเมินผลงานก็คือเพื่อนร่วมงาน (Peer group) ไค้แก รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบันและสำนัก รวม 24 ท่าน ซึ่งขณะนี้มีการพบปะกันเสมอประมาณเดือนละ 4 ครั้ง คือ การประชุมผู้บริหารวิทยาเขต การประชุมกรรมการบริหารเงินรายได้ อ.ก.ม.มหาวิทยาลัย และการประชุมรองอธิการบดี คณบดี และผู้อำนวยการ ฝ่ายที่สามที่มีส่วนในการประเมินผลคือ คณาจารย์ทั้งหลาย รวมทั้งนิสิต ท่านใช้วิธีพบปะคณาจารย์ รวมทั้งวิธีสัมผัสนักนิสิตได้ไปพบทุกครั้งในการประชุมพิเศษและปัจฉิมพิเศษ รวม 16 ครั้ง ถ้าผู้ประเมินทั้ง 3 ฝ่ายดังกล่าวบอกให้ทราบในทิศทางเดียวกันก็ถือว่าเป็นการประเมินผลที่ชัดเจนและถูกต้องควรรับฟังและนำไปปฏิบัติ

ในโอกาสประชุมครั้งนี้ ท่านถือโอกาสกล่าวถึงการดำเนินงานที่ไค้กระทำในช่วง 1 ปี 5 เดือนเศษที่ผ่านมา โดยเท่าความถึงเรื่องที่ไค้เคยกล่าวไว้ว่าอยากจะปรับปรุงเมื่อครั้งที่สภาคณาจารย์ได้เชิญไปพบปะกับคณาจารย์ในโอกาสรับตำแหน่งอธิการบดีคือ การปรับปรุงโครงสร้างของมหาวิทยาลัย เพื่อให้แต่ละหน่วยงาน แต่ละวิทยาเขตมีโอกาสพัฒนาตนเองมากขึ้น โดยการปรับปรุงพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวผ่านการตรวจพิจารณาของสภามหาวิทยาลัยและอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายและระเบียบราชการของสภา โดยมีอาจารย์ประวิณ ณ นคร เป็นหัวหน้า คาดว่าจะนำร่างพระราชบัญญัตินี้เข้าพิจารณาในการประชุมสภามหาวิทยาลัยอีก 2 ครั้ง ก็คงเสร็จในชั้นมหาวิทยาลัย หลังจากนั้นจะส่งไปยังทบวงมหาวิทยาลัย และรัฐบาล ถ้าไม่มีเหตุขัดข้องใด คาดว่าร่างพระราชบัญญัตินี้จะเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรในสมัยประชุมเดือนพฤษภาคมศกหน้า เกี่ยวกับการปรับปรุงพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยนั้น มหาวิทยาลัยทุกแห่งก็พยายามดำเนินการที่ดำเนินการเสร็จแล้ว ไค้แก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ส่วนของมหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังรอจะเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งรอมาแล้ว 2 ปี ที่ยังร่างอยู่ถึง 6 ปีขณะนี้คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3 ปีมาแล้ว เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ท่านคาดว่าร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยของเราคงจะผ่านไปด้วยดีและได้เข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร

เรื่องที่ 2 อธิการบดีกล่าวเกี่ยวกับความต้องการขยายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาตามแผนพัฒนา ไม่ว่าระยะที่ 4 หรือระยะที่ 5 มหาวิทยาลัยของเราผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษามากกว่าแผน โดยผลิตได้เพียง 60% ของแผนที่วางไว้ ขณะนี้ได้ประกาศรับนิสิตบัณฑิตศึกษารวมประมาณ 1,000 คน ในทุกวิทยาเขต ซึ่งนับว่ารับเพิ่มขึ้น วิทยาเขตที่รับเพิ่มขึ้นจำนวนพอสมควร ได้แก่ วิทยาเขตมหาสารคาม พิษณุโลก และสงขลา ส่วนวิทยาเขตประสานมิตรได้เปิดวิชาเอกเพิ่มอีก 2 - 3 วิชา

การขยายงานด้านบัณฑิตศึกษาจะดำเนินการเพิ่มขึ้นต่อไป ซึ่งงานนี้เกี่ยวโยงกับการพัฒนาอาจารย์ ซึ่งท่านถือเป็นหัวใจของการบริหารมหาวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยต้องสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ การขยายงานด้านบัณฑิตศึกษาจะเป็นไปด้วยดีและกว้างขวางได้เกี่ยวข้องกับพัฒนาอาจารย์ด้วย จากสถิติคุณวุฒิจารย์ของมหาวิทยาลัยซึ่งเคยเป็นอันดับ 3 ของประเทศเมื่อครั้งที่เป็มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา และได้รับความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยอินเดียมา นั้น ขณะนี้สถิติดังกล่าวตกลงเป็นอันดับ 5 โดยเป็นอันดับรองจากจุฬาฯ มหิดล เกษตร และเชียงใหม่ แต่ก่อนเราคุยกับเกษตรฯ เป็นรองกับจุฬาฯ และมหิดล เพราะหลังจากหมดสัญญา กับมหาวิทยาลัยอินเดียมาแล้ว ก็ไม่มีการพัฒนาที่จะเรียกว่าเป็น group ดังนั้น ถ้าไม่มีการพัฒนาอาจารย์ให้สอนในระดับบัณฑิตศึกษาให้ได้แล้ว การขยายงานนี้ก็จะเป็นไปได้ยาก ตามเกณฑ์ของยูเนสโกและทบวงวางไว้ว่า จำนวนอาจารย์ในมหาวิทยาลัยนั้นต้องมีระดับปริญญาเอก 25% ปริญญาโท 55% ปริญญาตรี 20% ขณะนี้มหาวิทยาลัยของเรามีปริญญาเอก 14% ปริญญาโท 66% ปริญญาตรี 20% อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีมหาวิทยาลัยใดที่มีอาจารย์ปริญญาเอกถึง 25% จุฬามี 20% ท่านคาดว่าปลายแผนที่ 5 ปี 2529 สถิติคงจะใกล้เคียง 20% ขึ้นไป เนื่องจากขณะนี้บุคลากรของเราศึกษาต่อต่างประเทศและในประเทศระดับปริญญาโท 79 คน และปริญญาเอก 66 คน ดังนั้นคาดว่าในปี 2528 - 2529 สถิติของคุณวุฒิจารย์มหาวิทยาลัยของเราอาจสูงขึ้นเป็นอันดับ 4 หรือใกล้เคียงอันดับ 3

เกี่ยวกับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งท่านได้เคยกล่าวไว้ว่าจะไม่ขยายนอกจากสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของประเทศ การที่เปิดคณะแพทยศาสตร์ก็เป็นความพยายามมาถึง 10 ปี เป็นผลงานของผู้บริหารในอดีตที่ได้สร้างได้ริเริ่มมาตั้งแต่ปี 2517 เมื่อครั้งวิทยาลัยการศึกษารับยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย โดยอธิการบดีสุคใจ เหล่าสุนทร และสภาคณาจารย์ ธันวาคม 2527

ศาสตราจารย์ละม้ายมาศ ทรัพย์ศักดิ์ ซึ่งเป็นรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ได้วางแนวไว้ว่า ควรจะมีสาขาวิชาใบบ้าง จนกระทั่งปี 2523 อธิการบดีนิพนธ์ ศศิธร ได้พยายามผลักดัน เรื่องนี้จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีมีมติให้ดำเนินการให้มีคณะแพทยศาสตร์ โดยไม่สร้างโรงพยาบาลใหม่ มหาวิทยาลัยจึงได้นำเรื่องคณะแพทยศาสตร์เข้าแผนที่ 5 พันที่ โดยขณะนั้นท่านเป็นรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และได้มีส่วนในเรื่องนี้พอสมควร อย่างไรก็ตามต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติให้ลด เรื่องคณะแพทยศาสตร์ไปจนสิ้นแผนที่ 5 จนกระทั่งปีนี้มีมหาวิทยาลัยได้เสนอขอปรับแผน และคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติ จึงได้เสนอเรื่องแพทยศาสตร์ และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการได้ในที่สุด ขณะนี้ ได้ดำเนินการถึงขั้นตอนการตั้งคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์

ด้านการปรับปรุงอาคารสถานที่ ที่วิทยาเขตประสานมิตรส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุง ซ่อมแซม ในปีที่ผ่านมาได้มีการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ที่วิทยาเขตเป็นส่วนใหญ่ เช่น อาคาร บ้านพัก ซึ่งเป็นนโยบายกระจายอาจารย์ส่วนกลางไปส่วนภูมิภาคมากขึ้นตามนโยบายของ รัฐบาล การซ่อมแซมอาคารในส่วนกลางนั้นยอมรับว่าล่าช้า ไม่ว่าการซ่อมตึก 3 ตึก 4 หรือ ถนนหน้าตึก 11, 12 เพราะเกี่ยวข้องกับเรื่องการประกวดราคา แต่อย่างไรก็ดีได้เห็นสัญญา เรียบร้อยแล้ว

การยุบรวมวิทยาเขตยังคงดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี แต่ไม่สามารถดำเนินการ ตามแผนได้ด้วยสาเหตุ 2 ประการ คือ ไม่ได้รับงบประมาณพัฒนาสถานที่ที่จะรองรับการ ยุบรวมวิทยาเขตได้ทันตามแผนที่วางไว้เนื่องจากถูกคณะกรรมการจัดตั้งนี้ ทั้งที่สำนัก งบประมาณผ่านให้แล้ว การยุบรวมวิทยาเขตจึงเป็นไปได้ช้า ขณะเดียวกันระดับชาติยังมีแผน พัฒนาวิทยาเขตบางแห่งให้เป็นมหาวิทยาลัยของภาคพื้นนั้น เช่น วิทยาเขตบางแสน ดังนั้น จะต้องทำการปรับปรุงแผนการย้ายคณะพลศึกษาทั้งหมดไปที่บางแสน เพราะบางแสนจะเปิด คณะอีก 4 คณะ ซึ่งไม่ใช่คณะพลศึกษา จึงได้นำปัญหานี้เข้าปรึกษาในที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ท่านสรุปเกี่ยวกับการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาว่ารู้สึกพอใจในงานที่ได้กระทำ แต่ยังมีหลายอย่างที่ไม่พอใจ หลายอย่างที่ได้ผลและหลายอย่างที่ไม่ได้ผล หลายอย่างที่ทำหาย และหลายอย่างที่ทำให้รู้สึกหนัก เช่น สิ่งที่อยู่กันอยู่เสมอและคิดกันอยู่เสมอ และรู้สึกว่าได้ ผลน้อย คือ การพัฒนาคุณภาพของอาจารย์และนิสิต เป็นต้นว่า ทำอย่างไรจึงจะให้อาจารย์

วิทยาเขตบางแสน ส่วนหลักสูตรแพทยศาสตร์ เป็นเรื่องที่กำลังดำเนินการขณะนี้อยู่ที่พบวางเกี่ยวกับเรื่องการเรียนการสอนก็เป็นไปตามที่คณะและภาควิชาได้ช่วยดูแลดำเนินการ ได้จัดพิมพ์หลักสูตรทั้งระดับบัณฑิตศึกษา และปริญญาตรีเป็นรูปเล่ม หลังจากที่ได้วางมานานเพื่อว่าจะได้ใช้เป็นฉบับที่จะพัฒนาต่อไป อาจารย์ที่เกี่ยวข้องคงจะทราบปัญหาการพิมพ์หลักสูตรเป็นรูปเล่มได้ดี เนื่องจากว่ามีการขอแก้ไขอยู่เสมอ การพิมพ์ออกมาเป็นรูปเล่มก็เพื่อจะได้ใช้ฉบับนี้เป็นหลักเมื่อมีการขอแก้ไข งานนี้แม้ว่าจะเบื่องานเล็ก ๆ แต่ถือว่าเป็นงานใหญ่และได้รับความร่วมมือจากภาควิชาและคณะต่าง ๆ จนกระทั่งจัดทำได้สำเร็จ นอกจากนี้ได้จัดพิมพ์คู่มือต่าง ๆ อีก 5 - 6 ประเภท เพื่ออำนวยความสะดวกแก่คณาจารย์ นิสิต และอาจารย์ที่ปรึกษาคณะต่าง ๆ ส่วนงานการทะเบียนนิสิต ซึ่งในปีการศึกษานี้ทุกวิทยาเขตมีรวม 8,457 คน ได้จัดทำรายละเอียดแยกออกตามวิทยาเขตและคณะต่าง ๆ อาจารย์ที่สนใจขอคู่มือเอกสารได้ที่งานทะเบียน

งานนิเทศสัมพันธ์เป็นงานเกี่ยวกับการจ้างอาจารย์ต่างประเทศ ขณะนี้มีรวม 23 อัตรา โดยบรรจุ 21 อัตรา อีก 2 อัตรา กำลังเป็นปัญหาอยู่กับทางฝ่ายวางแผนบุคลากรต่างประเทศนี้ ยังเป็นความจำเป็นของมหาวิทยาลัย ซึ่งฝ่ายวิชาการประสงค์ที่จะได้เพิ่มขึ้นเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ส่วนเรื่องนิสิตชาวต่างประเทศนั้น ขณะนี้ที่วิทยาเขตประสานมิตรมี 2 คน คือ ระดับปริญญาเอก สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ ชาวเกาหลี 1 คน ซึ่งน่าจะเสียค่าที่ที่เขาเกือบจะขอยุ่แล้วแต่ได้เจ็บป่วยไวรัสซึ่งต้องกลับไปรักษาตัวที่ประเทศบ้านเกิด เขาได้ขอขยายเวลาการศึกษาซึ่งจะต้องประชุมพิจารณาต่อไป ส่วนชาวญี่ปุ่นอีก 1 คน ซึ่งภาควิชาประวัติศาสตร์ดูแลอยู่ เป็นนักศึกษาที่ไม่ได้อยู่ในโครงการเรียนเพื่อรับปริญญา เพราะมหาวิทยาลัยยังไม่มีนโยบายรับนิสิตชาวต่างประเทศแล้วอำนวยความสะดวกให้เขาโดยให้มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นนิสิตต่างประเทศจะเข้าเรียนก็โดยผ่านการสอบคัดเลือกเข้าเรียนเช่นเดียวกับนิสิตไทย โปรแกรมที่จะจัดทำและรับนิสิตเข้าเรียนโดยจัดสอนเป็นภาษาอังกฤษเช่นที่สถาบันบางแห่งจัดทำนั้น ยังไม่อาจเป็นไปได้ในขณะนี้ อาจเป็นไปได้ในอนาคต งานอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานนิเทศสัมพันธ์ได้แก่ การสนับสนุนบุคลากรเกี่ยวกับทุนต่าง ๆ ตั้งแต่เข้ามารับตำแหน่ง มีความรู้สึกว่าคุณอาจารย์ไม่ค่อยทราบเรื่องทุน แม้ว่าจะมีประกาศเรื่องทุนซึ่งมีหลายประเภททุกภาคเรียน

เช่น ทุนจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย และทุนที่ได้รับสนับสนุนจากภายนอก และจากหน่วยงานฝ่ายวิชาการมีหน้าที่ประกาศและติดตามเรื่องทุนมีความรู้สึกว่าคุณที่มาสสมัครขอรับทุนมักจะมาจากอาจารย์ในบางคณะ และมีดจะซ้ำ ๆ กัน เกี่ยวกับเรื่องที่จะไปและกิจกรรมที่จะทำคล้ายกับว่ารู้เกี่ยวกับทุนเฉพาะบางที่ จึงใคร่จะประกาศให้ทราบอีกครั้งว่ามีทุนหลายประเภทที่ฝ่ายวิชาการดูแลอยู่ เมื่อเร็ว ๆ นี้ (1 พฤศจิกายน 2527 - ผู้เขียน) ก็ได้ประกาศเรื่องทุนค่าเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศประจำภาคปลาย ซึ่งเป็นทุนของมหาวิทยาลัย และทุนซึ่งได้รับจากคุณถาวร พรประภา และคุณอุเทน เตชะไพบูลย์ มาแต่ครั้ง คร.นิพนธ์ ศศิธร เป็นอธิการบดี ซึ่งได้รับมาแล้ว 6 ทุน ทุนเหล่านี้มีทุกปี และประกาศเป็น 2 งวด คือ ภาคต้นและภาคปลาย ได้จัดสรรให้อาจารย์ทั้งประเภทที่ได้รับทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศโดยการติดต่อของมหาวิทยาลัยคือผ่านทางกิจการพิเศษและต่างประเทศ และอาจารย์ที่ไปศึกษาด้วยทุนตนเองด้วยโดยพยายามกระจายทุนให้กับทั้ง 2 ประเภทโดยทั่วถึง จึงขอให้อาจารย์ คณะและภาควิชาช่วยดูประกาศและสนใจไปสมัครด้วย ส่วนเงินสนับสนุนการศึกษาต่อต่างประเทศก็มีอยู่ทุนละจำนวนไม่เกิน 25,000.- บาท เท่ากับทุนค่าเดินทาง ขอรบกวนที่ใครรับทุนประเภทหนึ่งแล้ว ให้กระจายทุนอีกประเภทหนึ่งให้ผู้อื่นด้วย เงินสนับสนุนการศึกษาต่อนั้นมีทั้งการศึกษาต่อต่างประเทศและในประเทศ ขอให้ดูรายละเอียดในประกาศด้วย นอกจากนี้ยังมีทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ ทุนละ 5,000.- บาท สำหรับในประเทศ และ 10,000.- บาท สำหรับต่างประเทศ

ด้านการสนับสนุนโครงการตำราและโครงการวิจัยนั้น มหาวิทยาลัยได้ให้เงินซ่อมแซมและบูรณะห้องที่ตึก 3 ชั้นล่าง เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมตำราและงานวิจัย การดำเนินงานที่แล้วมาตั้งแต่อธิการบดีสุดใจ เหล่าสุนทร นับเป็นเวลา 10 ปีมาแล้ว รู้สึกว่าชบเซาจนกระทั่งมีระเบียบเงินทุนหมุนเวียน ผู้ที่ทำงานเดิมอยู่ในโครงการนี้จะได้อิทธิพลขยายงานออกไป ซึ่งกำลังพิจารณาอยู่ว่าจะดำเนินการได้กว้างขวางเพียงใด ฝ่ายวิชาการเห็นว่าน่าสนับสนุนโครงการนี้โดยมิใช่เป็นการมองทางค่านธุรกิจอย่างเดียว ทว่าเป็นการมองทางค่านวิชาการด้วย เพื่อให้เป็นตลาดทางวิชาการสำหรับอาจารย์หรือนิสิตได้เห็นตำราที่ผลิตโดยอาจารย์ของมหาวิทยาลัยว่ามีในสาขาวิชาใดบ้าง รวมทั้งของที่อยู่ในสาขาวิชาเดียวกัน ใครจะสั่งซื้อกับบริการตามระเบียบ แต่ยังไม่พิจารณารายละเอียดกันอยู่ ฝ่ายวิชาการก็สนับสนุนการปรับปรุงห้อง

สภาคณาจารย์ ธันวาคม 2527

ไปแล้ว รวมทั้งเงินที่รวบรวมจากโครงการตำราที่มีแต่เดิม ซึ่งทราบมาว่ามหาวิทยาลัย
ให้ยืมไป 5,000.- บาท และมีผลประโยชน์ขึ้นมามากก็นำมาปรับปรุงห้องโถงห้องคองมขึ้นและ
พร้อมที่จะขยายต่อไป

เรื่องอื่นที่เริ่มแต่ปีการศึกษา 2527 คือ ได้มีความเห็นชอบว่าจะออกไปรับรองนิสิต
ทุกระดับเป็นภาษาไทย หลังจากที่ทำเป็นภาษาอังกฤษมาตลอด แต่ครั้งเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาค
ด้วยเหตุผลคือประจำกับการทดลอง 700 ปีลายสื่อไทย แต่เหตุผลที่สำคัญคือ การออกไปรับรอง
เป็นภาษาอังกฤษที่แล้มนั้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ชาวต่างประเทศที่มาช่วยเรื่อง
หลักสูตรในขณะนั้น และได้ใช้ภาษาอังกฤษเรื่อยมา ขณะนี้เรามีหลักสูตรทั้งภาษาไทยและภาษา
อังกฤษเรียบร้อยแล้วก็ควรใช้ภาษาไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ผู้ที่ต้องการได้ไปรับรอง
เป็นภาษาอังกฤษก็สามารถทำได้ทันที อีกเรื่องหนึ่งคือได้จัดพิมพ์หลักสูตรทั้ง 2 ระดับเป็น
ภาษาไทยแล้ว ส่วนภาษาอังกฤษกำลังดำเนินการอยู่เพื่อใช้เผยแพร่ด้วย อาจารย์ขอให้ยึดถือ
เป็นแบบฉบับและใช้ในการที่จะก้าวพัฒนาต่อไป การปรับปรุงอีกด้านหนึ่งคือการปรับปรุงวิธีการ
สอบคัดเลือก โดยมีการรับสมัครทางไปรษณีย์และมาสมัครด้วยตนเอง ฝ่ายวิชาการหวังว่า
คณะกรรมการเฉพาะกิจซึ่งได้ขอให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งจะได้อำนวยการรูปแบบการสอบคัดเลือก
บุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันของเราว่าควรเป็นอย่างไร และรีบเสนอเพื่อเริ่มใช้ให้ทันในปี
การศึกษา 2528 เรื่องนี้เป็นโครงการระยะยาวด้วย ซึ่งต้องพิจารณากันต่อไป รวมทั้งอาจ
เสนอแนะวิธีการตัดสินใจในแต่ละระดับ และการดำเนินงานอย่างละเอียดด้วย เนื่องจากการ
ตัดสินใจผลดังกล่าวแต่ละปีมีอุปสรรค น่าจะได้มีคณะหนึ่งลงมือพิจารณาเรื่องนี้และเสนอมหาวิทยาลัย
พิจารณาว่าจะรับได้หรือไม่อย่างไร จึงได้มีการดำเนินการเรื่องนี้แล้ว เรื่องเกี่ยวกับการซื้อ
เครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กมาช่วยในเรื่องการสอบคัดเลือก ที่ผ่านมากองกลางมีเครื่อง
คอมพิวเตอร์โซมา 20 ปีแล้ว ค่าเสียหายไม่คุ้มกัน จึงได้เห็นชอบให้ซื้อเครื่องใหม่มา เครื่องนี้
นอกจากจะใช้ในด้านการสอบคัดเลือกแล้ว กองบริการการศึกษาจะได้ใช้เกี่ยวกับการเก็บ
ระเบียบต่าง ๆ ของนิสิต และอาจใช้การทำตารางสอน เป็นต้น

นอกจากนี้ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา ได้เสนอโครงการวิเคราะห์ข้อสอบ
ซึ่งได้เคยจัดทำมาตั้งแต่ครั้ง ดร. พจน์ สะเพียรชัย ขณะนี้โครงการดังกล่าวได้รับอนุมัติ และ
ได้จัดสรรงบประมาณจากมหาวิทยาลัยให้แล้ว โดยคาดว่าจะดำเนินการให้ข้อมูลมาเพื่อ

ปรับปรุงการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าในระบบให้ทันในปีการศึกษา 2528 เรื่องอื่น ๆ ได้แก่ การจัดทำปฏิทินกิจกรรมของคณะและภาควิชาต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่า ในวันใดคณะหรือภาควิชา จัดกิจกรรมอะไรบ้าง นอกจากการเรียนการสอนตามปกติ และเพื่อฝ่ายวิชาการจะจัดปาฐกถา พิเศษโดยไม่ซ้ำซ้อนเวลากัน รวมทั้งหัวข้อเรื่องไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาการที่ภาคและคณะได้จัดขึ้น แต่บางครั้งอาจซ้อนกันบ้าง เนื่องจากพิจารณาว่าเป็นเรื่องที่สนใจของคณาจารย์ทุกคณะและทุก ภาควิชา ปีที่ผ่านมาได้เชิญอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นองค์ปาฐกพิเศษ เรื่อง การบริหารงานที่จะเชื่อมมหาวิทยาลัย โดยคาดว่า จะมีผู้ฟังอย่างคับคั่ง แต่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จเนื่องจากในขณะนั้น คณะศึกษาศาสตร์ออกทำการฝึกสอน อาจารย์ส่วนใหญ่จึงไม่ได้ มาฟัง และอาจเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงก็เป็นได้ ทั้งที่ไคลง่าวในประชาสัมพันธ์ ของมหาวิทยาลัยและมีหนังสือถึงคณบดีทุกคณะ และปิดป้ายโปสเตอร์ไว้ในที่ต่าง ๆ แล้ว อย่างไรก็ตาม ก็ดี ฝ่ายวิชาการก็จะดำเนินการต่อไป ในวันที่ 15 ธันวาคมนี้ก็จะเชิญท่านร่วมฟังปาฐกถาโดย ศาสตราจารย์ ดร.เจตนา นาควัชระ เกี่ยวกับประสบการณ์การสอนในมหาวิทยาลัย อาจารย์ ท่านนี้ได้ไปสอนระดับบัณฑิตศึกษาภาคฤดูร้อนที่แล้วมาที่มหาวิทยาลัยมิชิแกน ในครั้งนี้จะเปิดให้ นิสิตเข้าฟังด้วย อีกเรื่องหนึ่งที่ทางฝ่ายวิชาการได้พยายามทำคือ เป็นหน่วยประสานงานด้าน วิทยาเขต และคณะ ภาควิชาในวิทยาเขต 2 เรื่อง เรื่องหนึ่งได้แก่ การวางแผนพัฒนา การศึกษาและเศรษฐกิจของชาติ แผนที่ 6 เพื่อทุกฝ่ายได้ทราบและยึดถือร่วมกัน ฝ่ายวิชาการ จึงได้ประสานงานกับฝ่ายวางแผนและพัฒนามหาวิทยาลัยโดยจัดสัมมนาขึ้นเพื่อจะรวมความคิดว่า ในอีก 5 ปีข้างหน้า เราจะทำแผนผลิตภัณฑ์ของเราไปในแนวใด อีกงานหนึ่งคือการจัด สัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการประเมินโครงการว่าควรทำอย่างไร ได้มีหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ออกมาซึ่งคิดว่ามีประโยชน์พอสมควรสำหรับอาจารย์ที่ได้ร่วมสัมมนา

อธิการบดีได้กล่าวเสริมการดำเนินงานของฝ่ายวิชาการอีกประเด็นหนึ่งคือ ความ พยายามที่จะพัฒนาอาจารย์โดยเฉพาะวิทยาเขตให้สามารถควบคุมดูแลวิทยานิพนธ์ได้ จาก ประสบการณ์ที่ท่านได้ไปเยี่ยมวิทยาเขตต่าง ๆ พบปัญหาว่าการสอนนั้นไม่มีปัญหาแต่การควบคุม วิทยานิพนธ์อาจารย์ไม่ค่อยมั่นใจด้านสถิติหรือวิธีการวิจัย การออกแนววิธีการวิจัย จึงได้ขอรอง ฝ่ายวิชาการในเรื่องนี้ และได้จัดสัมมนาไปแล้วโดยการอบรมรุ่น 1 เป็นระยะสั้น (1 - 30 พฤศจิกายน 2526) เพื่อว่าคณาจารย์จะได้มีความมั่นใจในการควบคุมวิทยานิพนธ์ และรุ่นต่อไป

วันที่ 2 ก็จะเป็นการอบรมแล้ว (1 - 30 พฤศจิกายน 2527) นั้นเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาอาจารย์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาค่านิยมที่ดีศึกษาต่อไป

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษและต่างประเทศ (ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์) ได้กล่าวว่า ท่านเป็นคนใหม่สำหรับวิทยาเขตประสานมิตร จึงขอขอบคุณเกี่ยวกับคำแนะนำทั้งหลายที่ได้รับจากคณาจารย์ และได้ชี้แจงว่างานกิจการพิเศษและต่างประเทศนั้นได้จัดตั้งขึ้นในมหาวิทยาลัยเพียง 3 ปีเท่านั้น จึงเป็นหน่วยงานค่อนข้างใหม่ จำเป็นที่จะต้องสร้างระบบขึ้น ในปีแรกได้ทำการอยู่ที่บ้านพักหลังติดคณะพลศึกษา 1 ปี ขณะนี้ย้ายมาอยู่ที่ตึก 9 แล้ว (ห้องรองฯ 949 สำนักงาน 948 ย้ายตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2527 - ผู้เขียน) เรื่องเงินทุนก็เช่นกัน เนื่องจากหน่วยงานนี้เป็นหน่วยงานใหม่ มหาวิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณให้ปีละ 70,000.- บาท และโชคดีที่วิทยาเขตลงขันให้อีกวิทยาเขตละ 20,000.- บาท ขณะนี้มีผู้ปฏิบัติงานประจำ 1 คน เป็นลูกจ้างชั่วคราวเพื่อเป็นพนักงานพิมพ์ดีดและใคร่ขอขอบคุณกองกลางที่ได้ส่งคนไปช่วย 2 คน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ และคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ ได้กรุณาส่งอาจารย์ไปช่วยในบางวัน บางเวลา และรองอธิการบดีทุกวิทยาเขตได้ส่งคนมาช่วยบางภารกิจ นั่นคือ บุคลากรที่มี งานที่ได้ทำไปนั้นท่านค่อนข้างจะมั่นใจว่าตามที่ได้พูดเมื่อปีที่แล้วที่ห้อง 222 นั้น ได้ทำไปหมดแล้ว สำหรับงานที่ได้กระทำนั้น ได้แก่หน่วยงานต่างประเทศที่ช่วยเรื่องทุนนั้นไม่ค่อยรู้จักมหาวิทยาลัยของเรา จึงช่วงแรกที่รับงาน 4 - 5 เดือนได้พยายามที่จะสร้างภาพพจน์ว่า มหาวิทยาลัยของเราคืออะไร ซึ่งจะส่งผลดีถึงชาวมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยรวม และเป็นงานที่จะผูกพันต่อไปในช่วงระยะเวลาอีกนานข้างหน้า ในช่วงต่อไปจนถึงสิ้นปีการศึกษา คงจะมีอาจารย์ของเราไปศึกษาต่องานไม่ต่ำกว่า 50 คน งานที่ยังค้างอยู่มีอุปสรรคพอสมควร เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยของเรากับออสเตรเลีย แต่รู้สึกดีใจว่า ความช่วยเหลือนี้เป็นความช่วยเหลือในระยะ 10 ปี จึงมั่นใจว่า โดยเฉลี่ยแล้วคงจะมีอาจารย์ของเราไปออสเตรเลียปีละ 10 คน โดยไปเรียนและไปทำงาน รวมทั้งความช่วยเหลือด้านห้องสมุดก็อยู่ในวิสัยว่าจะได้รับความช่วยเหลือมากพอสมควร ปัญหาและอุปสรรคที่มีก็คือ ขณะนี้มีการเปลี่ยนงานใหม่และเปลี่ยนคนใหม่ทางฝ่ายออสเตรเลียโดยผู้อำนวยการเดิมได้ย้ายไปอยู่ชิดนีย์ และมีคนใหม่เข้ามาแทน แต่อย่างไรก็ตามมั่นใจว่าในปีนี้มีบุคลากรของเราประมาณ 10 คนได้ไปประเทศออสเตรเลีย

ตามโครงการช่วยเหลือระยะยาว แต่ความร่วมมือระหว่างประเทศนั้นไม่ใช่รับด้านเดียว
รัฐบาลของเขาก็ต้องการส่งคนของเขามาเป็นระยะ เช่น ต้นปีใหม่นี้ก็จะมาอีกหนึ่งคณะ
โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์การอาหารที่จะมุ่งเน้นมาที่วิทยาเขต ประสานมิตรและ
มหาสารคาม ในช่วงเดือนพฤษภาคมก็จะมีการสัมมนาใหญ่อีกครั้ง โดยมีผู้เชี่ยวชาญจาก
ออสเตรเลียมา 3 - 4 ท่าน จึงใคร่รวบรวมคณะดีหลาย ๆ ท่านว่าจะจัดสัมมนาในหัวข้ออะไร
แต่ส่วนใหญ่ต้องการเน้นในด้านการศึกษาและการสอน เกี่ยวกับประเทศแคนาดานั้น ท่านเป็น
กรรมการผู้หนึ่งเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยไทยกับแคนาดาด้วย แต่แคนาดาเน้น
ในบางเรื่องเท่านั้น คือเรื่องของพลังงาน จึงใคร่ขอให้คณะวิทยาศาสตร์ได้ขยายงาน
นี้ด้วย แหล่งทุนก็คือ ซีต้า ท่านได้คุยกับแหล่งทุนนั้นแล้วเห็นว่าอยู่ในวิสัยที่เขาจะช่วยเหลืออะไรได้
เหมือนกัน คาดว่าความร่วมมือระหว่างไทยกับแคนาดานั้นคงจะเป็นความร่วมมือในช่วง
4 - 5 ปีเป็นอย่างน้อย ในส่วนของประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วง 3 ปีแรก มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ กับ Illinois State University ก็ก้าวหน้าไปด้วยดี โดยปีที่แล้ว
อาจารย์ของเราได้ไปศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก 13 คน ไปดูงาน 12 คน ขอให้คณะกรรมการ
เตรียมตัวไว้ คือในปลายเดือนมกราคมนี้ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยดังกล่าวจะมาที่วิทยาเขต
ประสานมิตร เพื่อคัดเลือกบุคลากรเพื่อไปศึกษาต่อ คาดว่าในปีต่อไปจะได้ไม่ต่ำกว่า 15 คน
ส่วนในปีที่ 3 ที่ทำสัญญาไว้ก็อาจจะได้ต่อสัญญากันที่อื่นคือ มิสซูรี อาจารย์ของเราก็ได้ไปแล้ว
อย่างน้อย 2 - 3 คน โดยเสียค่าเล่าเรียนแบบคนในรัฐ ที่ โอเรกอน ก็พร้อมที่จะให้ทุน
แต่คนของเรายังไม่พร้อมเพราะยังขาดคะแนน TOEFL อยู่อีก 50 คะแนน เนื่องจากเขา
ขอคะแนน TOEFL 550 คะแนน เขาพร้อมที่จะรับ แต่คนของเรายังไม่พร้อม นี่คือปัญหาและ
อุปสรรคประการหนึ่ง ทุนส่วนอื่นในเอเชีย ได้แก่ ทุนของสิงคโปร์ ในสาขาอนามัย ได้มีคน
ไปแล้ว สำหรับมาเลเซียนั้นให้ทุนการศึกษามา แต่ยังไม่มีผู้ไป ทุนของฟิลิปปินส์เกี่ยวกับการ
ประมงก็มีผู้ได้รับทุนไปแล้ว ประเทศเนเธอร์แลนด์ก็มีผู้ไปแล้วเช่นกัน ส่วนประเทศสาธารณรัฐ
ประชาชนจีน ซึ่งท่านได้ไปเยี่ยมมาเมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา ขากลับก็ได้มีทุนมาสำหรับ
อาจารย์ นับเป็นครั้งแรกที่อาจารย์ของเราได้ไปเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยปักกิ่ง (รองศาสตราจารย์
วุฒิชัย มูลศิลป์ - ผู้เขียน) โดยได้เดินทางไปแล้ว ทุนนี้มีระยะเวลา 2 ปี ผู้ที่ไปนั้นต้องมี
พื้นฐานความรู้เดิมคือ ภาษาอังกฤษอยู่บ้าง ประเทศเยอรมนีกำลังทำเรื่องติดต่อ แต่ปัญหาก็คือ

ประเทศเยอรมนีนั้นต้องการผู้ที่มีพื้นความรู้ภาษาเยอรมัน ซึ่งคาดว่าอาจารย์ท่านหนึ่งที่กำลังเรียนภาษาเยอรมัน (อาจารย์นิสิต ศศิธร เวชกุล - ผู้เขียน) ก็คงจะได้เดินทางไปในไม่ช้า ทุนก้อนอื่นของเยอรมันนั้น ต้องการคุณสมบัติค่อนข้างสูงคือ ผู้ขอทุนต้องจบปริญญาเอกและต้องไปทำวิจัย

งานต่าง ๆ ที่ได้วางแผนคิดก่อไว้ระยะยาว 3 ปี, 5 ปี, 10 ปี นั้นคงจะดำเนินไปด้วยดี งานอีกประการหนึ่งที่ท่านได้พยายามกระทำ แต่ไม่สำเร็จเท่าที่ควรคือท่านคิดถึงอาจารย์ผู้ใหญ่หลายท่านที่ทางบ้านคงไม่ต้องการให้ไปนาน ๆ จึงได้พยายามหาทุนการศึกษาฝึกอบรมระยะสั้น 2 เดือน 3 เดือน แต่ขณะนี้ยังไม่ได้ทุนประเภทนี้มากนัก ความพยายามที่ได้กระทำค่านี้นี้ และเกือบจะประสบความสำเร็จแล้วก็คือ อาศัยเงินกู้จาก USIA ซึ่งท่านแจ้งว่า รู้สึกผิดหวังกับงานนี้ด้วย เพราะเมื่อเรื่องนี้เข้าคณะรัฐมนตรีในตอนแรกไม่มีชื่อมศว เนื่องจากเขาไม่รู้จักมหาวิทยาลัยของเรา ต่อมาเมื่อได้พยายามดำเนินการในค่านต่าง ๆ จึงได้มีชื่อมหาวิทยาลัยของเรารวมอยู่ด้วย และคณะรัฐมนตรีก็ได้ลงมติให้กู้เงินเรียบร้อยแล้ว จึงคิดว่างานนี้จะได้ผลตามที่ต้องการ อย่างไรก็ตามก็ปรากฏว่าต่อมาหน่วยงานดังกล่าวไม่ให้เงินกู้ทุกมหาวิทยาลัย ดังนั้นการที่คิดจะกู้เงินมาเพื่อพัฒนาคณาจารย์ของเราอีกชาคในส่วนนี้ไป การหาทุนอีกด้านหนึ่งคือการทำโครงการขอความช่วยเหลือจาก USAID โดยมีโครงการจากประเทศไทยไปประมาณ 20 โครงการ ของเอเชียทั้งหมดประมาณ 80 โครงการ 20 โครงการของไทยนั้นมีโครงการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรวมอยู่ด้วย ผลปรากฏว่า ทุกมหาวิทยาลัยไม่ได้รับความช่วยเหลือเลย ทั้งที่คิดว่าโครงการมหาวิทยาลัยของเราได้อยู่เป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งถ้าได้สัก 1 โครงการ ใน 20 โครงการนั้นก็คงเป็นโครงการของเราที่จะได้รับความช่วยเหลือในเอเชียมีเพียงประเทศพม่าที่ได้รับความช่วยเหลือดังกล่าว และอาจจะมี ปาปัวนิวกินี อีกโครงการหนึ่งที่ได้รับความช่วยเหลือ ในปีใหม่นี้จะได้เสนอโปรแกรมเก่าทั้งเงินกู้ของ USIA และเงินช่วยเหลือจาก USAID อีกโดยคาดว่าจะได้อย่างใดอย่างหนึ่ง

ท่านได้กล่าวถึงทุนจากประเทศออสเตรเลียว่า ได้รับทุนให้อาจารย์ผู้ใหญ่เดินทางไปไนน์ เพื่อไปศึกษา ไปดูงานของมหาวิทยาลัยของเขาว่ามีอะไรบ้าง เพื่อไปมาปรึกษาหารือว่า ในปีต่อไป ในสาขาใดจะช่วยในด้านใดบ้าง สำหรับในปีนี้จะได้ทุนไปในระดับ

การเจรจาในระดับสูงต่อไป ในขณะที่กำลังเขียนเป็นภาษาอังกฤษและภาษาเยอรมัน ถ้า
เรียบร้อยแล้วก็จะไต่ดำเนินการต่อไป ท่านเห็นว่าในปลายเดือนธันวาคมนี้ ฝ่ายกิจการพิเศษ
และต่างประเทศจะประกาศเรื่องทุนทั้งของอิลลินอยส์ โอเรกอน เพนเนลซี พร้อมกันเลย
ขอให้อาจารย์เตรียมตัวไว้

รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมวงศ์
วัจนสุนทร) ไต่กล่าวเกี่ยวกับงานว่า งานที่รับผิดชอบส่วนใหญ่ ลักษณะหนึ่งเป็นงานประจำ
ซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เช่น งานงบประมาณเพิ่มจะเสร็จสิ้น ก็ต้องเริ่มงบประมาณ
ใหม่อีกแล้ว งานแผน 6 ก็กำลังเข้ามางานบางงานยังไม่ทัน เนื่องจากเงื่อนไขบุคคลที่มี
น้อย และเวลา ตัวอย่างเช่น งานการก่อสร้าง เนื่องจากเรามีการก่อสร้างค่อนข้างมาก
เช่น อาคารที่วิทยาเขตบางแสน 35 ล้านบาท อาคารเรียนรวมที่มหาสารคาม 16 ล้านบาท
และยังมีแพลตฟอร์มอีก 50 หลัง เป็นต้น เรื่องอื่น ๆ ก็มี เช่น การซ่อมแซมต่าง ๆ ซึ่งทาง
ฝ่ายจะต้องออกแบบตีราคา จัดการเรื่องรายละเอียดเกี่ยวกับการประมูล ดังนั้นลักษณะงาน
บางอย่างดังกล่าวจึงทำให้ดำเนินการไม่ค่อยทัน อย่างไรก็ตามก็ไต่เห็นสัญญาไปหมดแล้ว
บางเรื่องที่เร่งด่วนในบางครั้งเจ้าหน้าที่ต้องมาปฏิบัติงานช่วงกลางคืนเกือบถึงสว่างบ่อย ๆ
ตัวอย่างเช่น เรื่องงบประมาณ ในช่วงประมาณเดือนมิถุนายน ฝ่ายจะต้องรวบรวมงบประมาณ
ทุกหน่วยงานเสนอรัฐบาลตามวงเงินที่สำนักงบประมาณจะกำหนดมาว่าจะไต่วงเงินเท่าใด
ดังนั้น ในการปรับยอดเงินซึ่งมีเวลาเพียง 1 สัปดาห์เพื่อดำเนินการจัดทำส่งกลับสำนัก
งบประมาณ และพิมพ์เพื่อให้กรมการพิจารณา ในช่วงดังกล่าวเป็นช่วงที่เร่งร้อนมาก งาน
อื่น ๆ เช่น ฝ่ายต้องติดต่อกับคณาจารย์ ให้ท่านกรอกแบบฟอร์มที่ส่งไปเพื่อจะไต่รวบรวมส่ง
ต่อไปทรวงๆ ซึ่งท่านจะไม่ขอกล่าวถึงรายละเอียด

ท่านไต่กล่าวเสริมอธิการบดีและไต่จะเน้นเกี่ยวกับเรื่องการเมืองไปข้างหน้าในแผน 6
ว่าควรจะไปทางบัณฑิตศึกษา โดยแม้ว่าขณะนี้เราจะทำทางค่านปริญญาตรี ก็ควรผลิต
บัณฑิตปริญญาตรี ค่านที่เป็นความต้องการของตลาด ปัญหาอีกค่านหนึ่งคือภาวะบัณฑิตลงงาน
ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศ ทศมตัวเลขที่ได้มีผู้ศึกษาไว้ปรากฏว่า บัณฑิตของทั้งมหาวิทยาลัย
ปิดและเปิด 90% จะเป็นบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเปิด ภายในสิ้นแผน 6 คือภายในปี 2534
จะมีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาประมาณ 500,000 คน ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูง โดยระบบปิดจะมีเพียง

50,000 คน ดังนั้นมหาวิทยาลัยยังคงดำเนินการตามที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ก็คงมีบัณฑิตตกงาน เหมือนกับสถาบันอื่น ๆ ที่ผลิตออกมา ดังนั้นแนวโน้มของมหาวิทยาลัยในส่วนที่บัณฑิตของเรา จะไม่ตกงาน ก็คือทางด้านบัณฑิตศึกษา ซึ่งขณะนี้มหาวิทยาลัยยังทำค่าอยู่ประมาณ 40% เพราะ ส่วนใหญ่บัณฑิตศึกษานั้นเรารับบุคคลที่มีงานแล้ว แม้ว่าไม่มีงานแต่ตำแหน่งงานก็จะเปิดอยู่ ถ้าจะผลิตบัณฑิตปริญญาตรี ก็ควรจะใช้ความได้เปรียบของการเป็นมหาวิทยาลัยเปิดให้เป็น ประโยชน์กว่าระบบมหาวิทยาลัยเปิดที่ผู้เรียนมีโอกาสพบครูอาจารย์น้อย โดยเน้นด้าน อุตสาหกรรมศิลป์ ศิลปะ ซึ่งผู้เรียนต้องปฏิบัติจริง หรือคณะวิทยาศาสตร์ผลิตบัณฑิตในทิศทาง ที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

อีกเรื่องหนึ่งคือ การให้ทรัพยากรให้ได้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งได้คิดกันมาตั้งแต่ปี 2517 - 2518 ว่าน่าจะได้เงินใกล้เคียงกัน เพราะมหาวิทยาลัยของเราอยู่ลักษณะที่เข้าชนค่อนข้างมาก รัฐบาลคงไม่สามารถจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้เราทำได้จริงๆ ๆ จึง ๆ ดังนั้นจึงควรผนึก กำลังกันให้มีการเข้าชนน้อยที่สุด เช่นคน วิทยาเขตสวนกลาง ในแผน 6 จึงยึดหลักการรวมกัน อย่างน้อยที่สุดรวมกันในลักษณะลดการเข้าชน เช่น คณะวิทยาศาสตร์ควรมีแห่งเดียว หรือเป็น รูปของคณะเดียว จะทำให้โอกาสจะมาช่วยด้านบัณฑิตศึกษามากขึ้น เนื่องจากสัดส่วนของ อาจารย์กับนิสิตบัณฑิตศึกษา ควรมีอัตราส่วน 1 : 4 หรือ 1 : 5 ขณะนี้เรามี surplus ทางอาจารย์อยู่พอสมควร โดยเมื่อดูจำนวนนิสิตของมหาวิทยาลัยประมาณหมื่นสองพันคน และ อาจารย์ประมาณหนึ่งพันห้าร้อยคน คิดเป็นอัตราส่วน ประมาณ 1 : 8 ซึ่งถ้ารวมกันได้จะ สามารถทำอะไรได้หลายอย่างโดยไม่ต้องเพิ่มอัตรากำลัง

แนวคิดที่สำคัญอีก 2 เรื่องที่ทานใครจะกล่าวสั้น ๆ คือ หอสมุดซึ่งเป็นหัวใจส่วนหนึ่ง ของมหาวิทยาลัย เมื่อดูงบประมาณส่วนนี้แล้ว เห็นว่าโคค่อนข้างน้อย ตามเกณฑ์ที่สำนัก งบประมาณให้ นิสิตปริญญาตรีหัวละ 200 บาท บัณฑิตวิทยาลัยหัวละ 300 บาท ได้พยายาม ผลักดันในเรื่องนี้ จนกระทั่งในปี 2528 ได้ค่างหนังสือและวารสารสำหรับนิสิตปริญญาตรีหัวละ 270 บาท บัณฑิตศึกษาหัวละ 420 บาท จะได้พยายามผลักดันต่อไปโดยไม่คำนึงถึงตัวเลข เพราะว่าได้เกินมาแล้ว มีหลายมหาวิทยาลัยที่ได้มากกว่านี้ได้ยกว่าศรีนครินทรวิโรฒเป็นลูก อะไร หรืออย่างไรจึงไคน้อยกว่าที่อื่น เกี่ยวกับเนื้อที่หอสมุดซึ่งมีประมาณ 3000 ตารางเมตร นั้นค่อนข้างน้อย รวมทั้งกล่าวไปว่าบุคลากรในหอสมุดค่อนข้างน้อยด้วย ดังนั้นจะพยายาม สภาคณาจารย์ ธันวาคม 2527

ผลักดันการเตรียมห้องสมุดสำหรับขยายบัณฑิตศึกษา โดยจะตั้งงบประมาณสัก 90 ล้านบาท เพื่อเพิ่มเนื้อที่ห้องสมุดให้ได้ประมาณ 12,000 ตารางเมตร เมื่อมีการรวมวิทยาเขตก็จะได้ ขดเซยเนื้อที่ห้องสมุดของอีก 3 วิทยาเขตที่มีประมาณ 5,000 ตารางเมตร อาคารที่สร้างใหม่ นี้จะรวมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเขาควย เช่น สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ เนื่องจากสถานที่ ทำงานนั้นถูกรื้อลง รวมทั้งสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา ซึ่งอยู่อาคารตึก 9 ก็น่าจะ อยู่ในอาคารใหม่นี้ อีกเรื่องหนึ่งคือสำนักบริการคอมพิวเตอร์ ซึ่งได้เริ่มดำเนินการไปบ้างแล้ว โดยจะใช้คอมพิวเตอร์ในระบบงานบริหาร เพื่อเสริมค่านิชาการเกี่ยวกับการจัดการลงทะเบียน ใช้ในการเรียนการสอน ขณะนี้เจ้าหน้าที่ได้เริ่มวิเคราะห์ระบบงานแล้วว่า จะนำระบบ คอมพิวเตอร์มาใช้อย่างไร จะใช้วิธีเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยมีเงินอยู่ประมาณ 6 แสนบาท สำนักงบประมาณแนะนำว่าจะใช้เงินนี้เช่าซื้อ แต่การเช่าซื้อมีทั้งข้อดีข้อเสีย เพราะเครื่อง คอมพิวเตอร์ล้าสมัยค่อนข้างเร็ว โครงการสำนักบริการคอมพิวเตอร์นี้เป็นโครงการค่อนข้าง ใหญ่ ขณะนี้เป็นรูปเป็นร่าง มีการปรับปรุงห้องเสร็จแล้ว

เรื่องการวิจัยนั้น ได้พยายามผลักดันและคิดว่าเป็นเรื่องที่น่ากระทำ เนื่องจากเมื่อ คูในโครงสร้างการแบ่งงบประมาณตามที่สภาพัฒนาได้ให้ความเห็นชอบในแผนพัฒนาระยะที่ 5 ของทบวงนั้น การวิจัยควรจะได้งบ 5% ของงบทั้งหมดของหน่วยงาน ปรากฏว่าปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยได้งบประมาณ 240 ล้านบาท ซึ่งถ้าคิด 5% ควรได้งบประมาณการวิจัย 12 ล้านบาท แต่ที่จริงแล้วได้งบมาเพื่อการนี้ไม่ถึง 0.5% คือได้เพียง 1 ล้าน 2 แสนบาท ได้พยายามเจรจากับสำนักงบประมาณมาตลอด ซึ่งสำนักงบประมาณบอกว่าไม่มีปัญหาเรื่องเงิน แต่ต้องการเห็นวามมหาวิทยาลัยมีนโยบายมี project ที่ชัดเจน ที่ผ่านมากก็ได้สนับสนุนให้ อาจารย์ของเราทำการวิจัย ซึ่งอาจารย์ก็ทำกันไปตามความสนใจ เมื่อเสนอเรื่องเข้ามา ก็ พิจารณาแล้วส่งผ่านไป ลักษณะการทำการวิจัยของอาจารย์เป็นการทำตามความสนใจ บางที ทำไปสัก 1 ปี หมาแรงก็เลิกทำ ท่านอื่นก็ส่งเรื่องเข้ามา ดังนั้นในเร็ว ๆ นี้จะได้เชิญคณบดี และผู้อำนวยการทั้งหลายปรึกษา กำหนดทิศทางและนโยบายการวิจัย ว่าด้านไหนบ้างที่เป็น area ที่จะใช้กำลังในวิทยาเขตต่าง ๆ มาช่วยกัน ใน area นั้น ถ้ามีเป้าหมายที่ชัดเจน ก็จะสามารถขยายวงเงินงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัยได้มากขึ้น ขณะนี้ต้องยอมรับว่า อาจารย์หลาย ๆ ท่านยังไม่มีประสบการณ์หรือโอกาสที่จะทำการวิจัย ดังนั้นถ้าได้งบประมาณ น้อยอย่างที่เป็นอยู่ก็จะยิ่งไม่มีโอกาส คณบดีคณะวิทยาศาสตร์มีโอกาสร่วมประชุมทาง

วิทยาศาสตร์ที่เชียงใหม่ พบว่า จากงานวิจัย 2001 กว่าเรื่องที่เสนอ มีของมหาวิทยาลัย
ของเราเพียง 13 เรื่องเท่านั้น อย่างไรก็ตามคิดว่าไม่ใช่ความผิดของเรา แต่เรายัง
ขาดโอกาสอยู่

เรื่องที่โครงการจะพูด และได้พยายามมาแล้วก็คือ เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัย
อื่น ๆ คำนวณบุคลากรที่ช่วยงานอาจารย์ คือ ข้าราชการสาย ข และ ค ปรากฏว่า หลาย ๆ
มหาวิทยาลัยมีสัดส่วน 60 - 70% ของอาจารย์ แต่ของมหาวิทยาลัยเรามีประมาณ 33%
เท่านั้น โดยอาจารย์ของเรามีประมาณ 1,500 คน มีข้าราชการสาย ข ประมาณ 100 คน
สาย ค ประมาณ 300 กว่าคน ซึ่งรวม 2 สายนี้ประมาณ 500 คน ได้เจรจากับสำนัก
งบประมาณแล้ว ซึ่งเขาก็เข้าใจ และพยายามเพิ่มให้ในกรอบ 2% ก็อาจจะยังไม่พอเพราะ
2% ก็ได้ประมาณ 50 - 60 คน นับว่ายังขาดอีกมาก หลายมหาวิทยาลัยมีบุคลากรสาย ข
และ ค ช่วยงานถึงในระดับภาควิชา แต่ของเรา ระดับคณะในวิทยาเขตยังไม่มี เพิ่งจะได้บ้าง
เมื่อปีที่แล้ว คณะตามวิทยาเขตก็มียางไม้ไม่น้อยกว่าที่ประสานมิตร สามารถจัดให้ได้เฉพาะคณะ
ศึกษาศาสตร์ ปีที่แล้วให้เจ้าหน้าที่ธุรการระดับ 1 ทั้ง 4 คณะแก่วิทยาเขต และปีนี้ได้ตั้งอัตรา
ให้คณะมนุษยศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ด้วย ได้ขออนุมัติไปทางคณะกรรมการปฏิรูปฯ ซึ่งถ้า
ได้อัตรามาก็จะขยายงานด้านช่วยวิชาการได้มากขึ้นเพื่ออาจารย์จะไม่ต้องใช้เวลาทำงาน
ธุรการ ซึ่งขณะนี้อาจารย์จำเป็นต้องทำเนื่องจากไม่มีคนทำ

อธิการบดีได้กล่าวเสริมรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนาว่า การก่อสร้างที่
วิทยาเขตประสานมิตรที่เป็นความสำคัญอันดับแรกคือ สำนักหอสมุดกลาง ซึ่งทางสำนัก
หอสมุดกลางได้ปรึกษาคับสำนักงบประมาณอย่างใกล้ชิดมาตลอดจนมีโครงการออกมาแล้ว
สำหรับปี 2529 ก็จะตั้งงบประมาณนี้เข้าไปอีก และได้ตกลงให้เป็นโครงการที่มีความสำคัญ
อันดับแรก แต่จะไม่รอโดยจะขอจากงบกลางด้วย เนื่องจากสำนักงบประมาณอนุมัติให้ดำเนินการ
2 เรื่องคือ เรื่องแพทย์ และหอสมุดในปีงบประมาณนี้แล้วโดยใช้งบกลาง ดังนั้น 1 - 2 เดือน
ก็คงจะได้ดำเนินการเรื่องแพทย์กับการก่อสร้างหอสมุด ถ้าไม่ได้งบกลางก็จะตั้งต่อไปในงบ
2529 ท่านเห็นว่า เหตุผลการก่อสร้างหอสมุดนั้นไม่ได้อยู่ที่การบูรรวมวิทยาเขต แต่ทว่า
เกี่ยวเนื่องกับการขยายงานด้านบัณฑิตศึกษา ประกอบกับที่หอสมุดเดิมได้สร้างมา 30 ปีแล้ว
และจะมีหน่วยงานอีก 2 หน่วย คือสำนักทดสอบฯ และสถาบันวิจัยฯ เข้าไปอยู่ในอาคารนั้นด้วย
สภาคณาจารย์ ธันวาคม 2527

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ วิทยารัฐ)
กล่าวถึงความว่างงานบริหาร เป็นงานที่อยู่ตรงกลางระหว่างผลประโยชน์ของส่วนรวมของ
มหาวิทยาลัยและผลประโยชน์ส่วนบุคคล ท่านจึงได้รับผลกระทบจากทุกด้านมากที่สุดที่เกี่ยว
อย่างไรก็ดีท่านก็ยินดีที่ได้มาทำงานด้านนี้ ดังนั้นต้องขออภัยถ้าการตัดสินใจดำเนินการ
บางอย่างมีผลกระทบต่อท่านผู้ใด ท่านได้พยายามดำเนินการให้เป็นผลดีแก่ส่วนรวมให้
มากที่สุด และใครจะชี้เน้นให้เห็นใน 3 ประเด็นใหญ่ ๆ เรื่องแรก เกี่ยวกับการรวม
วิทยาเขต เรื่องที่ 2 เรื่องเกี่ยวกับในวิทยาเขตประสานมิตร และเรื่องที่ 3 เกี่ยวกับ
เรื่องแพทย์ ซึ่งได้มีส่วนเกี่ยวข้องมาตั้งแต่ปี 2522

เกี่ยวกับเรื่องการรวมวิทยาเขตนั้น หน่วยงานในฝ่ายบริหารที่รับผิดชอบมี 3 กอง
คือ กองคลัง กองกลาง และกองการเจ้าหน้าที่ ซึ่งทั้ง 3 กองนี้เป็นกองที่บริการทุกวิทยาเขต
กองกลาง ทำหน้าที่เช่น จัดการประชุม นัดประชุมสภามหาวิทยาลัย ฯลฯ เป็นสำนักงาน
เลขานุการของมหาวิทยาลัยทั่วไปได้ กองคลัง และกองการเจ้าหน้าที่ก็เช่นกัน ทุกวิทยาเขต
ส่งงานผ่านเข้ามา เมื่องานผ่านทั้ง 3 กองนี้ และส่งมาที่ท่านเพื่อนำเสนออธิการบดีหรือ
ตัดสินใจ พบว่าเรื่องที่เป็นปัญหาอย่างมากทั้งระบบ 8 วิทยาเขต คือ เรื่องการเงิน สืบเนื่อง
จากการที่เราพัฒนามาจากกรมการฝึกหัดครู เมื่อเป็นมหาวิทยาลัยซึ่งลักษณะงานเป็นกรมจะต้อง
บริหารเงินด้วยตนเอง ทั้งเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินรายได้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยนั้นไม่จำเป็นต้องนำส่งกระทรวงการคลัง การบริหารเงินรายได้นั้นเดิมอิงระเบียบ
ต่าง ๆ ของกระทรวงการคลัง ทำให้ไม่คล่องตัวอย่างมาก ปี 2525 ได้มีระเบียบออกมา
แล้วแก้ไขเมื่อปี 2526 เป็นระเบียบแบบใหญ่ ซึ่งจะต้องมีหลักเกณฑ์การจ่ายอีกมาก ฝ่าย
บริหารได้ตระหนักถึงเรื่องนี้เนื่องจากเมื่อคุณนิติแล้วมีอาจารย์ที่มีปัญหาเรื่องนี้ไม่น้อย ขณะนี้
ยังมีระเบียบหลักเกณฑ์เพียงบางส่วนที่ยังไม่ได้ประกาศออกมา ขั้นตอนต่อไปจะต้องนำระเบียบ
ต่าง ๆ มาอธิบายให้เป็นที่เข้าใจ ระเบียบที่ออกมาเพื่อความคล่องตัวก็จริง แต่ก็มีกรอบเพื่อ
ให้เป็นประโยชน์แก่มหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม ไม่ใช่เป็นประโยชน์แก่คณะใดหรือบุคคลใด
บุคคลหนึ่ง ทำให้บางท่านรู้สึกว่ามี ความอึดอัดต่อระเบียบบางอย่าง ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาขอให้
อาจารย์ได้เข้าใจว่า ระเบียบเหล่านั้นเป็นผลดีต่อส่วนรวม ภัยที่จะเกิดขึ้นก็น้อยลง งานอีกด้าน
ที่เกี่ยวข้องคือ งานบุคลากร ได้พยายามกระจายให้วิทยาเขตต่าง ๆ เปิดรับสมัครสอบเอง

งานประมูลกก่อสร้างก็เช่นกัน จะให้ทำเองในวิทยาเขต แต่วิทยาเขตยังมีความพร้อมไม่มาก
ดังนั้นงานประมูลกต่าง ๆ จึงเข้ามาสู่ส่วนกลางให้กองคลังดำเนินการแทบทั้งสิ้น เป็นต้น
การประมูลในวงเงินสูง งานประมูลนั้นมีอันตรายหลายอย่าง จึงต้องคำนึงถึงระเบียบไว้ก่อน
ส่วนที่วิทยาเขตประสานมิตร ได้พยายามแก้ไขหลายเรื่อง เช่น ปัญหาฝนตกหนัก
แล้วนำท่วม ได้จัดระบบสูบน้ำออกไ้ภายในระยะเวลาอันสั้น ฝนตกครั้ง 80 มม. ถ้าคำนวณ
ทั้งพื้นที่ประมาณ 13,000 ตร.ม. นั้นสามารถสูบน้ำออกไ้ภายใน 7 ชั่วโมง ภาระที่ผสมเข้ามาคือ
ต้องช่วยสูบน้ำจากซอยสวัสดิ์ ซอยประสานมิตร ซึ่งน้ำไหลเข้ามาในบริเวณด้วยอีกประมาณ
2 ชั่วโมง จึงต้องใช้เวลา 9 ชั่วโมง เปรียบเทียบกับขณะที่ท่านเข้ามารับหน้าที่รองฯ ฝ่าย
วางแผนใหม่ ๆ ฝนตกเมื่อ 16 มิถุนายน 2522 102 มม. กว่าจะสูบน้ำออกหมดไ้ใช้เวลาถึง
1 สัปดาห์ ปัจจุบันถ้าฝนตก 100 มม. มันไ้จว่าสูบน้ำออกไ้ภายใน 12 ชั่วโมง ปัญหาอีก
ประการหนึ่งคือ เรื่องความปลอดภัย เป็นต้น เรื่องขโมย ได้พยายามจัดการอยู่ แต่ปัญหาของ
วิทยาเขตประสานมิตรคือ มีเนื้อที่ของเอกชนติดหรือล้อมมหาวิทยาลัยทุกด้าน บุคคลภายนอก
เข้ามาได้ จากประสบการณ์ของท่านที่มาแต่เขาเป็นประจำเพื่อดูแลงานทำความสะอาด
 เป็นต้น พบว่า ที่บริเวณคณะพลศึกษามีผู้ที่อยู่หอพักไกล ๆ นุ่งผ้าขาวม้ามาล้างหน้า แปรงฟัน
ใช้ส้วม หรือใช้ส้วมของคณะมนุษยศาสตร์ การที่เป็นเช่นกลาวเพราะมหาวิทยาลัยไม่มีรั้วรอบ
ขอบชิด จึงจะต้องพยายามจัดทำรั้ว ซึ่งขอธิการบดีก็ประสงค์จะให้มีรั้วรอบ เพราะปัจจุบันเอกชน
เหล่านั้นก็มีทางออกแล้ว ถ้าทำรั้วรอบไ้ก็จะได้ แต่ก็ต้องใช้เงินมาก ปัญหาอีกด้านหนึ่งคือ
น้ำประปาไม่พอเพียง ขณะนี้มีที่เก็บน้ำไ้ตึก 3 จุ 50 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งถ้าสูบน้ำไปไ้ดัง
5 - 6 ชั่วโมงก็หมดแล้ว มหาวิทยาลัยไ้ค่นำเงินสำรองไปสร้างถังใหม่โดยกำลังสร้างอยู่
หน้าตึกคณะพลศึกษา ถังนี้ไ้เก็บน้ำไ้ถึง 120 ลูกบาศก์เมตร คิดว่าพอใช้ไ้ไ้ทั้งวัน นับว่า
ได้พยายามแก้ไขปัญหานี้แล้ว ปัญหาเกี่ยวกับที่รับประทานอาหารก็มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องความสะอาด
ขอขอบคุณอาจารย์สุพจน์ ชะนะมา ซึ่งเป็นกรรมการท่านหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ไ้ไ้เป็นหัวแรง
ดูแลเรื่องร้านอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงอาหารใหม่ เห็นไ้ไ้ว่าอาหารราคายุติธรรม
มีความสะอาดพอสมควร จึงดึงบุคคลภายนอกเข้ามาไ้บริการด้วย นับเป็นบริการสังคม
อย่างหนึ่ง ส่วนร้านอาหารที่ติดกับ school lunch ก็มีโครงการย้ายไ้ไปอยู่ริมรั้ว
เกี่ยวกับปัญหาสระมรดกที่บันทึกนั้นไ้ไ้แจ้งว่า ไม่ใช่เพราะน้ำจากส้วม ปัญหาจากการที่
สภาคณาจารย์ ธันวาคม 2527

ย้ายร้านอาหารไปอยู่ริมรั้ว ถมคลองด้านหลังตึก, 3 ทำสะพานที่จะข้ามไปตึก 2 ใหม่ โดยทำเป็นถนน เหตุที่ล่าช้าเพราะมีเงินเพียง 1 ล้าน 2 แสนบาท ต้องประกวดราคาถึง 3 ครั้ง โดยปรับแผนที่วางไว้เดิม คือตัดการปรับปรุงถนนหน้าตึก 9 และการสร้างรั้วข้าง คณะพลศึกษาออกไปจึงประมูลได้ในวงเงิน ขณะที่ปรับปรุงแล้วคือหลังบริเวณตึก 3 โดยย้ายกองขยะไปไว้หลังโรงอาหารใหม่บริเวณถนนซึ่งมหาวิทยาลัยได้ซื้อไว้ เดิมจะย้ายไปบริเวณ คณะวิทยาศาสตร์ แต่จะไปตรงกับเรือนเพาะชำราคา 2 แสน 7 หมื่น และจะทำให้ล่าช้า ในปีที่ผ่านมามีการซ่อมแซมมากที่สุด แต่มหาวิทยาลัยมีสถาปนิกเพียงคนเดียว และวิศวกรเพียงคนเดียว ซึ่งต้องทำงานในทุกวิทยาเขต ดังนั้นการปรับปรุงการก่อสร้างในต่างวิทยาเขตก็ล่าช้า เพราะมีการก่อสร้างทั้งอาคารพยาบาล อาคารเรียน และบ้านพัก ประกอบกับการประมูลแล้วไม่ได้ และการผิดพลาดก็มีมาก เช่น การวัดความยาวของถนน เป็นต้น อย่างไรก็ตามก็ได้เห็นสัญญาการก่อสร้าง ซ่อมแซมไปครบแล้ว เรื่องการปรับปรุงบริเวณหลังตึก 2 นั้นก็ได้คิดอยู่ตลอดเวลา ต่อไปอาจต้องถมสระมรกตสักครึ่งสระ โดยจะตรวจสอบระบบน้ำที่ออกจากหอสมุดและตึก 3 เมื่อเรียบร้อยแล้วอาจตัดสินใจถมทันที ขณะนี้ได้เจรจากับสำนักงบประมาณเพื่อขอขบสั๊กก้อนหนึ่ง อย่างน้อยในปีนี้ได้พอมครึ่งสระก็ยังคงดี

รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สินสิริ) ได้กล่าวนำเกี่ยวกับภาระกิจว่าเป็นงานที่มีตัวแปรแทรกซ้อน ตัวแปรอิสระ ตัวแปรตามมากมาย การดำเนินงานจึงยาก ดังนั้นจึงต้องใช้วิธีการส่งวนจุดรวม จุดต่าง และสร้างจุดรวมขึ้นมาให้ได้ ซึ่งกว่าจะสร้างได้ทั้ง 8 วิทยาเขตก็ใช้เวลาานพอสมควร ตามนโยบายของฝ่ายกิจการนิสิต ปี 26 - 28 ที่เขียนไว้นั้นได้ดำเนินการไปแล้วมากมาย มุ่งหวังให้นิสิตได้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ โดยใช้กิจกรรมเป็นเครื่องสร้างสิ่งแวดล้อมหรือประสบการณ์ด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการสร้างบุคลิกภาพและศักยภาพที่สำคัญ ได้แก่ การกีฬา ทั้งกีฬาภายในคือ กีฬา 8 วิทยาเขต และกีฬากลางนอก คือ กีฬามหาวิทยาลัย กีฬาอาเซียน มหาวิทยาลัยของเราไม่น้อยหน้าเลยในเรื่องนี้ จากการแข่งกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 2 ทีมมหาวิทยาลัยขอนแก่นเมื่อเร็ว ๆ นี้ นั้น มศว เรลได้เป็นที่ 2 โดยได้เหรียญทองถึง 40 เหรียญ เหรียญรวม 140 เหรียญ นับว่าดีกว่าปีที่แล้วซึ่งได้ 107 เหรียญ แสดงให้เห็นว่าทั้งนักกีฬาและอาจารย์ของเราที่ช่วยควบคุมค่านักกีฬามีทั้งน้ำใจ ศรัทธาร่วมมือกันเป็นอย่างดี นักกีฬาของเรามีน้ำใจเป็นนักกีฬา ไม่มีการสภาคณาจารย์ ธันวาคม 2527

ค่อยดีเลย วันเปิดและวันปิดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยนั้นได้ช่วยสร้างชื่อเสียงของมศว
ได้มากที่สุด เพราะมีคนดูมาก และมีการถ่ายทอดโทรทัศน์และวิทยุทั่วภาคอีสาน สำหรับ
กีฬาอาเซียนจะมีนักกีฬาจาก มศว ไปประมาณ 35 คน ในจำนวนประมาณ 100 กว่าคน
ส่วนกีฬาภายในของวิทยาเขตต่าง ๆ ก็จะมีการไปตลอดฤดูหนาวจนถึงฤดูร้อน แต่
เรื่องที่ยังทำไม่ได้ในขณะนี้คือ กีฬาเพื่อมวลชน คือ การให้ทั้งอาจารย์และนิสิตมีส่วนร่วมใน
การกีฬา เพราะเนื่องด้วยข้อจำกัดเวลาเรียนบ้าง อายุ ครอบครัวยุ โศกนาฏกรรมบ้าง ก็ได้
พยายามให้มีส่วนร่วมมากขึ้นในทั้ง 8 วิทยาเขต

ด้านการบำเพ็ญประโยชน์นั้น เมื่อคราวปิดภาคเดือนตุลาคมนี้ นิสิตส่วนหนึ่งจากทั้ง
8 วิทยาเขตได้ออกทำงานตามโครงการอาสาพัฒนาในงบประมาณ 1 ล้านบาท จำนวนกว่า
10 โครงการ ปีที่แล้วได้งบประมาณ 1 ล้าน 4 แสนบาท สำหรับโครงการอาสาพัฒนา แต่
ปีนี้ได้เจียดไปให้การกีฬาส่วนหนึ่ง เงินนี้เป็นเงินสนับสนุนจากหน่วยงาน จะได้เงินเหลือจ่าย
จากหน่วยงาน อีก 3 - 4 แสนบาท ซึ่งรวมแล้วเกือบ 1.5 ล้านบาท สำหรับรับอาสาพัฒนา
จึงนับได้ว่าหน่วยงาน เชื่อถือ มศว เราพอสมควร

การดำเนินการด้านศิลปวัฒนธรรมจะยังคงมีต่อไป โดยวิทยาเขตจะออกไปเผยแพร่
ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น วิทยาเขตสงขลาไปลำปาง มาเลเซีย ที่เป็นส่วนรวม
ของ มศว เองคือ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทยครั้งที่ 8 ประมาณวันที่ 10 - 12
มกราคม สกหน้าทีพินูโลก โดยได้เงินสนับสนุนจากหน่วยงานส่วนหนึ่ง และจากมหาวิทยาลัย
ส่วนหนึ่ง งานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมซึ่งเป็นงานใหญ่อีกงานหนึ่งโดยวิทยาเขตสงขลา
ดำเนินการคือ คนตรีไทยอุดมศึกษา ครั้งที่ 16 ที่วิทยาเขตสงขลา ได้รับเงินสนับสนุนจาก
หน่วยงาน เช่นกัน ฝ่ายกิจการนิสิตคงจะต้องประสานงานให้วิทยาเขตเจ้าภาพเป็นผู้ดำเนินงาน

ด้านการส่งเสริมวิชาการนั้น ได้จัดส่งนิสิตไปร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับงานเสพคิด
วิทยาศาสตร์ จริยธรรม แล้วนำมาเผยแพร่ ขณะนี้จะเห็นว่าชมรมพุทธศาสตร์จัดนิทรรศการ
ร่วมกับมหาวิทยาลัยอื่น

ได้ทำการประสานงานกิจกรรมนิสิตในทั้ง 8 วิทยาเขต และตกลงหลักการใหญ่ไว้
เรียบร้อยแล้วเข้าใจกันแล้ว ไม่มีปัญหาใด ๆ ทั้งด้านการเงิน การบริหารบุคคล และวัสดุ

อุปการณ

การพัฒนาบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิตนั้น ได้จัดส่งอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมต่าง ๆ ไปศึกษาอบรมที่สถาบันจิตวิทยาความมั่นคงหลายรุ่น รุ่นที่แล้วปรากฏว่าได้สร้างชื่อเสียงให้กับรุ่นมาก เพราะทีมของ มศว ทั้ง 8 วิทยาเขตช่วยทำชื่อเสียงให้มาก และช่วยประสานงานให้ทรวงมหาวิทยาลัยให้เป็นที่นับหน้าถือตา และเป็นที่สมัครกันอยู่ นอกนั้นได้จัดส่งไปประชุมแนะแนวอาชีพซึ่งทรวงฯ จัด ส่งไปสัมมนาทางวิชาการ เกี่ยวกับจิตวิทยาความมั่นคงที่พัทธาข้าราชการฝ่ายกิจการนิสิตซึ่งมาจากทรวงฯ ได้ไปเรือเยาวชนญี่ปุ่น ประมาณ 1 เดือน และได้นำความรู้ประสบการณ์มาพัฒนาทางค่านิยมกิจกรรมนิสิตของ มศว

ค่านิยมพัฒนาบุคลิกภาพผู้นำของนิสิต ยังคงถือนโยบายปรัชญาเดิม คือให้นิสิตเป็นผู้ริเริ่มกิจกรรมและดำเนินการเองทุกประการ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยแนะนำการพัฒนาผู้นำและบุคลิกภาพนี้มีจุดอ่อนอย่างหนึ่งคือ นิสิตได้เรียนหลักเกณฑ์วิชาการจากห้องเรียนแล้ว แต่เมื่อปฏิบัติภายนอกห้องเรียนยังเป็น "ลูกแหง" อยู่ ยังไม่มีการริเริ่มสร้างสรรค์การเป็นผู้นำในค่านต่าง ๆ มากนัก แต่จากการที่นิสิตไปร่วมประชุมสัมมนาที่มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ปรากฏว่านิสิตของเราจากวิทยาเขตต่าง ๆ ได้เป็นกรรมการ เลขานุการ และประธานของกลุ่มปฏิบัติงาน และสามารถวางแผนดำเนินงานของกลุ่มให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี นับว่าเป็นผลมาจากการเรียนการสอน ซึ่งทำให้นิสิตมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน

ค่านิยมสวัสดิการ ฝ่ายกิจการนิสิตได้จัดบริการการแพทย์ โดยวันจันทร์มีแพทย์จากโรงพยาบาลตำรวจมาบริการตรวจ วันพฤหัสบดีแพทย์จากโรงพยาบาลเพชรเวช มีนิสิตอาจารย์ ข้าราชการไปรับการตรวจมากพอสมควร เมื่อตรวจแล้วบางรายก็ไต่ยา แต่ส่วนใหญ่ได้ไปสั่งยาเพื่อไปซื้อเอง ต่อมาปรากฏว่า ผู้มารับการตรวจน้อยลง ๆ ทั้งที่ได้แจ้งไปยังประถมและมีขณมสาขิตให้ทราบด้วยแล้ว คั้งนั้น ทางเพชรเวชจึงได้ส่งแพทย์มาบริการเดือนละครั้ง จึงแจ้งให้ทราบอีกครั้งว่า บริการนี้ จะฟรีรวมทั้งยาด้วย แต่ทว่าบริการยาได้เพียงระดับหนึ่งเท่านั้น

เรื่องอาคารสถานที่ ขณะนี้ฝ่ายกิจการนิสิตได้ย้ายไปอยู่ตึก 3 ทั้งหมด มีปัญหาการตกแต่งอาคารสถานที่อยู่บ้างเนื่องจากตึกเก่าแล้ว จึงได้ทำพอสมควรให้สามารถรับแขกได้ ขณะนี้ที่ทำการทั้งหลายมีทุกอย่างที่สมบูรณ์พอสมควร เช่น ได้โทรศัพท์ภายนอก 2 เครื่อง ภายใน 2 เครื่อง โดยจัดให้ศูนย์ให้คำปรึกษาและแนะแนว เรื่องที่จะขยายต่อไป ศูนย์ให้คำปรึกษา ซึ่งได้ร่วมมือกับภาควิชาแนะแนว ได้บริการอาจารย์ ข้าราชการ และนิสิตไป สภาคณาจารย์ ธันวาคม 2527

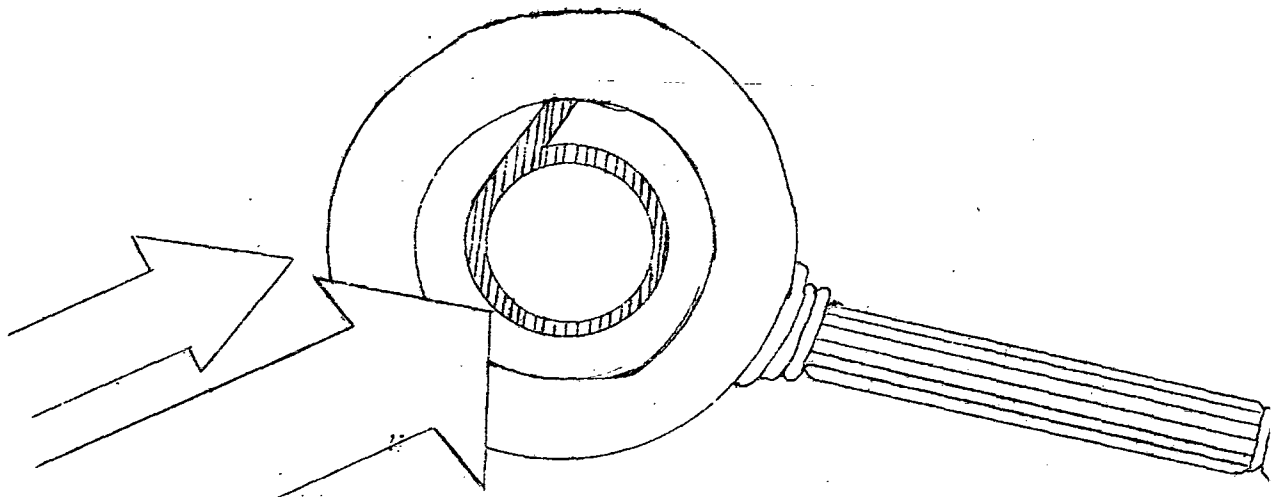
หลาย case แล้ว แต่ศูนย์นี้มีบุคลากร 2 คนเท่านั้นคือ อาจารย์วัลลภ ปิยมโนธรรม ซึ่งเป็นอาจารย์ฝ่ายแนะแนว และอาจารย์อัคราจ่างอีก 1 คน นับว่าน้อยมาก แต่การให้บริการอย่างนี้เป็นบุญ แม้ว่าจะบริการให้ชนส่วนน้อยก็ตาม และตามที่รัฐบาลมีนโยบายให้จัดศูนย์แนะแนวอาชีพขึ้นมา เราก็ได้จัดให้มีศูนย์แนะแนวอาชีพ แต่ว่าดำเนินการได้ไม่กว้างขวางนัก เนื่องจากมีบุคลากรคนเดียว ได้ส่งเสริมให้ทุกวิทยาเขตจัดศูนย์นี้ขึ้นด้วย ต่อไปอาจขอความช่วยเหลือจากศูนย์หรือระบบคอมพิวเตอร์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในฝ่ายกิจการนิสิตด้วย

รองฯ ฝ่ายกิจการนิสิตได้สรุปว่า กิจการนิสิตเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนในชั้นขณะนี้บรรยากาศสิ่งแวดล้อมทางค่านิยมมีมากแล้ว คงเหลือแต่ฝ่ายวิชาการจะพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการในห้องเรียนได้เพียงใด ตามที่เคยกล่าวไว้ว่าจะแก้ปัญหา เช่น เสี่ยงรบกวน กิจกรรมซ้ำซ้อน นั้น ในวิทยาเขตอื่นเขาแก้ปัญหาได้เต็มที่ เนื่องจากเขามีเนื้อที่เป็นสัดส่วน สำหรับวิทยาเขตประสานมิตรก็ได้พยายามแล้ว จึงใคร่ขอความร่วมมือจากอาจารย์คอบรมจริยธรรม หรืออบรมต่าง ๆ ตามที่ควร ซึ่งเข้าใจว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่ได้ทำอยู่แล้ว แต่วานิสิตเองไม่นำมาปฏิบัตินอกห้องเรียน จึงก่อให้เกิดปัญหาอย่างไม่รู้จบสิ้น ท่านเห็นว่า มศว เรามีทรัพยากรจำกัดอย่างมาก กำลังคนที่มาช่วยฝ่ายกิจการนิสิตนั้นไม่ได้มาจากมศว ทั้งหมด แต่มีมาจากกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ รวมทั้งจากบริษัทห้างร้านเอกชนด้วย ตัวอย่างการไปแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยที่ขอนแก่นนั้น บุคลากรของเรา 600 คน เป็นนักกีฬา 432 คน อาจารย์ผู้ควบคุม 72 คน ผู้เชียร์ 100 คน ฝ่ายกิจการนิสิตใช้งบประมาณเพียง 180,000 บาท แต่มหาวิทยาลัยหนึ่งมีบุคลากรไปน้อยกว่าเรามีงบประมาณ 2 ล้านบาท ดังนั้นกิจกรรมนี้ถ้าคิดเฉลี่ยต่อคนแล้วก็นับว่าคุ้มค่าทีเดียว เนื่องจากอาจารย์ นิสิตที่ไปร่วมกิจกรรมมีแรงศรัทธา แรงจูงใจ ทำให้ได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่ ได้ผลคุ้มค่ากว่าค่านิยมธรรมคือได้ผลด้านจิตใจเป็นนามธรรมมากมาย

ในตอนท้ายของการประชุม อธิการบดีได้เปิดโอกาสให้คณาจารย์ซักถาม และท่านได้กล่าวสรุปในตอนท้ายว่าท่านและคณะใคร่จะได้พบปะคณาจารย์ให้มาก ๆ ตามเกณฑ์ที่มีการวิจัยกันว่า การมีประชุมจะมีผู้มาประชุมประมาณ 33% ดังนั้นการที่อาจารย์มาร่วมประชุมในวันนี้ประมาณ 200 คน จากจำนวน 500 กว่าคน นับได้ว่ามีจำนวนพอสมควร ท่านใคร่จะใช้วิธี

อื่นอีก เช่น ขอฝากโมสรอาจารย์หรือคณะใดจะจัดกิจกรรมใด ก็ขอให้บอกคณะผู้บริหาร
 ได้ไปร่วมด้วย จากเสียงพูดที่ว่าไม่ค่อยจะได้พบท่านนั้น ท่านยืนยันว่าถ้าเชิญก็ไปทำงาน
 และขอเรียนให้เพื่อนบางคนที่น่าจะเข้าใจผิดได้เข้าใจว่า ขณะนี้ท่านทำหน้าที่อีกอย่างหนึ่ง
 ซึ่งต่างกับครั้งเป็นคณบดี เลขาธิการคณะ หรือหัวหน้าคนงานภาวโรง ดังนั้น จึงควรรหา
 หลาย ๆ รูปแบบที่จะได้มีโอกาสพูดคุยกันก็คงจะดี ขณะนี้คณะผู้บริหารยังมีเวลาอีก 6 เดือน
 จะได้พยายามทำให้ดีที่สุด ไม่ได้คิดจะทำงานไปวัน ๆ ทว่าจะต้องคิดถึงอนาคตโดยวางแผน
 ต่าง ๆ เพื่อให้เป็นระบบมหาวิทยาลัยสำหรับการที่จะดำเนินการต่อ ๆ ไป ท้ายที่สุด
 อธิการบดีได้ขอบคุณอาจารย์ทุกท่านที่มาร่วมประชุมครั้งนี้

"มหาวิทยาลัยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 6"

บังอร ภาภิรมย์ขวัญ*

ขณะนี้ เป็นช่วงเวลาที่จะสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่ 5 หน่วยงานต่าง ๆ ของแต่ละคณะ สถาบัน สำนัก ศูนย์ ของทุกมหาวิทยาลัยต่าง ชะมัก เหมนเตรียมการกับรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 6 หรือเรียกกันสั้น ๆ ว่า "แผน 6" ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ มีความเห็นว่า น่าจะให้มีการวิเคราะห์และศึกษาบทบาท สถานภาพ และศักยภาพ ของสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบันมีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการมหาวิทยาลัยใหม่ ตลอดจนการพัฒนามหาวิทยาลัยที่มีอยู่แล้ว เพื่อการจัดทำแผน 6 และการกำหนดบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในอนาคตต่อไป จึงได้กำหนดให้จัดสัมมนา เรื่อง "มหาวิทยาลัยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่ 6" ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และทบวงมหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ 5 - 6 ตุลาคม พ.ศ. 2527 ณ โรงแรมลีการ์เดิน อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

การสัมมนาครั้งนี้ มีทั้งการบรรยาย การอภิปราย และประชุมกลุ่มย่อย ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จากหน่วยงานของรัฐ รัฐบาลวิสาหกิจ และเอกชน ผู้แทนจากสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศ ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผู้แทนจากทบวงมหาวิทยาลัย

---

* รองศาสตราจารย์บังอร ภาภิรมย์ขวัญ ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานเอกชน ตลอดจนผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากร จากทุกฝ่ายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และวิทยาเขตปัตตานี สรุปแนวความคิดเห็นที่ประมวลได้จากการสัมมนาดังกล่าว เป็นประเด็นใหญ่ ๆ ใ้ค้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาอุดมศึกษาตามแผน 5
2. หลักการและทิศทางของแผน 6
3. แนวโน้มของแผน 6
4. การปรับแผน 5 ให้เข้ากับแผน 6
5. แนวทางการพัฒนาอุดมศึกษาในแผน 6

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาอุดมศึกษา ตามแผน 5

เนื่องจากแผน 5 จัดทำขึ้นมาท่ามกลางสภาพความยุ่งยากทางเศรษฐกิจ ความปั่นป่วนของภาวะเงินเฟ้อ นำมันราคาแพง ความอดอยาก ความอยุ่รอดและความมั่นคงของประเทศ งบประมาณ การศึกษามุ่งพัฒนาคานมัธยมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ มิได้มุ่งพัฒนาอุดมศึกษาเท่าใดนัก อุปสรรคเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติอยู่ที่ขั้นตอนต่าง ๆ กว่าแผนจะออกมาได้ต้องผ่านหน่วยงานต่าง ๆ หลายขั้นตอน เช่น ทบวงมหาวิทยาลัย สภาการศึกษา สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี แผนพัฒนาที่จะบรรลุผลตามเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับสำนักงบประมาณ ซึ่งจะเป็นผู้อนุมัติงบประมาณต่าง ๆ สิ่งใดที่ไม่มีอยู่ในแผนโอกาสที่จะได้งบประมาณมีน้อยมากหรือแทบไม่มีเลย บางสิ่งบางอย่างแม้จะมีอยู่ในแผนแล้วก็อาจไม่ไ้งบประมาณเช่นกัน เพราะไม่มีงบประมาณจะให้

ศาสตราจารย์ ดร.เกษม สุวรรณกุล อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เน้นว่านโยบายของการวางแผนของแต่ละมหาวิทยาลัย ต่างก็มีนโยบายของตนเอง แต่การดำเนินการส่วนใหญ่จะไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ เพราะนโยบายของแผนอย่างหนึ่ง มติคณะรัฐมนตรีอีกอย่างหนึ่ง และเงินงบประมาณก็อีกอย่างหนึ่ง ส่วนใหญ่งบประมาณที่มหาวิทยาลัยได้รับจะเป็นหมวดเงินเดือนประมาณ 60 - 70% ของงบประมาณที่ขอตั้ง ส่วนที่เหลือเป็นงบดำเนินการซึ่งเป็นงบที่นำมาใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงาน เพื่อการทรงตัวอยู่ตามปกติเท่านั้น ไม่สามารถจะพัฒนาให้เพิ่มขึ้นได้ ถ้าจะให้พัฒนานักจริง ๆ แล้ว งบดำเนินการจะต้องสูงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ปัญหาสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ อิทธิพลด้านการเมืองเข้ามาแทรก เช่น การตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ แผนพัฒนา ฯ ควรจะชลดไวก่อน แต่ทางการเมืองบอกว่า ขอให้ตั้งมหาวิทยาลัยใหม่ได้เลย เป็นคน การรับนิสิตนักศึกษาที่เช่นกัน เปิดเทอมใหม่ ๆ แต่ประจำปีการศึกษา จะมีปัญหาต่อวาทอชานเสมอว่า ทำไม มหาวิทยาลัยรับนิสิตศึกษาน้อยนัก ควรจะเพิ่มอีก ๆ ครั้นพอสิ้นปีการศึกษาแต่ละปีก็จะเกิดปัญหาขึ้นมา อีกว่าแต่ละมหาวิทยาลัยทำไมจึงผลิตบัณฑิตมากนัก จบออกมามากมายเช่นนี้แล้วจะไปทำงานที่ไหนกัน ทำไมจึงไม่ผลิตให้บัณฑิตทุกคนจบแล้วมีงานทำได้ทันที?

ปัญหาและอุปสรรคอีกอย่างหนึ่งก็คือ คนไทยไม่ชอบมีแผนและไม่ค่อยเชื่อแผน วัฒนธรรมไทย ไม่มีการวางแผน ถือว่าการวางแผนเป็นสิ่งบังคับตนเอง ถ้าอยู่ตามสบาย ๆ จะดีกว่า แล้วคอยแก้ปัญหา เฉพาะหน้าไปเรื่อย ๆ ถ้าวางแผนไวล่วงหน้าจะต้องมีการกำหนดเวลาควบคุมกันไปว่าควรทำอะไร ทำเมื่อไร ทำอย่างไร งานจึงจะสำเร็จเรียบร้อยดี ต้องรู้จักจัดเวลาให้เป็นประโยชน์ที่สุด มีการ กำหนดวัน เดือน ปี ไว้อย่างชัดเจน การวางแผนจะต้องดูปัจจุบันและมองไปในอนาคต ต้องมีความ สามารถเชิงพยากรณ์สูง จึงจะสามารถรวบรวมความคิดและปัญหาต่าง ๆ ของหลายกลุ่มนำมาสรุปหา ความเป็นไปได้ในอนาคต อย่างไรก็ตามการเขียนแผนควรจะ "ทำให้เป็นไปได้และเป็นจริง" ไม่ใช่ เก็บมารวม ๆ กันไว้แล้ว "มัดส่ง" สำนักงบประมาณเลย

ปัญหาที่น่าจะกล่าวถึงก็คือ การขาดแคลนนักวางแผนงบประมาณที่ดีของมหาวิทยาลัย สถาบันใด มีนักวางแผนงบประมาณที่ดีที่มีความสามารถไว้ครอบครองก็นับว่าเป็นบุญของสถาบันนั้น นักวางแผน งบประมาณที่ดีต้องมีบุคลิกภาพดี มีลักษณะมั่นคง มีเหตุผล มีความสามารถในการโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตาม ความคิดเห็นของตนเองได้

หลักการและทิศทางของแผน 6

แผนที่ 6 เป็นแผนที่ทำต่อเนื่องมาจากแผน 5 โดยยึดหลักปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่แผน 5 ทำไม่ สำเร็จ และพัฒนาสิ่งที่คืออยู่แล้วของแผน 5 ให้ดำเนินงานได้สะดวกยิ่งขึ้นและต่อเนื่องกันไป ด้าน การขยายตัวทางเศรษฐกิจในช่วงแผน 6 จะใกล้เคียงกับช่วงแผน 5 กล่าวคือ เท่ากับร้อยละ 5.5 ต่อปี ค่าจ้างแรงงานจะเพิ่มสูงขึ้นอีก การแข่งขันกับต่างประเทศเพิ่มขึ้น ความต้องการไฟฟ้าและพลังงานต่าง ๆ จะเพิ่มสูงขึ้น ต้องหาพลังงานทดแทนมากขึ้น อัตราการบริการจะขยายตัวมากกว่าแผน 5 พ.ศ. 2534 อัตราส่วนภาคอุตสาหกรรมจะเพิ่มร้อยละ 22.2 ในขณะที่ภาคเกษตรกรรมเพิ่มร้อยละ 19.0

นายประกอบ จวงพานิช รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เกี่ยวกับแผนการวางแผนพัฒนาสังคมว่าควรยึดหลัก 3 ประการ คือ

1. ให้ประชาชนพึ่งตนเอง และพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
2. กำกับถึงข้อจำกัดด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและความปลอดภัย ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ที่มีผลต่อสังคมในการวางแผนทาง ๓

3. กำหนดแนวทางการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมอย่างมีระบบ เพื่อแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมทางสังคม และพร้อมที่จะเผชิญปัญหาทาง ๓ ที่กำลังเป็นอยู่ ตั้งแต่สถาบันครอบครัวจนถึงสถานศึกษา ในระยะแผนพัฒนาที่ 6 นี้ จะมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร อัตราเพิ่มของประชากรจะมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

ทิศทางของแผน 6 ควรจะสร้างโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถของประชากรในทางหนึ่งคือ ปรับระบบการศึกษาให้ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับตลาดแรงงาน ยกย่องสุขภาพอนามัยของประชากรให้ทำงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น และไม่ควรรีบเร่งปริมาณด้านการศึกษาเป็นส่วนใหญ่อย่างที่เป็นอย่างนี้ การป้องกันมากกว่า และให้ประชาชนรู้จักรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองได้

การพัฒนาองค์ศึกษาในแผนพัฒนาที่ 6 นี้ อาจสรุปหลักการและทิศทางโดยย่อได้ดังนี้ การพัฒนาต้องตั้งบนพื้นฐานความเป็นจริงที่สำคัญ คือ ประเทศไทยมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ และทรัพยากรของคนของบังเกิด จึงควรเน้นการพัฒนาในเรื่องต่อไปนี้

1. นวัตกรรมให้ทำงานได้อย่างมีคุณภาพ คือ คิดได้ ทำได้ มีวินัย และมีวัฒนธรรม การผลิตของสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
2. พัฒนาศักยภาพคนโดยบริการชุมชนทางวิทยาศาสตร์มากขึ้น บุคคลจะอยู่ได้คงคือความเข้าใจไม่ได้ ของพัฒนาเพื่อความร่วมมือ ให้มีการพัฒนาองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีร่วมกันและกัน
3. ควรพาทางร่วมมือกับภาคเอกชนให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในแง่การส่งออกและการนำเข้าเทคโนโลยี การเน้นการศึกษาของคนกว่า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้สอยคนใหม่ และเน้นเทคโนโลยีสมัยใหม่ของการแข่งขันให้สนับสนุนอย่างจริงจัง ในการคนควักวิจัยทุกแขนง
4. บัณฑิตช่วยตัวเองมากขึ้น ควรมีการระดมทุนช่วยกับภาคเอกชน ปรับปรุงระบบกองทุนพัฒนา

พัฒนาการมีงานทำ การบริการจัดการทางาน และส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพอิสระ

แนวโน้มของแผน 6

แนวโน้มของการพัฒนาการศึกษา ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่ 6 นั้น นายประกอบ จวงพานิช สรุปสถานการณ์ต่าง ๆ ไว่ดังนี้คือ ประถมศึกษามีการเปลี่ยนแปลงในทางลดลง ๆ แต่มัธยมศึกษาที่มีการขยายค่านปริมาณมากขึ้นค่าความสำเร็จชั้น ป.6 เข้าเรียนต่อชั้น ม.1 จะเพิ่มขึ้นจาก 42% เป็น 50% ในช่วงต้นถึงกลางแผน 6 และจะลดลงในช่วงปลายแผน 6 อาชีวศึกษาขยายปริมาณทุกระดับ นักเรียนจบสายสามัญจะไปเรียนต่อสายอาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้น อาจเป็นเพราะสายอาชีวศึกษา มีโอกาสทำงานไ้มากขึ้น การฝึกหัดครูจะเพิ่มปริมาณ 4.4% แล้วจะลดลง เนื่องจากการว่างงานของครูสำเร็จฝึกหัดครู ระดับอุดมศึกษา จำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยเปิดจะลดลงประมาณ 3.4% มหาวิทยาลัยปิดจะเพิ่มจำนวนนิสิตนักศึกษาขึ้นได้ประมาณ 1.2 - 1.5% คาดว่าปี 2532 จะเพิ่มได้ถึง 11.5%

การปรับแผน 5 ให้เข้ากับแผน 6

ปี 2528 - 2529 การพัฒนาการศึกษาจะมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการมีงานทำ ดังนี้

1. ใช้งบพัฒนาการศึกษาอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด เพื่อพัฒนาคุณภาพและใช้ในโครงการจำเป็นเร่งด่วน เกี่ยวกับการปรับระบบการศึกษา ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและตลาดแรงงาน
2. การพัฒนาและปรับปรุงแนะแนวอาชีพ ในสถาบันการศึกษา ตลอดจนติดตามผลการศึกษา ให้มีการจัดทำร่วมกันอย่างมีระบบการทำงานที่ชัดเจนมากขึ้น โดยให้สอดคล้องกับการพัฒนาอาชีพและตลาดแรงงาน มีศูนย์กลางการแนะแนวอาชีพที่กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักงานการศึกษาแห่งชาติ การพัฒนาบริการจัดหางานระดับอาชีวศึกษา ควรมีการปรับเป้าหมายการรับนักเรียน การปรับปรุงคุณภาพนักเรียน และปรับปรุงหลักสูตร
3. ปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาที่ผลิตกำลังคนไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ให้มีหลักสูตรกว้างขวาง และยืดหยุ่นมากขึ้น แม้จะสำเร็จไม่ตรงสาขาที่ปรับให้ทำงานได้ พยายามสร้างงานและขยายงานให้มากขึ้น
4. จัดตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน เกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา เพื่ออาชีพ หรือ กรอ.พอ. เน้นการฝึกงานก่อนการทำงาน เน้นความรู้และความชำนาญที่จะประกอบ

อาชีพทว ย ผลิตแรงงานของการผู้ที่มีความสามารถกว้าง มีประสบการณ์และความชำนาญสูง จึงควร กำหนดคุณภาพฝีมือแรงงานในแต่ละสาขาวิชา และสนับสนุนให้เอกชนขยายการพัฒนากำลังคนในสาขา วิชาที่ขาดแคลน

5. สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยนำรายได้จากทรัพย์สินและค่าบำรุงการศึกษา ค่าลงทะเบียน ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา เพื่อแบ่งเบางบประมาณแผ่นดิน ทบวงมหาวิทยาลัยควรกำหนด หลักการที่สอดคล้องกับนโยบายนี้

แนวทางการพัฒนาอุดมศึกษาในแผน 6

การพัฒนาเป็นกระบวนการสร้างความเปลี่ยนแปลง ไปสู่เป้าหมายที่เลือกแล้ว ซึ่งจะต้อง เกี่ยวข้องกับกระบวนการอำนาจในการกำหนดเป้าหมายนั้น ๆ ดังนั้นแนวทางการพัฒนาอุดมศึกษาใน แผน 6 จึงอยู่ที่องค์การการว่าจะเกิดอะไรขึ้นในปี พ.ศ. 2530 - 2534 รองศาสตราจารย์ ดร. ทิตยา สุวรรณทัต อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ชี้แจงว่า แผนเดิมเราผลิตคนเพื่อไป รับจ้างรัฐบาล แต่ขณะนี้เราต้องผลิตคนเพื่อไปทำงานของตนเองบ้าง ลูกศรรายใหญ่ของแรงงานคือ เกษตรกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม และการบริการ ขณะนี้กำลังมีการเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีสูง เราจะพบปัญหาสถานการณ์พืงพืงทางเทคโนโลยี กล่าวคือ เทคโนโลยีที่มีอยู่เราสามารถ ใช้ได้เพียง 60% ของความสามารถที่มีจริงในคอมพิวเตอร์เท่านั้น

มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ไม่ควรแข่งขันกัน ในสาขาวิชาที่คล้ายคลึงกันมากนัก ควรพิจารณาร่วมกัน และพยายามสำรวจตนเองว่าต้องการความเชี่ยวชาญด้านใดเป็นพิเศษ ที่ตนเองมีอยู่มากกว่าที่อื่น ๆ ก็มุ่ง ไปทางค่านั้นเป็นสำคัญ มหาวิทยาลัยต้องรู้จักแสวงหาทรัพยากรใหม่ รัฐบาลควรสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย เพิ่มรายได้ของตนเองให้มากยิ่งขึ้น การเรียนการสอนควรเน้นการฝึกฝนเชิงปฏิบัติมากขึ้น ๆ นิสิต นักศึกษาทุกคนต้องเรียนรู้อุตสาหกรรมศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ พอ ๆ กับวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี ควรเริ่มปรัชญาทางวิทยาศาสตร์ เพื่อเสริมสร้างโอกาสและความสามารถค้นวิจัยและ ลดช่องว่างระหว่างวิชาพื้นฐานกับเทคโนโลยี

สภาพความวุ่นวายในการบริหารงานมหาวิทยาลัย เป็นสิ่งที่ควรคำนึงอย่างยิ่ง ควรพิจารณา ว่าจะบริหารงานกันอย่างไร บุคคลภายนอกมักให้ความสนใจการเลือกผู้บริหารมหาวิทยาลัย เพราะ ระบบของมหาวิทยาลัยก่อให้เกิดปัญหาในตัวเอง บุคลากรในมหาวิทยาลัยต้องคิดให้ถี่ว่า เลือกผู้บริหาร ขึ้นมาเพื่อให้เขาทำอะไร? จะให้อธิการบดีทำอะไร? คณบดีทำอะไร? หัวหน้าภาควิชาทำอะไร?

การเลือกผู้บริหารควรเลือกคนเหตุผลเพื่อการทำงานเป็นที่ตั้ง ฟิงนี่กเสมอว่า "เลือกเขาไปเพื่อให้อะไร" อย่าเลือกเพื่อการระบายความแค้น หรือเลือกเพื่อให้ทดลองปฏิบัติงานในหน้าที่นั้น ๆ

นายเคนพงษ์ พลละคร ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย จำกัด ให้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร ในแผน 6 ตามธุรกิจเอกชนว่า จุดมุ่งหมายสำคัญของธุรกิจเอกชนคือ ต้องบริหารงานด้วยสมรรถภาพ เพื่อให้มีกำไรอย่างพอเพียงที่จะขยายกิจการ หรือแข่งขันกับคู่แข่งได้ ต้องมีประสิทธิภาพ ต้องประหยัด และต้องตัดสินใจได้รวดเร็วเด็ดขาด เพื่อความยืดหยุ่นของธุรกิจ ธุรกิจเอกชนแต่ละอย่างมีความจำเป็นและต้องการงานแตกต่างกัน คุณภาพของคนที่

จะจ้างก็แตกต่างกันไปด้วย สิ่งที่เป็นปัญหาใหญ่ขณะนี้คือ มีบัณฑิตว่างงานถึง 20.5% หรือเกือบแสนคน ความต้องการปกติของบริษัท จะเป็นไปในลักษณะที่ต้องการบุคคลที่มีคุณภาพสูง สามารถทำงานหลาย ๆ อย่างได้ มากกว่าจะต้องการบุคคลที่มีคุณภาพเฉพาะพิเศษ เพราะบุคคลประเภทนี้โยกย้ายและหมุนเวียนลำบากขาดความยืดหยุ่น และเป็นปัญหาในการพัฒนาบุคลากรมาก เพราะเขาจะต้องการรู้จักพัฒนาตนเองขึ้นเป็นหัวหน้างาน หรือผู้บริหารงานต่อไปได้ เขาจะต้องมีศักยภาพที่จะโยกย้ายตนเองทำงานต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก บางครั้งแม้บุคคลนั้นจะเก่งก็จริง แต่ถ้ามียืดหยุ่นและอาจไม่เหมาะสมที่จะโยกย้ายไปทำงานสายบริหาร ก็อาจจะไม่จ้างให้ทำงานก็ได้ บริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย และบริษัทอื่น ๆ อีกหลายบริษัท ใช้วิธีสัมภาษณ์แต่เพียงอย่างเดียวเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกคน การทดสอบแทบจะไม่ได้เลย มหาวิทยาลัยควรจัดหลักสูตรเน้นให้เด็ก ๆ มีโอกาสเรียนสูง ๆ ได้ เปิดโอกาสให้อาจารย์มีสิทธิเสรีภาพในการทำงานได้อย่างเต็มที่ควรมีนโยบายแบบธุรกิจเอกชนที่ว่า ชายฉลิมกัณฑ์ดี น้อย ๆ แต่ทำไรมาก ดีกว่าฉลิมมาก ๆ แต่ไม่ดีแล้วชายไม่ออก จนต้องล้มเลิกกิจการไปในที่สุด

ดร.ทองจันทร์ หงส์สงคราม อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กล่าวว่า ในการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยจะต้องไม่ผลิตบัณฑิตให้รู้จักแต่ใช้ความรู้ความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างเดียว จะต้องผลิตบัณฑิตที่มีความรู้สึกสูง ในด้านความรับผิดชอบ คุณธรรมและจริยธรรมด้วย บัณฑิตต้องสามารถนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับมานั้น มาใช้อย่างถูกต้องตามทำนองคลองธรรม มีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนและสังคมที่อยู่รอบตัว ความสามารถด้านจิตใจคงกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบัณฑิตซึ่งจะเป็นผู้นำของประเทศในอนาคต

บทบาทของคณาจารย์ต่อการพัฒนา
ทรัพยากรห้องสมุด

สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์*

0.0 ความเบื้องต้น

เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2527 สำนักหอสมุดกลาง ได้จัดสัมมนาเรื่อง "บทบาทของคณาจารย์ต่อการพัฒนาบริการห้องสมุด" โดยมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ

- 1) เพื่อร่วมมือกันกำหนดแนวทางในการจัดหาทรัพยากรห้องสมุดให้สามารถสนองเป้าหมายหลักของระบบการศึกษาในมหาวิทยาลัย
- 2) เพื่อให้บรรณารักษ์และคณาจารย์ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการและการขยายบริการสำหรับคณาจารย์ในอนาคต
- 3) เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ห้องสมุดและร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหา

การสัมมนาในครั้งนั้น กล่าวได้ว่าเป็นการสัมมนาครั้งแรกของวงการห้องสมุดที่จัดสัมมนาระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ และอาจกล่าวได้อีกว่าเป็นแห่งแรกและครั้งแรกที่

* ผศ. สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง มศว. ประสานมิตร

สถาปนาคณาจารย์ ธันวาคม 2527

จัดสัมมนาผู้ใช้บริการระดับหัวหน้าภาควิชา และได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากคณะผู้บริหาร วิชาการของมหาวิทยาลัย นับตั้งแต่อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ และ หัวหน้าภาควิชา ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสนใจของท่านเหล่านั้นที่มุ่งมั่นสร้างสรรค์มหาวิทยาลัย แห่งนี้ให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการอย่างแท้จริง ข้อปัญหาที่ได้รับการบ่งชี้และข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ปรากฏก็เป็นการแสดงออกถึงความพยายามที่จะช่วยกันพัฒนาห้องสมุดให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป

อย่างไรก็ตาม ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะบางประการ แม้ว่าจะอยู่ในขีดความสามารถที่ห้องสมุดจะสามารถปฏิบัติได้ แต่ก็คงจะไม่บังเกิดผลดีสมดังที่มุ่งหวังได้ ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์อย่างใกล้ชิด และต่อเนื่องตลอดไป ปัญหาที่นั่นก็คือ การพัฒนา ทรัพยากรห้องสมุด

1.0 ห อ ง ส มุ ต : ห ว ใจ ข อ ง ม ห า วิ ท ย า ลั ย

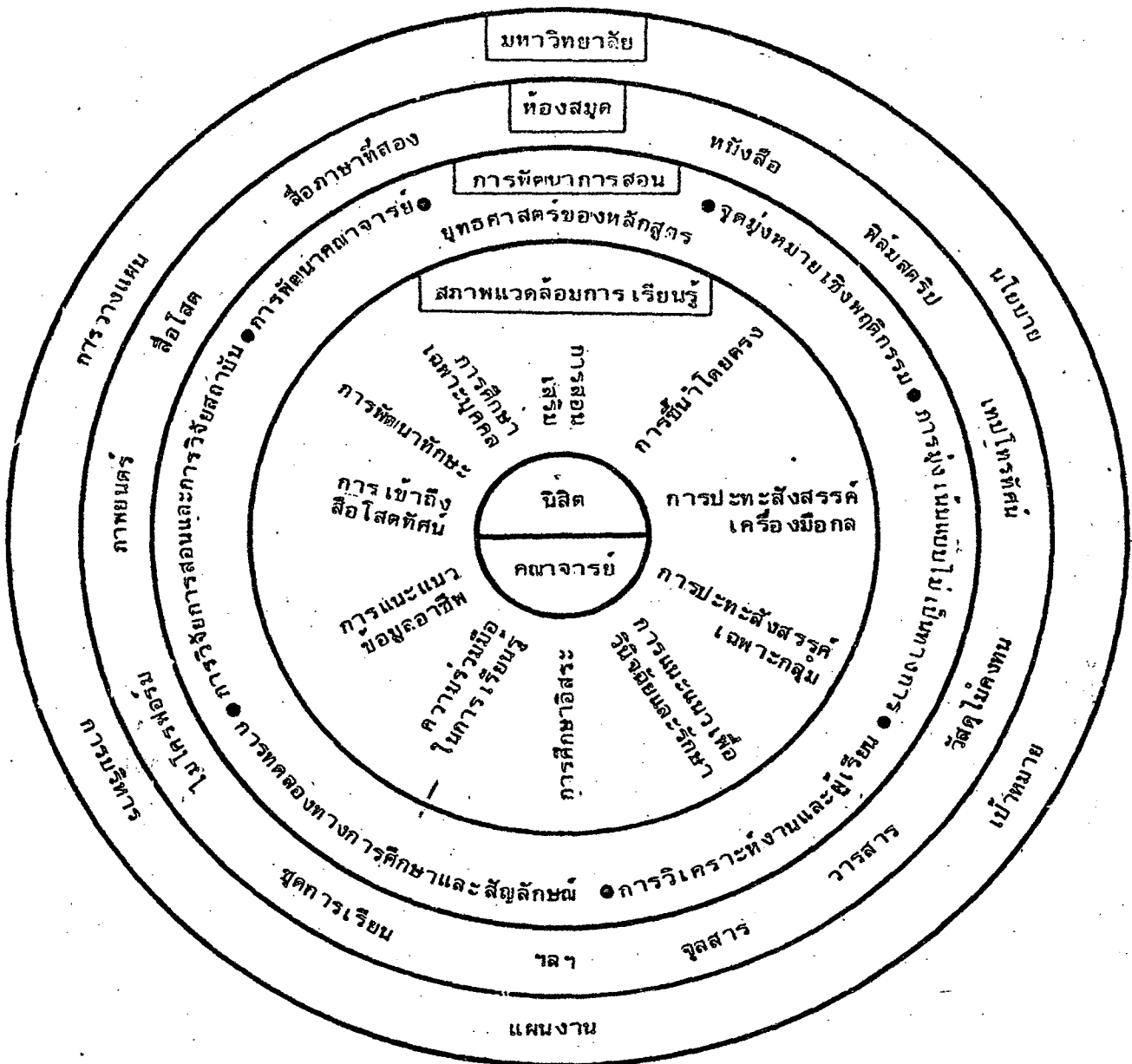
ท่านอธิการบดี รศ.ดร. ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ ได้กล่าวถึงบทบาทของมหาวิทยาลัย ไว้ว่า มหาวิทยาลัยมีหน้าที่หรือบทบาทที่จะต้องสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ (Academic Excellence) และความเป็นเลิศทางวิชาการ จะบังเกิดขึ้นได้ก็ขึ้นอยู่กับอาจารย์ที่มีคุณภาพ ห้องปฏิบัติการ และห้องสมุด ที่มีคุณภาพ บทบาทของห้องสมุดในการสนองต่อความเป็นเลิศทาง วิชาการ นั้น อาจพูดได้หลายประการ

- ประการแรก ห้องสมุดคือสถานที่ฝึกนักปราชญ์หรือนักวิชาการ เพราะ ห้องสมุดมีทรัพยากรกว้างขวางและสมบูรณ์ ย่อมเป็น มหาวิทยาลัยสำหรับบุคคลและเฉพาะวิชาไปในตัว
- ประการที่สอง ห้องสมุดเป็นที่เรียนซ่อมเสริม คือไม่มีอาจารย์คนใดที่มี เวลาพอในการติดตามสอนผู้เรียนที่ล้าหลังแต่ทุกคนได้ตลอด อุปกรณ์เทปบันทึกภาพอื่นๆ ในห้องสมุดเหล่านั้น จะคอย ช่วยบุคคลเหล่านั้นให้สามารถเรียนได้ตามทันคนอื่น
- ประการที่สาม ห้องสมุดเป็นที่แก้ปัญหาในบทเรียนเพราะห้องสมุดเป็นที่รวม คำரா บทความต่างๆ สื่อต่างๆ ทุกมุมโลก

ประการที่สี่ ห้องสมุดเป็นที่ฝึกทักษะนักวิชาการ เพราะห้องสมุดนับว่า

เป็นแหล่งรวมวิทยากรต่าง ๆ ในโลกอย่างกว้างขวาง

จากบทบาทของห้องสมุดทั้งสี่ประการดังกล่าว ห้องสมุดจึงอยู่ในฐานะแหล่งของความรู้ ที่จะช่วยส่งเสริม/สนับสนุน การเรียนการสอน การศึกษา ค้นคว้าและวิจัย เพื่อความเป็นเลิศทาง วิชาการของนิสิต คณาจารย์ และสุดท้ายคือมหาวิทยาลัย ซึ่งสามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

2.0 ความสัมพันธ์ระหว่างห้องสมุดกับคณาจารย์

โดยบทบาทและหน้าที่ของห้องสมุด มักจะกล่าวเปรียบเทียบกันว่า ห้องสมุดเปรียบเสมือน "สมองของมหาวิทยาลัย" หรือ "หัวใจของมหาวิทยาลัย" ความซื่อสัตย์ของในแง่ของหลักการ หรือทฤษฎี ก็คงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป แต่ในแง่ของการปฏิบัติ ความซื่อสัตย์ออกจะมีปัญหาอยู่ไม่น้อย ห้องสมุดจะเป็นสมองของมหาวิทยาลัยหรือหัวใจของมหาวิทยาลัยได้หรือไม่นั้น มิได้ขึ้นอยู่กับผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดแต่เพียงฝ่ายเดียว หากแต่ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจจากสมาชิกทุกฝ่ายของมหาวิทยาลัยด้วย เพราะสมาชิกทุกฝ่ายอยู่ในฐานะเฟืองจักรอันหนึ่งที่จะทำให้ห้องสมุดดำรงอยู่สามารถดำเนินกิจการ และพัฒนาต่อไป เพื่อสนองเป้าหมายหลักของมหาวิทยาลัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ห้องสมุดกับคณาจารย์และผู้ใช้ทุกคนจึงมีความสัมพันธ์ต่อกัน เกื้อกูลต่อกันและกันในทางตรงกันข้าม หากสมาชิกทุกฝ่ายของมหาวิทยาลัยไม่ให้ความสำคัญต่อบทบาทของตนเองในการพัฒนาห้องสมุด หรือมองเห็นห้องสมุดเป็นเพียงแต่เครื่องประดับของระบบ ครานั้นห้องสมุดก็จะอยู่ในสภาพที่อับเฉาและไม่อาจดำรงอยู่ รวมทั้งไม่อาจดำเนินกิจการและพัฒนาต่อไปได้ ความสัมพันธ์ระหว่างห้องสมุดกับคณาจารย์และผู้ใช้ อาจสรุปให้มองเห็นได้ชัดเจนดังแผนภูมิต่อไปนี้

"ความฟุ้งเฟ้อ"

"ความฟุ้งเฟ้อทำให้เกิดความไม่พอ คนเราฟุ้งเฟ้อก็ไม่มีทางหาทรัพย์มาป้อนความฟุ้งเฟ้อได้ ความฟุ้งเฟ้อเป็นปากที่หิวไม่หยุด เป็นปากที่เอาตลอดเวลา ป้อนเท่าไรไม่พอ หาเท่าไรไม่พอ ฉะนั้นจะต้องหาทางป้องกันความฟุ้งเฟ้อและป้องกันวิธีการที่จะนำมาป้อนความฟุ้งเฟ้อ ซึ่งก็คือการทุจริต ฉะนั้นการรณรงค์ให้มีชัยสถประหัยก็อยู่ที่ตนเอง มีโซ่อยู่ที่คนอื่น ต้องฝึกตนเองให้รู้จักความพอดี พอเหมาะ ถ้าไม่เกิดความพอดีก็จะทุจริตในใจได้ ต้องรณรงค์ตนเองก่อนฝึกตนเองก่อน"

ใจความสำคัญของพระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่

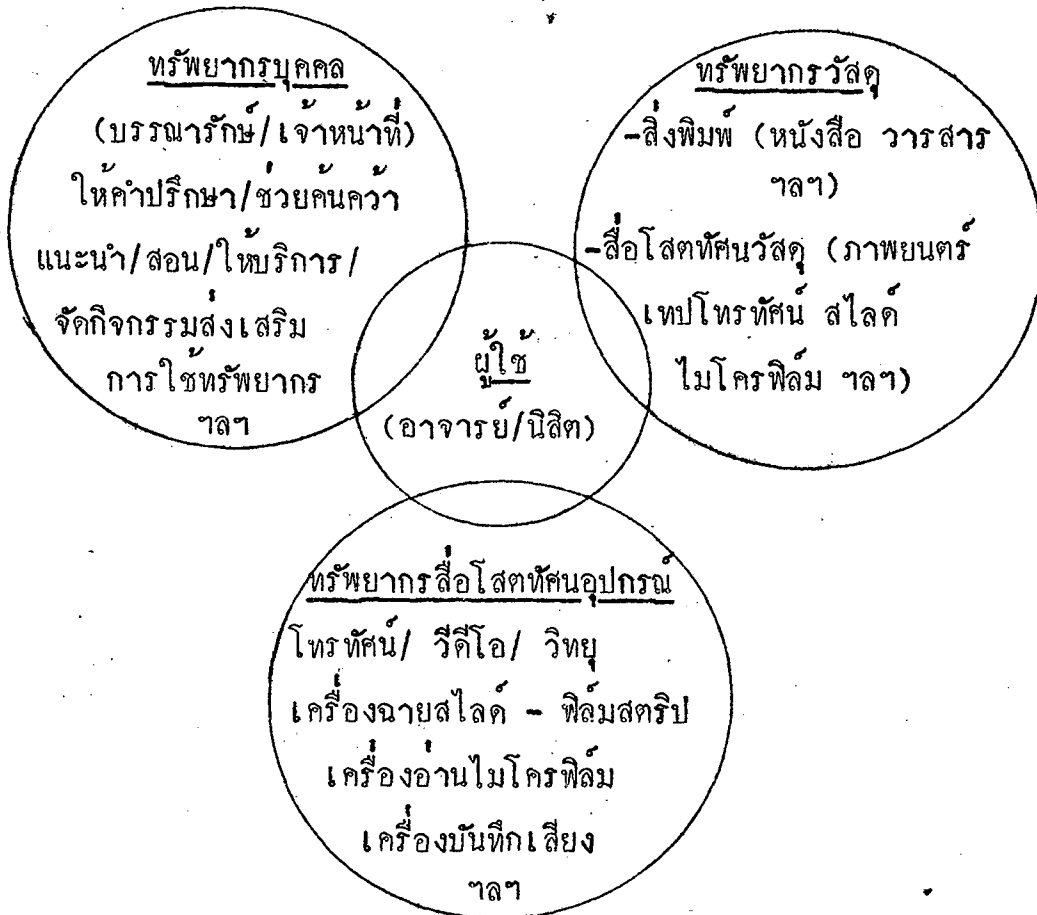
2 ธันวาคม 2527

ระบบมหาวิทยาลัย

ระบบห้องสมุด

หอสมุดกลาง
(วิทยาเขต)

แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระบบห้องสมุดกับผู้ใช้
สภาคณาจารย์ ธันวาคม 2527

5.0 บทบาทของคณาจารย์ต่อการพัฒนาทรัพยากร ห้องสมุด

จากแผนภูมิข้างต้น จะเห็นได้ว่าห้องสมุดมีทรัพยากรอยู่ 3 ประเภท คือ ทรัพยากรวัสดุ, ทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรสื่อโสตทัศนอุปกรณ์ แต่สำหรับในที่นี้จะขอกกล่าวแต่เพียงทรัพยากรวัสดุอันได้แก่ หนังสือ วารสาร และสื่อโสตทัศนวัสดุทั้งหลาย

ดังที่กล่าวได้แต่ต้นแล้วว่า ห้องสมุดได้จัดสัมมนาเรื่อง "บทบาทของคณาจารย์ต่อการพัฒนาบริการห้องสมุด" ซึ่งประเด็นหนึ่งที่หยิบยกขึ้นมาเพื่อพิจารณาคือ การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด (หนังสือ วารสาร และ โสตทัศนวัสดุ) และผลจากการอภิปรายในประเด็นนี้พบว่า

- ทรัพยากรแต่ละสาขาวิชาที่จัดหาเข้าห้องสมุดไม่ได้สัดส่วนกันระหว่างหนังสือในระดับ basic, advanced ตลอดจนหนังสือระดับสูงที่ใช้เพื่อการวิจัย นอกจากนี้ทรัพยากรห้องสมุดที่มีอยู่ยังไม่สามารถสนับสนุนการเรียนการสอน และการวิจัยในระดับสูงได้
- ภาควิชาใดหนังสือไม่ตรงกับความต้องการ

ก. สัดส่วนของหนังสือ

การจัดหาทรัพยากรเข้าห้องสมุดนั้น ปกติแล้วจะคำนึงถึงสัดส่วนตลอดเวลา แต่เป็นสัดส่วนของหนังสือในแต่ละหมวดวิชา มิได้มองลึกลงไปถึงสัดส่วนของระดับหนังสือในแต่ละสาขาวิชา แม้ว่าห้องสมุดจะอาศัยหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมาเป็นเครื่องช่วยชี้นำ แต่ก็ไม่อาจใช้เป็นเครื่องกำหนดสัดส่วนของระดับหนังสือในแต่ละสาขาวิชาได้

ข. หนังสือไม่ตรงกับความต้องการ

ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่สำคัญมาก เพราะหากห้องสมุดจัดหาหนังสือมาแล้ว ปรากฏว่าเป็นหนังสือที่ไม่ตรงกับความต้องการของอาจารย์ เท่ากับเป็นการสูญเปล่าทั้งในเรื่องกำลังเงิน กำลังงานและเวลา

ประเด็นปัญหาทั้ง 2 ประการดังกล่าว อยู่ในขีดความสามารถที่คณาจารย์ และห้องสมุด จะร่วมมือกันแก้ไขให้ลุล่วงไปได้

3.1 งบประมาณ

งบประมาณในการจัดซื้อหนังสือของแต่ละภาควิชา นั้น โดยปกติแล้ว เมื่อห้องสมุดได้ทราบวงเงินงบประมาณค่าหนังสือแล้ว จะนำมาจัดสรรให้แต่ละภาควิชา ในลักษณะที่เป็นการประมาณอย่างคร่าวๆ จากนั้นก็จะรอรับการเสนอให้ซื้อจากภาควิชา และดำเนินการจัดซื้อให้ภายในวงเงินที่จัดสรรไว้ ปัญหาที่ห้องสมุดประสบก็คือ

- หลายภาควิชาไม่ได้มาสั่งซื้อหนังสือตลอดทั้งปี
- บางภาควิชามาสั่งซื้อมากจนเกินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร แต่ในขณะที่เดียวกัน บางภาควิชามาสั่งซื้อเพียงเล็กน้อย
- การเสนอให้ห้องสมุดสั่งซื้อหนังสือ ออกจะล่าช้าเกินกว่าที่ห้องสมุดจะเก็บเงินไว้ได้
- หนังสือบางสาขาวิชาที่มีศัพท์จำเป็นภาษาไทยน้อย เช่น หนังสือเกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่ หนังสือภาษาศาสตร์ เป็นต้น

3.2 วิธี การ สั่ง ซื้อ

การติดต่อสั่งซื้อหนังสือระหว่างภาควิชากับห้องสมุดแต่เดิมนั้น ให้ส่งผ่านหัวหน้าภาควิชา แต่ปรากฏว่าอาจารย์ไม่ได้รับความสะดวก และขอใช้สิทธิ์ในการสั่งซื้อหนังสือด้วย เพราะฉะนั้น การติดต่อสั่งซื้อหนังสือจึงมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ สั่งในนามของภาค และสั่งเป็นรายบุคคลปัญหาที่ตามมาก็คือ ทรัพยากรแต่ละสาขาวิชาที่จัดหาเข้ามาในห้องสมุดนั้นไม่ได้สัดส่วนกัน

3.3 วิธี การ คัด เลือ ก ห นั ง ส ี อ

วิธีการคัดเลือกหนังสือ เท่าที่ปฏิบัติมานั้นมี 2 ลักษณะ คือ

- 1) ส่งรายชื่อหนังสือไปให้อาจารย์แต่ละภาควิชาช่วยพิจารณาเลือกให้
- 2) เชิญอาจารย์ให้ มาช่วยคัดเลือกหนังสือที่ร้านหนังสือนำมาเสนอ

3) เปิดโอกาสให้อาจารย์ออกไปเลือกหนังสือร่วมกับบรรณารักษ์ตามร้านจำหน่ายหนังสือ

ปัญหาที่ประสบก็คือ

- ห้องสมุดไม่ได้รับรายชื่อหนังสือที่ส่งไปให้คัดเลือกลงกลับมาเท่าที่ควรหรือบางครั้งก็得不到รับคืนเลย
- อาจารย์ไม่มีเวลาพอที่จะมาคัดเลือกหนังสือในห้องสมุด
- อาจารย์ไม่มีเวลา หรือไม่ว่างที่จะออกไปเลือกหนังสือที่ร้านหนังสือ
- อาจารย์บางท่านต้องการให้ห้องสมุดนำตัวเล่มหนังสือไปให้เลือกที่ภาควิชา ซึ่งห้องสมุดไม่อาจให้บริการได้ เพราะไม่มีกำลังคนเพียงพอ และคิดว่าจะนำมาซึ่งปัญหาอื่นๆ อีกหลายประการ

3.4 ผล ที่ ต่ อ ม า ม า

จากปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่กล่าวไว้ ผลที่ตามมาก็คือ ทางภาควิชาได้หนังสือที่ไม่ตรงตามความต้องการ เพราะเมื่อห้องสมุดไม่อาจรอกภาควิชา หรืออาจารย์ได้ ห้องสมุดก็จำเป็นต้องคัดเลือกเองตามที่เห็นสมควรและคิดว่าดีที่สุด แต่กระนั้นหนังสือที่จัดหาานั้นบางส่วนไม่ตรงกับความต้องการของคณาจารย์ ทำให้เป็นการสูญเปล่า ทั้งกำลังเงิน กำลังงาน และเวลา

3.5 ข้อ เ ส น อ น เ น ะ เ พื่ อ ก า ร แ ก้ บั ญ ห า

1) ภาควิชาควรได้ใช้สิทธิ์ในการสั่งซื้อหนังสือตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรอย่างเต็มที่ และภายในเวลาอันควร ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ของภาควิชา

2) ภาควิชาควรได้ตกลงร่วมกันในการจัดซื้อหนังสือ หรือตำราในระดับต่าง ๆ เพื่อที่จะได้หนังสือระดับต่าง ๆ ในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอน ทั้งในระดับ basic, advanced และระดับสูงที่ใช้เพื่อการวิจัย

3) ให้ความร่วมมือกับห้องสมุดในการจัดหาทรัพยากร และพัฒนาทรัพยากร โดยการเสนอรายชื่อหนังสือที่ต้องการให้ห้องสมุดจัดซื้ออย่างสม่ำเสมอ การเสนอรายชื่ออาจกระทำได้โดย

- พิจารณาจากรายชื่อหนังสือที่ห้องสมุดส่งไปให้คัดเลือก
- พิจารณาคัดเลือกจากรายชื่อหนังสือ (Catalogs) ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดเตรียมไว้

4) ห้องสมุดจะยินดียิ่ง ถ้าคณาจารย์จะไปห้องสมุด เพื่อ

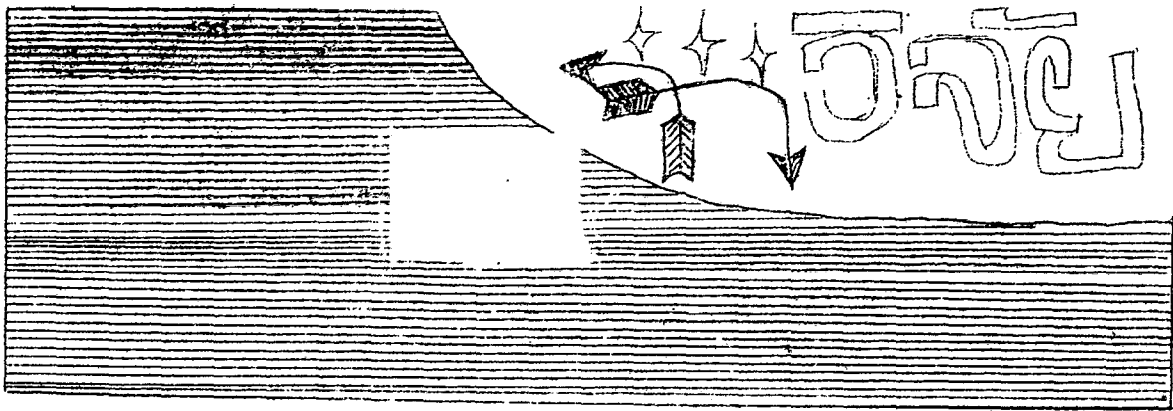
- เสนอแนะในการคัดเลือกและสั่งซื้อหนังสือ
- คัดเลือกหนังสือ ที่สำนักพิมพ์หรือร้านหนังสือนำมาเสนอให้เลือก
- พิจารณาคัดเลือกหนังสือจากรายชื่อหนังสือ (Catalogs) ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดเตรียมไว้
- ร่วมกับห้องสมุดออกไปเลือกหนังสือตามร้านหนังสือ ตามวาระและโอกาสที่สะดวกตามที่ห้องสมุดจะแจ้งให้ทราบล่วงหน้า

5) การสั่งซื้อหนังสือ ควรสั่งผ่านหัวหน้าภาควิชา ทั้งนี้เพื่อความเหมาะสมของสัดส่วนของหนังสือในแต่ละภาควิชา ในกรณีที่ไปพบหนังสือที่ต้องการตามร้านหนังสือ ควรใช้วิธีจกรายชื่อหนังสือเหล่านั้นมาเสนอห้องสมุด (โดยความเห็นชอบของภาควิชา) คำเนิการต่อไป

6) การสั่งซื้อหนังสือที่จะต้องสั่งโดยตรงจากต่างประเทศจะต้องใช้เวลาในการสั่งซื้อไม่น้อยกว่า 3-6 เดือน เพราะฉะนั้นหากภาควิชาต้องการสั่งซื้อหนังสือประเภทนี้ จะต้องรีบแจ้งให้ห้องสมุดดำเนินการแต่เนิ่น ๆ

4.0 สรุป

การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด เป็นหน้าที่ร่วมกันระหว่างผู้ใช้กับห้องสมุด เพราะทรัพยากรเหล่านั้นผู้ใช้เป็นผู้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตน ส่วนห้องสมุดนั้นเป็นเพียงผู้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งทรัพยากรเหล่านั้น เพราะฉะนั้นการที่ห้องสมุดจะพัฒนาทรัพยากรให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ได้เพียงใด จึงขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้ใช้เป็นสำคัญ และในสังคมมหาวิทยาลัย อาจารย์ก็คือผู้ใช้กลุ่มสำคัญ ที่จะช่วยในการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

งานวิจัยในมหาวิทยาลัย

...เพ็ญแข ประจันปัจฉินึก*

บทบาทหน้าที่อันสำคัญอันหนึ่งของมหาวิทยาลัยก็คือ งานด้านการวิจัยได้แก่ การสนับสนุนให้ มีงานวิจัยที่มีคุณภาพขึ้นในมหาวิทยาลัย อันที่จริงแล้วมหาวิทยาลัยจัดได้ว่าเป็นแหล่งอันอุดมสมบูรณ์ที่สุด ในอันที่จะผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นแหล่งที่รวมของบุคลากรที่มีความสามารถที่จะ ทำงานวิจัยได้ และยังเป็นแหล่งที่มาของทุนที่จะทำการวิจัยอีกด้วย ควบคู่กับปัจจัยสำคัญประการนี้คือ ความพร้อมทางด้านบุคลากรและทุน ทำให้มหาวิทยาลัยอยู่ในฐานะที่เรียกว่า ได้เปรียบกว่าหน่วยงานอื่น ๆ ที่อยู่ในฐานะที่จะผลิตงานวิจัยได้

อย่างไรก็ตาม เท่าที่ผ่านมาจนถึงในปัจจุบัน พบว่างานด้านการผลิตการวิจัยในมหาวิทยาลัย นั้นประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยจะอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบอย่างไรก็ตาม ปัญหาและอุปสรรคที่กล่าวถึงนี้ก่อให้เกิดเป็นคำถามที่ว่า การวิจัยมีความจำเป็นหรือไม่ในสถาบัน การศึกษาชั้นสูง เช่น มหาวิทยาลัย ซึ่งคำถามนี้จะได้มีการอภิปรายในโอกาสต่อไป

---

* คร. เพ็ญแข, ประจันปัจฉินึก ผู้อำนวยการ, สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มศว.

ความสำเร็จของมหาวิทยาลัยในอนาคตที่หน้าที่สำคัญคือ งานด้านการผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพให้แก่สังคมนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ประการแรก มหาวิทยาลัยต้องมีนโยบายสนับสนุนงานวิจัยดังที่ได้พบในมหาวิทยาลัยหลายแห่งในต่างประเทศ ซึ่งได้แก่การกำหนดค่านิสิตในระดับสูงทางงานวิจัยและถือเอางานนี้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินว่าจะให้สำเร็จการศึกษาหรือไม่ หรือมีการกำหนดว่าผู้ที่เข้าเรียนต่อในระดับการศึกษาชั้นสูงนั้นต้องมีพื้นฐานความรู้และความสามารถทางด้านการวิจัย หากไม่มีก็ไม่อนุญาตให้เข้าเรียนต่อ ในส่วนของบุคลากรในมหาวิทยาลัยนั้นก็ถือเอาความสามารถในการวิจัยเป็นเกณฑ์สำคัญในการตัดสินใจเลื่อนขั้น* หากเป็นเช่นนี้แล้วย่อมก่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำวิจัยแก่บุคคลทุกระดับในมหาวิทยาลัย ประการที่สองต้องมีการกำหนดค่านิสิตในมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับนิสิตและด้านการเรียนการสอนโดยชัดเจนอันได้แก่ ภาคและคณะต่างๆ ถัดนโยบายว่าภาคและคณะมีหน้าที่ในการผลิตผลงานทางวิชาการให้แก่ส่วนรวม ไม่ว่าจะป็นงานประเภทการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์อื่นๆ ก็ตาม และมีหน้าที่ในการค้นคว้าหาสิ่งใหม่ๆ เสนอต่อส่วนรวมเพราะฉะนั้น เมื่อมีนโยบายเช่นนี้แล้วความสนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้าหาสิ่งใหม่ๆ ก็ย่อมเกิดขึ้น ประการสุดท้ายต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคมภายนอก ซึ่งหมายความว่า มหาวิทยาลัยต้องทำการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เป็นปัญหาในสังคมหรือเป็นเรื่องที่สังคมต้องการทราบ และทำการศึกษาวิจัยเพื่อตอบคำถามที่สังคมโดยส่วนรวมต้องการคำตอบ ซึ่งประการสุดท้ายนี้ เป็นสิ่งสำคัญมากเพราะหากไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสังคมภายนอกหรืองานวิจัยที่มหาวิทยาลัยผลิตออกมาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมโดย

---

* ในปัจจุบันถึงแม้ยังจะมีข้อขัดแย้งกันอยู่ในสถาบันการศึกษาชั้นสูงในต่างประเทศในเรื่องที่ว่า บุคลากรในมหาวิทยาลัยควรมีความสามารถในด้านการสอนมากกว่าการวิจัย หรือว่าควรมีความสามารถในการวิจัยมากกว่าการสอน และควรเอาเกณฑ์อะไรเป็นเครื่องตัดสินในกรณีของบ่าเห็นใจความดีความชอบ แต่ก็ถือว่า การวิจัยเป็นงานอันจำเป็นอันหนึ่งของการทำงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยและทุกคนควรจะต้องมี ดังนั้นจึงพบว่า สถาบันการศึกษาชั้นสูงหลายๆ แห่งในต่างประเทศใช้ผลงานวิจัยเป็นเกณฑ์ในการตัดสินความดีความชอบของบุคลากรในมหาวิทยาลัย

ส่วนรวมแล้ว ก็ยากที่จะให้สังคมภายนอกแลเห็นความสำคัญหรือให้การสนับสนุนได้ ดังนั้นจึงสามารถสรุปรวมได้ว่า การที่มหาวิทยาลัยบางแห่งหรือหลายแห่งในปัจจุบันได้ชื่อว่าเป็นแหล่งผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพแก่สังคมนั้นต้องมีปัจจัยที่สนับสนุนอยู่หลายประการด้วยกัน อาทิเช่น ต้องมีนโยบายสนับสนุนการวิจัยอย่างจริงจังในมหาวิทยาลัยนั้น ต้องมีนโยบายสนับสนุนให้หน่วยงานในมหาวิทยาลัยถือเป็นหน้าที่ในการผลิตผลงานเพื่อส่วนรวม และต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานในมหาวิทยาลัยกับสังคมส่วนรวม ซึ่งทำให้หน่วยงานในมหาวิทยาลัยได้รับการสนับสนุนจากสังคมภายนอกทั้งทางค่านิยม เชื้อถือ ตลอดจนการอุทิศทุนในเรื่องการวิจัย

หากจะตอบคำถามที่ว่า การวิจัยมีความจำเป็นหรือไม่ในสถาบันการศึกษาชั้นสูง เช่น มหาวิทยาลัย คำตอบที่ได้ก็คือ มีความจำเป็นมากและความจำเป็นนี้จะเพิ่มปริมาณขึ้นเป็นลำดับในอนาคต เหตุผลของคำตอบนี้ก็คือ ประการแรก ความรู้ความสามารถด้านการวิจัย เป็นคุณสมบัติที่หวังว่าบัณฑิตยุคใหม่ และความคาดหวังนี้จะเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับในอนาคต ประการที่สอง มีความคาดหวังว่าสถาบันการศึกษาในระดับสูง เช่น มหาวิทยาลัยจะเป็นแหล่งที่จะช่วยกันค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในส่วนรวม ตลอดจนช่วยให้แนวทางที่ถูกต้องในการแก้ไขปัญหานั้น สาเหตุความเป็นมาของความคาดหวังทั้งสองประการที่กล่าวมานี้ เกิดมาจากการที่บุคคลโดยทั่วไปมีระดับความรู้สูงขึ้น และมีความเชื่อว่าการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น จำเป็นต้องใช้วิธีการพิจารณาที่ถูกต้องนั้นก็คือ ต้องมีข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้เป็นพื้นฐานในการพิจารณา และข้อมูลนี้ได้มาจากการศึกษาที่มีระบบ อันได้แก่ จากการวิจัยนั่นเอง และเหตุนี้ เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความคาดหวังว่า บุคคลที่อยู่ในแวดวงของมหาวิทยาลัยจะเป็นผู้สามารถหาข้อมูลเหล่านั้นมาได้และมหาวิทยาลัยจะเป็นแหล่งที่จะให้ข้อมูลเหล่านั้น และเหตุนี้เอง ทำให้การวิจัยมีความสำคัญอย่างมากในสถาบันการศึกษาชั้นสูง เช่น มหาวิทยาลัย ในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในต่างประเทศ ได้พยายามสนองตอบต่อความต้องการอันนี้โดยการสนับสนุนให้งานวิจัยในสถาบันของตนให้มากยิ่งขึ้นทั้งในส่วนที่เป็นของนิสิต นักศึกษาในระดับสูงและในส่วนที่เป็นของครู อาจารย์ นอกเหนือจากนี้แล้วยังเริ่มการสนับสนุนการปลูกฝังความสามารถในการหาวิจัยแก่นิสิตระดับต่ำกว่าระดับบัณฑิตศึกษาอย่างจริงจังและยังสนับสนุนให้มีการทำ

วิจัยของนิสิตในระดับสัปดาห์ และการ สนองตอบ ศึกษาค้นคว้าความต้องการอันมีแนวโน้มที่จะจัดทำมากขึ้นเป็นลำดับในอนาคต

เมื่อมองเห็นแล้วว่า งานวิจัยมีความจำเป็นอย่างไรและเพียงไรในสถาบันการศึกษาชั้นสูง เช่น มหาวิทยาลัย ตลอดจนแนวทางที่มหาวิทยาลัยสามารถที่จะทำหน้าที่เป็นแหล่งผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ จึงควรจะได้มีการพิจารณา ในสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ สถาบันการศึกษาของเราควรมีวิธีดำเนินการอย่างไรบ้าง เพื่อที่จะได้สามารถทำหน้าที่ด้านการศึกษาวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น วิธีดำเนินการที่เห็นว่าพอจะกระทำได้ควรมีดังนี้คือ

1. วางนโยบายสนับสนุนการวิจัยอย่างจริงจัง โดยการส่งเสริมให้มีการวิจัยทั้งในระดับนิสิตและอาจารย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของนิสิต และให้ถือว่าความสามารถทางด้านการศึกษาวิจัยเป็นคุณสมบัติอันสำคัญประการหนึ่งที่จะต้องปลูกฝังให้แก่ นิสิตก่อนที่เขาจะสำเร็จการศึกษาออกไป

2. สนับสนุนการวิจัยในระดับภาคและคณะ กำหนดนโยบายว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง มีหน้าที่ที่จะผลิตผลงานทางวิชาการและค้นคว้าสิ่งใหม่ๆ ผู้สังคม

3. สนับสนุนให้มีความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานในมหาวิทยาลัยกับสังคมภายนอก มีการรับรู้ว่าจะสังคมภายนอกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร มีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้าง และมหาวิทยาลัยควรมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง

เมื่อได้มีการกำหนดวิธีการ 3 ประการข้างต้นไปแล้ว ต้องมีการจัดกระทำเพื่อทำให้วิธีการข้างต้นดำเนินไปได้ ดังนี้คือ

1. เมื่อวางนโยบายสนับสนุนการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับนิสิตแล้ว สิ่งที่ต้องกระทำก็คือ

- ปลูกฝังความสามารถในการวิจัยแก่นิสิต การปลูกฝังนี้ทำได้โดยทำให้ความรู้ในเรื่องการวิจัยแก่นิสิต

- ปลูกฝังความพร้อมในด้านการศึกษาวิจัย ความพร้อมในด้านการศึกษาวิจัยนี้หมายถึง ความสามารถที่จะคิดค้นงานวิจัยหรือสามารถวิจัยได้ทันที และความสามารถนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อนิสิตได้รับการฝึกฝนให้มีความอยากรู้อยากเห็น รู้จักคิด สามารถนำเอาความอยากรู้อยากเห็นที่ตนมีมาแปลเป็นงานวิจัยได้ เพราะฉะนั้น การปลูกฝังด้านนี้จึงมีความสำคัญมาก และควรได้เริ่มทำ

กับนิสิตโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

- ให้ความเข้าใจแก่นิสิตในเรื่องรูปแบบของการวิจัย และมีการผสมผสานกันระหว่างงานวิจัยในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการลดความสำคัญของการวิจัยประเภทใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่และใช้สถิติวิจัยที่ซับซ้อน เปิดโอกาสให้มีการทำวิจัยในรูปแบบอื่นๆ ด้วย ตัวอย่างเช่น การวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นต้น

- สนับสนุนในเรื่องทุนอุดหนุนการวิจัยของนิสิต หากทางให้นิสิตได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การที่จะให้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของนิสิตนั้น หัวข้อการวิจัยของนิสิตเป็นสิ่งสำคัญที่สุด กล่าวคือ หัวข้อการวิจัยของนิสิตต้องมีความเกี่ยวข้องกับปัญหาที่สังคมมีอยู่หรือต้องการทราบ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว การหาทุนอุดหนุนการวิจัยก็ย่อมจะง่ายขึ้นและมีทางเป็นไปได้ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้นิสิตเลือกหัวข้องานวิจัยที่ตรงกับความต้องการของสังคม โดยการพิจารณาว่า ในสาขาวิชาที่ตนเรียนอยู่นั้น อะไรเป็นปัญหาสำคัญในสังคม และเลือกปัญหานั้นเป็นหัวข้อของการวิจัย

2. เมื่อวางนโยบายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง ถือว่าตนเองมีหน้าที่ที่จะผลิตผลงานแก่สังคมแล้ว สิ่งที่ต้องกระทำก็คือ การส่งเสริมให้บุคคลในหน่วยงานเหล่านี้มีความสามารถในการทำการวิจัย สามารถทำวิจัยในรูปแบบต่างๆ ได้ การส่งเสริมอาจทำได้โดยการจัดการฝึกอบรมด้านการวิจัยประเภทต่างๆ แก่บุคคลเหล่านี้ รวมไปถึงการจัดหาเงินทุนอุดหนุนการทำวิจัยของบุคคลเหล่านี้ด้วย รวมไปถึงการให้ความสำคัญแก่บุคคลที่ได้ผลิตผลงานเหล่านี้สู่สังคม

3. เมื่อมีการวางนโยบายสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานในมหาวิทยาลัยกับสังคมภายนอกแล้ว ต้องมีการกระทำต่อไปนี้คือ

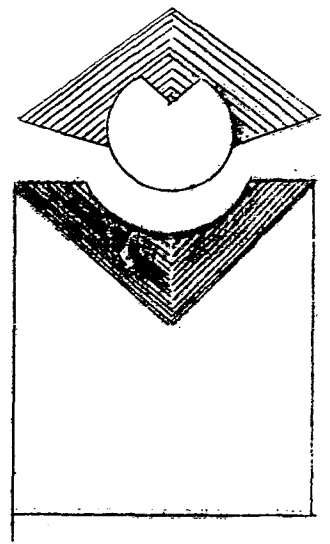
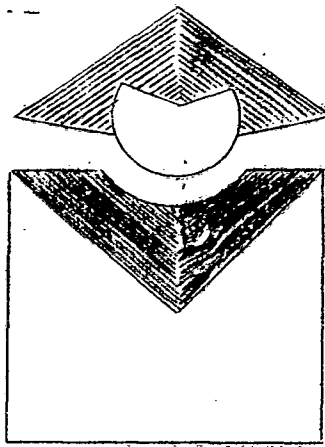
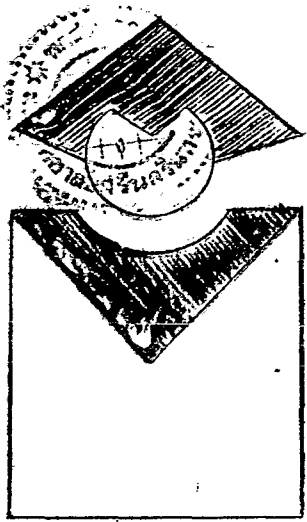
- สนับสนุนให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกและให้ถือว่าการกระทำเช่นนี้เป็นสิ่งจำเป็น การติดต่อสัมพันธ์นี้อาจทำได้โดยการไปร่วมประชุมสัมมนาหรือการเป็นสมาชิกขององค์กรต่างๆ เพื่อได้ทราบถึงการเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นภายนอกมหาวิทยาลัยได้รับทราบว่าอะไรเป็นปัญหา และตนเองควรจะทำการศึกษาวิจัยเรื่องอะไรบ้าง จึงจะเหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการของสังคม

การดำเนินการและการจัดกระทำข้างต้นนี้ จะช่วยให้มหาวิทยาลัยของเราสามารถผลิตผลงานวิจัยแก่สังคมได้มากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินการทั้งหมดข้างต้นนี้มีอยู่มากมายหลายประการ ทั้งที่เป็นประโยชน์ในส่วนของคุณคนและในส่วนของมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม ในส่วนของคุณคนนั้น การดำเนินการข้างต้นจะช่วยให้คุณคนในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิสิตมีคุณสมบัติที่เขาจำเป็นจะต้องมี เพื่อที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมปัจจุบัน ในส่วนของมหาวิทยาลัยนั้น การจัดกระทำข้างต้นทั้งหมดจะช่วยให้มหาวิทยาลัยสามารถทำบทบาทหน้าที่ของคุณคนได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของการทำหน้าที่เป็นแหล่งให้ความรู้หรือให้ข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรงในปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคมและการชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องในการแก้ปัญหาที่สังคมมีอยู่

บทบาทหน้าที่ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยทางด้านการวิจัยเห็นได้ชัดว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง - ยาวัดเนื่องมาจากสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว เกิดปัญหามากมายหลายประการ ปัญหาเหล่านี้ต้องการการศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบ รวมไปถึงแนวทางในการแก้ไข ปัญหาอย่างถูกต้องเหมาะสมและที่ใดเล่าที่จะเป็นแหล่งที่ทำหน้าที่อันนี้ หากไม่ไร้สถาบันการศึกษาระดับสูง เช่น มหาวิทยาลัย เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่มหาวิทยาลัยของเราจะได้แลเห็นความจริงอันนี้ และการดำเนินการแก้ไขระบบการทำงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อันเป็นอุปสรรคต่อการสนับสนุนการวิจัยในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อมหาวิทยาลัยของเราจะได้ทำตามบทบาทหน้าที่ที่ตนมีอยู่ได้อย่างสมบูรณ์

วัตถุประสงค์สำคัญของบทความนี้ ก็เพื่อชี้ให้เห็นถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยที่มีต่องานวิจัย แนวโน้มของบทบาทอันนี้ และแนวทางปฏิบัติเพื่อที่สามารถทำตามบทบาทนี้ได้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์อันสำคัญคือ สามารถทำให้งานวิจัยในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิจัยในระดับของนิสิตเป็นงานที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้อย่างจริงจังและเป็นประโยชน์ต่อสังคม นอกจากนี้แล้วก็เพื่อให้มหาวิทยาลัยของเราเป็นแหล่งของวิทยาการอย่างแท้จริง เช่นเดียวกับสถาบันการศึกษาชั้นสูงในต่างประเทศ ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นแหล่งของวิทยาการ ทั้งทางด้านการผลิต ค้นคว้า สร้างสรรค์ งานเพื่อความเจริญก้าวหน้าของสังคมและทางด้านการรวบรวมข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์แก่สังคมในการที่จะแก้ปัญหาปัจจุบันที่มีอยู่

กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมในระดับอุดมศึกษา

พิสิทธิ์ สารวิจิตร*

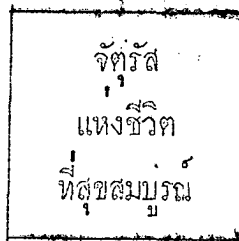
ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสังคมไทยมักจะเน้นความรู้ วิชาการชั้นสูง โดยสำคัญผิดว่า ความรู้ วิชาการเป็นสิ่งสูงค่า ผู้มีความรู้มาก มีวิชาการมากจะได้รับเกียรติ ได้รับการยกย่องและได้ ค่าจ้าง ได้ตำแหน่งหน้าที่การงานสูงกว่าผู้มีความรู้ วิชาการน้อย ความเข้าใจผิดอันนี้เป็นรากฐานของ ความชั่วร้ายของสังคม เพราะบุคคลที่สังคมยกย่องว่าเป็นบัณฑิตตามหลักสูตรระดับอุดมศึกษานั้นโดยพฤตินัยแล้ว อาจจะเป็นพาลหรืออสุรกายก็ได้ เหตุผลก็คือว่าพฤติกรรมที่ปรากฏแสดงให้เห็นปัญหาและความยุ่งยาก เช่น นักศึกษาขาดคุณธรรม คือมักมีเรื่องทะเลาะ วิวาท ทำร้ายกันเสมอ เพราะขาดความอดทน ความอดกลั้น ขาดความสามัคคี และความเมตตากรุณาต่อกัน ฯลฯ นักศึกษาไม่รู้จักคุณค่าของเวลา ไม่ซาบซึ้งในคุณค่า ของการทำงาน ไม่ทุ่มเทเวลาเรียนและพัฒนาตนเองอย่างจริงจัง ไม่ประหยัด ฯลฯ นักศึกษาขาด จุดมุ่งหมายในชีวิต จึงขาดความริเริ่ม ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน และขาดการพัฒนานิสัยที่ดี นักศึกษาไม่รู้จักตนเอง ไม่เข้าใจตนเอง ไม่รักตนเอง คือ ขาดความรู้เรื่องความถนัด ความสนใจ ความ ต้องการและแรงขับของตนเอง ไม่ทราบเรื่องราวความเป็นมาในชีวิตของตนเอง ไม่รู้จักความคิดที่ฝังใจ ตนเอง ฯลฯ ทำให้ทางเห็นตนเอง อาจจะคิดทำร้ายหรือทำลายตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อม นักศึกษา ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการพัฒนาตนเอง ไม่ทราบวิธีการส่งเสริมตนเอง ไม่ทราบวิธีการปลุกใจ ตนเอง ฯลฯ

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร บัณฑิตวิทยาลัย มศว ประสานมิตร

ควยปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงควรพิจารณาว่า การศึกษาตามหลักสูตรอุดมศึกษาไม่ได้พัฒนานักศึกษาให้ครบถ้วนสมบูรณ์ในฐานะมนุษย์และสมาชิกของสังคม การศึกษาที่จะส่งเสริมชีวิตให้สุขสมบูรณ์นั้นต้องเป็นแบบจัตุรัส ทั้งแผนภาพ

สติปัญญา
กำลังความคิด

จริยธรรม
ความดี
กำลังใจ

ศิลปะ
ความงาม
สังคม

พละนาสัย
กำลังกาย

ที่กล่าวถึงจัตุรัส เพราะต้องการยืนยันว่าทุกคนต้องมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ไม่ใช่แบบเฉพาะคนใดคนหนึ่งเหนือคนอื่น ๆ โดยจัดการศึกษาให้กลมกลืนเป็นเอกภาพ เพื่อพัฒนาคนให้มีปัญญา ความรู้ ความสามารถ ความงาม ความดี และความถูกต้อง เมื่อทำได้ถึงนี้ปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาในตอนต้นจะต้องลดคนอยลง หรือหมดไป

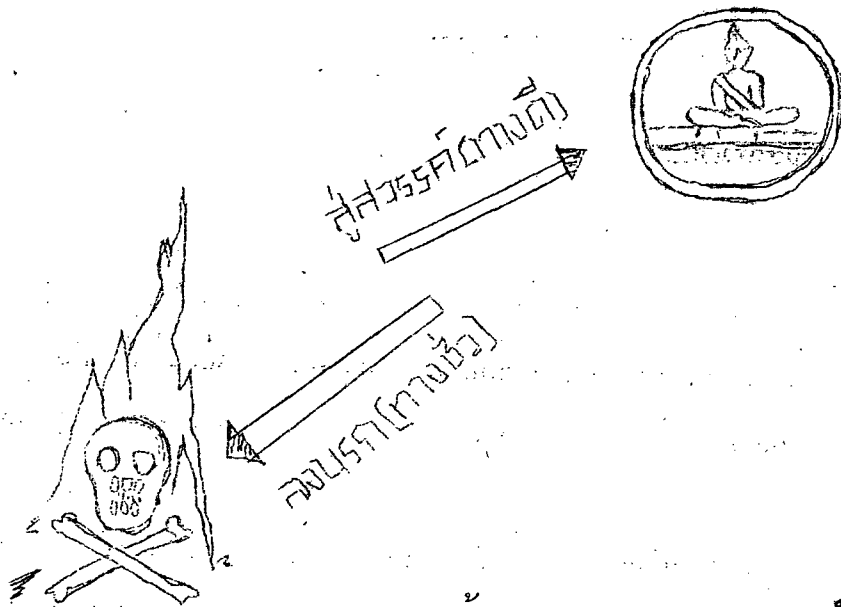
งานสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาพึงกระทำเพื่อพัฒนาคุณธรรมในระดับอุดมศึกษามี 4 ประการ คือ

1. สอนนักศึกษาให้รู้จักวิธีการพัฒนาตนเอง คือศกมและปฏิบัติสู่การพัฒนาคณะเอง สูตรการพัฒนาคณะเองมี 5 ประการ ดังนี้

- 1.1 ศึกษาประวัติบุคคลสำคัญ
- 1.2 เข้าใจชีวิต และการต่อสู้
- 1.3 ปลุกคุณสมบัตินักศึกษาคณะ
- 1.4 ปลุกใจตนเอง
- 1.5 ส่งเสริมตนเอง

2. สอนให้รู้ทิศทางของชีวิต คือให้สามารถนำตนเองออกจากความชั่ว และนำตนเองไปตาม ทิศทางแห่งความดี หรือความรุ่งโรจน์ได้ ดังแผนภาพ

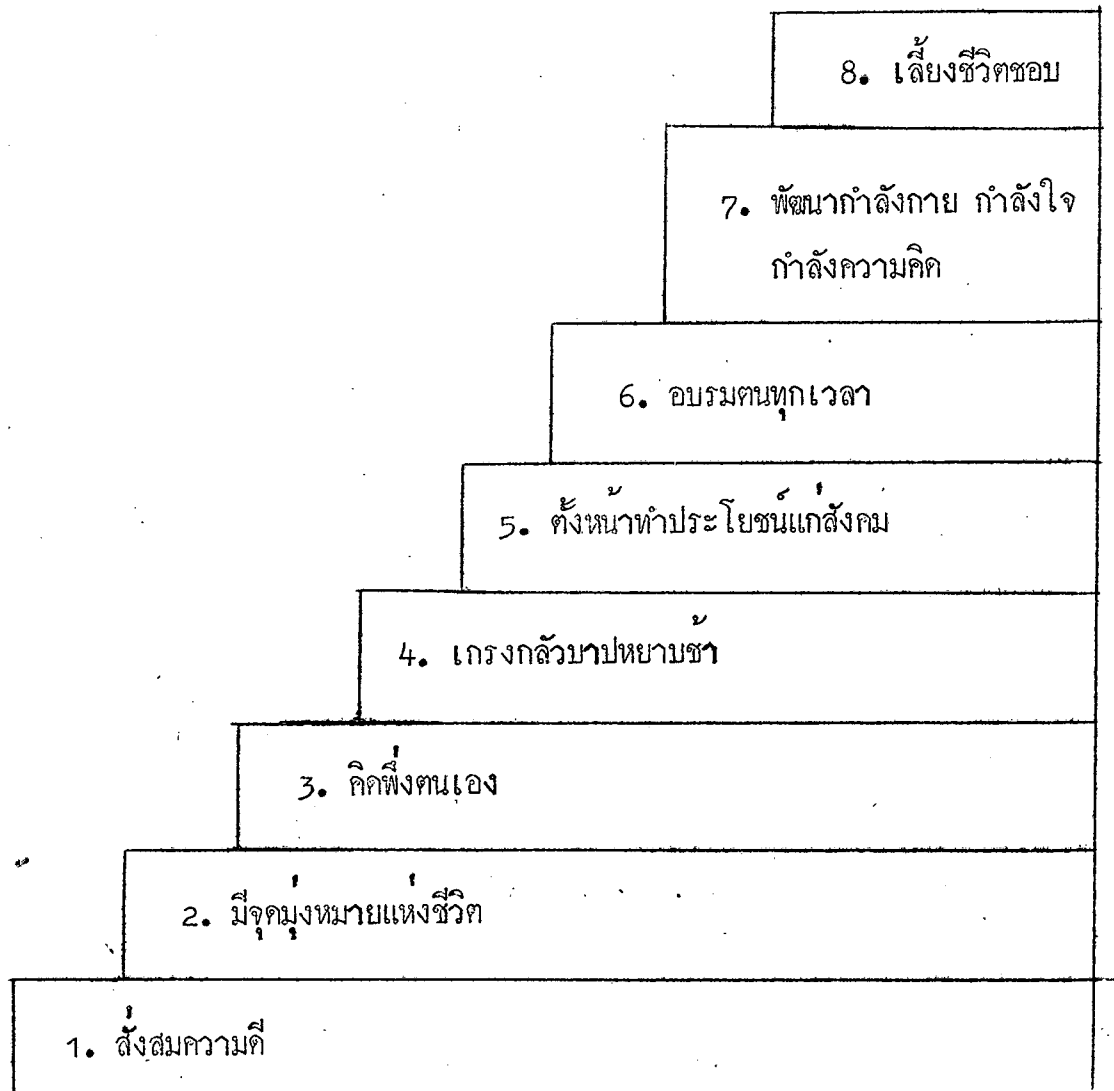
ความรุ่งโรจน์	ความสุข
ความเด่น	ความดี
ความมั่งคั่ง	ความเจริญ
ความร่มเย็น	ความสมบูรณ์
ความก้าวหน้า	ความสำเร็จ

ความฉมเหศว	ความทุกข์
ความขาดแคลน	ความลาหลัง
ความเสื่อม	ความชั่ว
ความอับเฉา	เบียดเบียนตนเอง
ความค้อย	เบียดเบียนผู้อื่น
ความยากจน	มัวเมาในอบายมุข
ความเดือดร้อน	เอาเปรียบสังคม นิยมทุจริต

3. สอนและปฏิบัติขั้นตอนการนำตนเองไปสู่ความรุ่งโรจน์ คือ การนำตนเองไปตามทางที่
นั้นเอง โดยปฏิบัติบันไดสู่ความรุ่งโรจน์ตามแผนภาพ

บันไดสู่ความรุ่งโรจน์

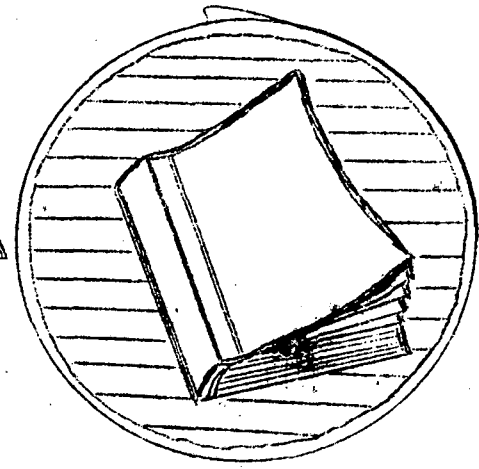

4. สอนกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมด้วยตนเอง การพัฒนาคุณธรรมทุกคนต้องพยายามช่วย
ตนเองให้มาก นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องพัฒนาคุณธรรมให้เกิดขึ้นในตนเอง โดยปฏิบัติกิจกรรมที่มี
คุณค่าและสามารถพัฒนาคุณธรรมได้ดังต่อไปนี้

A L I A

ของดีในแดนจิตใจ : การศึกษาและการพัฒนามหาวิทยาลัย

สุนทร โคตรบรรเทา
TASMANIA

ภูมิหลัง

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ริเริ่มจัดรายการ "เที่ยงวันพุธ" มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณาจารย์ ข้าราชการได้มีโอกาสมาสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย เช่น ความเป็นอยู่ของบุคลากรในสถาบัน การปรับปรุงคุณภาพ การเรียนการสอน ฯลฯ ข้อคิดใดที่เป็นประโยชน์ก็จะได้นำเสนอไปยังส่วนที่เกี่ยวข้องหรือเผยแพร่ให้ทราบทั่วกัน สำหรับรายการ "เที่ยงวันพุธ" ครั้งนี้ได้เรียนเชิญรองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร โคตรบรรเทา มาคุยสนทนาตามหัวข้อข้างบน สำนักหอสมุดกลางจะพยายามจัดรายการ "เที่ยงวันพุธ" เรื่อย ๆ ตามวาระและโอกาสที่จะอำนวย

การสนทนาในรายการดังกล่าวผู้เรียบเรียงขอสรุปและถ่ายทอดให้ท่านผู้อ่านได้ทราบโดยสังเขป ดังต่อไปนี้

เรียบเรียงจากรายการ "เที่ยงวันพุธ" ณ ห้อง 0-142 ตึกสำนักหอสมุดกลาง

10 ตุลาคม 2527

รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร โคตรบรรเทา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้นำการสนทนา.
สถาปนากาจารย์ ธันวาคม 2527

มหาวิทยาลัยทั้งหลายจึงหาทางแก้ไขโดยจัดตั้งหน่วยพัฒนาอาจารย์ ฉะนั้นหน่วยงานที่ทำหน้าที่
เช่นนี้จึงเกิดขึ้น ในระยะเริ่มแรกบางแห่งจะฝากไว้กับคณะใดคณะหนึ่งของมหาวิทยาลัยก่อน เช่น
ในคณะศึกษาศาสตร์ และบางแห่งให้สังกัดอยู่กับสำนักงานอธิการบดี เมื่องานเป็นรูปเป็นร่างและเพิ่ม
ปริมาณมากขึ้นจึงเติบโตเป็นหน่วยงานเอกเทศ หน่วยงานนี้เรียกชื่อโดยทั่วไปว่า หน่วยอุดมศึกษา
(Higher Education Units) แต่จะเรียกหน่วยงานว่า หน่วย (Unit) ก็มี ศูนย์ (Centre) ก็มี
สำนัก (Office) ก็มี หรือสถาบัน (Institute) ก็มี แตกต่างกันไปแล้วแต่จะเน้นหนักหน้าที่อะไร
เป็นหลัก ตัวอย่างเช่น ที่มหาวิทยาลัยโมนาช (Monash University) เรียกว่า หน่วยวิจัยและที่ปรึกษา
ด้านอุดมศึกษา (The Higher Education Advisory and Research Unit) เพราะทำหน้าที่วิจัย
และให้คำปรึกษาแก่มหาวิทยาลัย และอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน มหาวิทยาลัย
ซิดนีย์ เรียกว่า ศูนย์การเรียนการสอน (The Centre for Teaching and Learning) มหาวิทยาลัย
นิวเซาท์เวลส์ เรียกว่า ศูนย์วิจัยอุดมศึกษา (The Tertiary Education Research Centre)
ส่วนมหาวิทยาลัยแมควารี (Macquarie University) เรียกว่า ศูนย์ส่งเสริมการสอน (The
Centre for Advancement in Teaching) มหาวิทยาลัยควีนส์แลนด์ เรียกว่า สถาบันอุดมศึกษา
(The Tertiary Education Institute) มหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลีย เรียกว่า สำนักวิจัย
วิธีการทางวิชาการ (The Office of Research in Academic Methods) และมหาวิทยาลัย
เมลเบิร์น เรียกว่า ศูนย์วิจัยด้านอุดมศึกษา (The Centre for Study in Higher Education)
เป็นต้น หน่วยต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วมีชื่อเป็นอักษรย่อเรียงตามลำดับดังนี้ HEARU, CTL, TERC, CAT,
TEDI, ORAM และ CSHE ซึ่งเป็นชื่อที่ง่ายและเรียกกันจนติดปากในระหว่างมหาวิทยาลัยด้วยกัน

หน้าที่ของหน่วยงานพัฒนาอาจารย์

หน้าที่หลักของหน่วยงานพัฒนาอาจารย์คือ การพัฒนาคุณภาพการสอนของอาจารย์ เพื่อช่วยให้
อาจารย์ในมหาวิทยาลัยสอนดีขึ้น และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น งานพัฒนาอาจารย์มีอยู่สามประการใหญ่ ๆ
คือ งานวิจัย (research) งานฝึกอบรม (training) และงานบริการสื่อการสอน (educational
technology services)

1. งานวิจัย งานวิจัยนี้ถือว่าเป็นงานสำคัญอันดับแรก เพราะการจะทำงานอื่นใดจะต้องทราบ ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของอาจารย์เสียก่อน ตลอดจนมีข้อมูลซึ่งเป็นผลมาจากการวิจัยค้นคว้า สัมภาษณ์ ดังนั้นงานวิจัยจึงเป็นงานสำคัญ โดยเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และงานวิจัย เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษา ซึ่งจะต้องมีทั้งงานวิจัยเชิงปฏิบัติ (action research) ที่จะตอบปัญหาใคปัญหาหนึ่ง เฉพาะหน้า และงานวิจัยสถาบัน (institutional research) เกี่ยวกับค่านอื่น ๆ ที่จะเป็นโยบาย สำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจ และการปรับปรุงการเรียนการสอน

เมื่อวิจัยเสร็จแล้วจะต้องนำผลวิจัยมาพิมพ์ออกเผยแพร่ เว้นแต่ผลงานวิจัยนั้นจะเป็นความลับ ซึ่งอาจจะเก็บรวบรวมไว้ที่หน่วย แต่อาจจะพิมพ์หัวข้อเรื่องวิจัยไว้ในเอกสารรายงานวิจัยประจำปีของ มหาวิทยาลัย จากงานวิจัยเหล่านี้อาจจะนำไปสู่การเขียนบทความลงในวารสารของมหาวิทยาลัย หรือวารสารทางวิชาการทั่วไป หรือจัดพิมพ์หนังสือออกจำหน่ายแก่ผู้สนใจ

ตัวอย่างรายชื่อหนังสือ บทความของ HEARU ที่ตีพิมพ์ในปี 1981

1. A new era for tertiary education
2. Microfilm/microfische
3. Copyright on non - book material
4. Barriers to instructional development
5. Recent trends in staff development
6. The non - training roles of post - secondary education in the 1980s
7. The meaningful learning of intellectual skills

2. งานฝึกอบรม ซึ่งเป็นงานพัฒนาอาจารย์โดยตรง จากผลงานวิจัยตามหน้าที่ประการแรก จะนำไปสู่การจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมในรูปการสัมมนา การประชุมปฏิบัติการ และการให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่อาจารย์เป็นรายบุคคล ตลอดจนการผลิตเอกสารทางวิชาการออก เผยแพร่ให้อาจารย์มหาวิทยาลัยได้ทราบเป็นครั้งคราว

งานสัมมนา หรือประชุมปฏิบัติการ และการให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่อาจารย์เป็นงาน ประจำของหน่วย เช่นที่หน่วยวิจัยและที่ปรึกษาคณะอุดมศึกษา (HEARU) ของมหาวิทยาลัยมอแกนซ์ มักจะ จัดในระหว่างปีภาคเรียนทั้งระยะสั้นและระยะยาว เช่น ในเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งส่วนใหญ่จะจัดเป็นระยะ สั้น ๆ เฉพาะครึ่งวันเช้า ครึ่งวันบ่าย หรืออย่างมากไม่เกินหนึ่งและสองวันติดต่อกัน และมักจะจัดเป็น กลุ่มย่อยไม่เกิน 15 คน ตัวอย่าง

HIGHER EDUCATION ADVISORY AND RESEARCH UNIT

Summer Program: February 1984

If you wish to enrol for any of the workshops, please complete this form and return to: Neil Paget, HEARU, Law Building (Phone: Ext. 3273 or 3270).

NAME: _____ DR / MR / MRS / MISS / MS

PROF / A. PROF / READER / S. LECT / LECT / P.T. / S.T. / T. / _____

DEPARTMENT: _____ EXT. NO. _____

I wish to enrol for the sessions indicated below:

1.	TUTORING TECHNIQUES (a)	☐	Feb. 8,9,10 at 10.00 - 12.15
	(b)	☐	Feb. 14,15,16 at 2.15 - 4.30
2.	WRITING MCQ TEST ITEMS	☐	Feb. 9 at 2.15 - 4.30
3.	ITEM ANALYSIS	☐	Feb. 10 at 2.15 - 4.30
4.	COPING WITH OCCUPATIONAL STRESS	☐	Feb. 13 at 10.00 - 12.15 <u>AND</u> 2.15 - 4.30
5.	OVERHEAD PROJECTOR	☐	Feb. 17 at 10.00 - 12.15 <u>AND</u> 2.15 - 4.30
6.	VOICE PRODUCTION	☐	Feb. 20 at 10.00 - 12.15
7.	PRESENTING CONFERENCE PAPERS	☐	Feb. 20 at 2.15 - 4.30
8.	PLANNING STUDENT ASSESSMENT	☐	Feb. 21 at 10.00 - 12.15
9.	PLANNING COURSE EVALUATION	☐	Feb. 22 at 10.00 - 12.15
10.	LECTURING TECHNIQUES	☐	Feb. 21, 22 at 2.15 - 4.30 <u>AND</u> Feb. 23 at 10.00 - 12.15 <u>AND</u> 2.15 - 4.30
11.	STUDENTS ESSAY WRITING	☐	Feb. 23 at 10.00 - 12.15
12.	AUDIO-VISUAL EQUIPMENT	☐	Feb. 24 at 10.00 - 12.15 <u>AND</u> 2.15 - 4.30

Signature: _____